

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ INFORMACJI, BADAŃ I ANALIZ**

**SYTUACJA NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM
W 2001 ROKU**

Opracowanie:

Joanna Saniewska- Dźwigaj
Marzena Szczęsna
Marzanna Wasilewska

BIAŁYSTOK – marzec – 2002r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	1
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO	3
1.1. Ogólna ocena funkcjonowania rynku pracy	3
1.1.1. Ludność	3
1.1.2. Edukacja	6
1.1.3. Podmioty gospodarcze	7
1.1.4. Pracujący	11
1.1.5. Wynagrodzenia	12
1.2. Charakterystyka bezrobocia	13
2. INFORMACJA O STANIE I STRUKTURZE BEZROBOCIA	17
2.1. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w woj. podlaskim	17
2.2. Zmiany w poziomie bezrobocia (nowo zarejestrowani i wyrejestrowani)	20
3. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA	25
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	25
3.2. Bezrobocie kobiet	37
3.3. Bezrobocie młodzieży	40
3.4. Bezrobocie absolwentów	43
3.5. Bezrobotne osoby niepełnosprawne	46
3.6. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	48
3.6.1. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy	51
3.7. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	51
3.8. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	54
3.9. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	55
3.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności	59
4. AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY PRZECIWDZIAŁAJĄCE BEZROBOCIU I ŁAGODZĄCE JEGO SKUTKI	67
4.1. Pośrednictwo pracy	67

4.1.1. Oferty pracy zgłoszone w 2001r.	67
4.1.2. Podjęcia pracy.	69
4.2. Aktywizacja zawodowa absolwentów.....	77
4.3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa.	81
4.3.1. Poradnictwo i informacja zawodowa realizowane w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	83
4.4. Szkolenia.....	85
4.5. Programy specjalne.	88
5. ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH ORAZ ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE.....	89
5.1. Bezrobotni z prawem do zasiłku.	89
5.2. Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego.....	92
5.3. Osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego.....	93
6. INNE DZIAŁANIA MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY	95
6.1. Realizacja wojewódzkich programów przeciwdziałania bezrobociu.	95
6.2. Zatrudnianie cudzoziemców.	98
6.3. Zatrudnianie obywateli polskich u pracodawców zagranicznych.	99
6.4. Zastępcza służba poborowych.....	100
6.5. Kontrola legalności zatrudnienia.....	101
6.6. Działalność Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia	102
6.7. Działalność informacyjna i wydawnicza	104
7. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY	106
8. INSTYTUCJONALNA OBSŁUGA RYNKU PRACY	107
9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	110
10. ANEKS STATYSTYCZNY - TABLICE I WYKRESY	115

WSTĘP

Głównym celem niniejszego opracowania jest analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim w 2001r., tj. rozpoznanie rozmiarów zjawiska bezrobocia i jego struktury oraz przedstawienie działań podejmowanych przez urzędy pracy w celu przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego skutków na tle sytuacji społeczno-demograficznej i gospodarczej województwa.

Od 2000r. sprawozdawczość rynku pracy jest opracowywana w ramach statystyki publicznej, w związku z tym głównym aktem prawnym jest ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995r. (Dz.U. z 1995r. Nr 88, poz. 439) oraz następujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2000r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2001 (Dz.U. 2000, Nr 79, poz. 888),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2000r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2001 (Dz.U. Nr 1, poz. 2).

Powiatowe urzędy pracy rejestrują bezrobotnych i inne osoby poszukujące pracy oraz prowadzą karty rejestracyjne tych osób.

Sprawozdawczość rynku pracy prowadzona jest na podstawie jednolitego systemu informatycznego PULS.

Wprowadzona w życie 1 stycznia 1999 roku reforma administracyjna państwa nałożyła na wojewódzkie władze samorządowe obowiązek prowadzenia polityki regionalnej w pełnym jej zakresie. Dotyczy to również zagadnień związanych z aktywnym oddziaływaniem na regionalny rynek pracy i zwiększenie możliwości rozwiązywania problemów bezrobocia i zwalczania jego negatywnych skutków.

Do 31 grudnia 1999r. zadania określone w ustawie z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997r. Nr 25 poz. 128

z późn. zm.) realizowane były przez ministra właściwego do spraw pracy przy pomocy Prezesa Krajowego Urzędu Pracy oraz podległych mu dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy i kierowników powiatowych urzędów pracy. Na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668, Nr 162, poz. 1115 o poz. 1126) od 1 stycznia 2000r. zadania określone w ustawie z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu realizują minister właściwy do spraw pracy przy pomocy Prezesa Krajowego Urzędu Pracy oraz samorząd województwa, wojewoda i samorząd powiatowy. Jednocześnie marszałkowie województw i starostowie stali się, obok Prezesa Krajowego Urzędu Pracy, organami zatrudnienia (w miejsce dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy i kierowników powiatowych urzędów pracy). W rezultacie tych zmian wojewódzkie urzędy pracy włączone zostały w skład urzędów marszałkowskich, natomiast powiatowe urzędy pracy w skład powiatowej administracji zespolonej.

W związku z powyższym, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku swoje zadania w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2000r. realizował jako jeden z Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego – Wojewódzki Urząd Pracy.

Sytuacja uległa zmianie w związku z ustawą z dnia 31 marca 2000r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. 2000, Nr 31, poz 384), która wprowadziła zapis, że zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy realizowane są przez wojewódzki urząd pracy będący wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną samorządu województwa. W konsekwencji czego, Sejmik Województwa Podlaskiego uchwałą Nr XXIII/163/2000 z dnia 29 maja 2000r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej – Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku utworzył z dniem 1 lipca 2000r. wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.

Od 1 lipca 2000r. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną prowadzoną w formie jednostki budżetowej przez województwo podlaskie, realizującą zadania własne samorządu województwa wynikające z ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. Nr 91 poz.576 z póź.zm), ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155 poz. 1014 z 1999r.z późn. zm.), ustawy z dnia 14 grudnia 1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997r. Nr 25 poz. 128 z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.)

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku funkcjonuje i swoje zadania realizuje na obszarze województwa podlaskiego. Zadania Urzędu są wykonywane w wydziałach zamiejscowych - Oddział Terenowy w Suwałkach i Oddział Terenowy w Łomży oraz w podstawowych komórkach organizacyjnych.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

1.1. Ogólna ocena funkcjonowania rynku pracy.

1.1.1. Ludność.

W województwie podlaskim (według stanu na 30.VI.2001r.) zamieszkiwało ogółem 1.220.595 osób, w tym 599.464 mężczyzn i 621.131 kobiet.

W miastach mieszkały ogółem 714.673 osoby, w tym 342.542 mężczyzn i 372.131 kobiet, a na wsi 505.922 osoby, w tym 256.922 mężczyzn i 249.000 kobiet.

Najwięcej osób mieszkało na terenie powiatów: białostockiego – 140.122 osoby; sokólskiego – 77.518 osób oraz powiatu bielskiego – 62.871 osób.

W wieku przedprodukcyjnym w województwie podlaskim mieszkały 307.574 osoby, w tym 157.922 mężczyzn i 149.652 kobiety. W miastach mieszkało

179.175 osób, w tym 91.682 mężczyzn i 87.493 kobiety, a na wsi 128.399 osób, w tym 66.240 mężczyzn i 62.159 kobiet.

W wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata; kobiety w wieku 18-59 lat) mieszkało 718.185 osób, w tym 375.377 mężczyzn i 342.808 kobiet. W miastach mieszkały 446.562 osoby, w tym 222.991 mężczyzn i 223.571 kobiet, a na wsi 271.623 osoby, w tym 152.386 mężczyzn i 119.237 kobiet.

W wieku poprodukcyjnym mieszkało 194.836 osób, w tym 66.165 mężczyzn i 128.671 kobiet. W miastach mieszkało 88.936 osób, w tym 27.869 mężczyzn i 61.067 kobiet, a na wsi 105.900 osób, w tym 38.296 mężczyzn i 67.604 kobiety.

W trzech miastach na prawach powiatu mieszkało:

- w Białymstoku
 - ogółem - **286.041 osób,**
w tym **135.081 mężczyzn i 150.960 kobiet;**
 - w wieku przedprodukcyjnym – 63.959 osób,
w tym 32.914 mężczyzn i 31.045 kobiet;
 - w wieku produkcyjnym – 183.495 osób,
w tym 90.170 mężczyzn i 93.325 kobiet;
 - w wieku poprodukcyjnym – 38.587 osób,
w tym 11.997 mężczyzn i 26.590 kobiet;

- w Łomży
 - ogółem - **65.227 osób,**
w tym **31.613 mężczyzn i 33.614 kobiet;**
 - w wieku przedprodukcyjnym – 17.986 osób,
w tym 9.162 mężczyzn i 8.824 kobiety;
 - w wieku produkcyjnym – 40.966 osób,
w tym 20.461 mężczyzn i 20.505 kobiet;
 - w wieku poprodukcyjnym – 6.275 osób,
w tym 1.990 mężczyzn i 4.285 kobiet;

- w Suwałkach
 - ogółem - **69.265 osób,**
w tym **33.367 mężczyzn i 35.898 kobiet;**

- w wieku przedprodukcyjnym – 19.833 osoby, w tym 10.131 mężczyzn i 9.702 kobiety;
- w wieku produkcyjnym – 42.430 osób, w tym 21.072 mężczyzn i 21.358 kobiet;
- w wieku poprodukcyjnym – 7.002 osoby, w tym 2.164 mężczyzn i 4.838 kobiet.

Tabela 1. Ludność województwa podlaskiego według powiatów
(stan w końcu czerwca 2001r.)

Powiat	Liczba ludności
Ogółem	1 220 595
Augustowski	60 986
Białostocki	140 122
Bielski	62 871
Grajewski	51 489
Hajnowski	52 349
Kolneński	41 126
Łomżyński	51 124
Moniecki	45 306
Sejneński	21 951
Siemiatycki	51 505
Sokólski	77 518
Suwalski	35 635
Wysokomazowiecki	61 608
Zambrowski	46 472
Miasta na prawach powiatu	
Białystok	286 041
Łomża	65 227
Suwałki	69 265

Zródło: Urząd Statystyczny w Białymstoku.

Wzrosła liczba ludności w wieku produkcyjnym. Na koniec 1998r. zamieszkiwało w granicach obecnego woj. podlaskiego 701.107 osób, na koniec 1999r. - 707.021 osób, na koniec 2000r. – 714.059 osób, natomiast na koniec II kwartału 2001r. aż 718.185 osób. Świadczy to o wyżu demograficznym osób w wieku aktywności zawodowej, mimo zmniejszania się liczby mieszkańców ogółem,

szczególnie w wieku przedprodukcyjnym (z 332,2 tys. w 1998r., 323,6 tys. w 1999r. i 318,7 tys. w czerwcu 2000r. do 307,6 tys. w czerwcu 2001r.).

1.1.2. Edukacja.*

W roku szkolnym 2000/2001 uczyło się w:

▪ 625 szkołach podstawowych	- 110.002 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 110.002 uczniów,
▪ 195 gimnazjach	- 40.610 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 40.610 uczniów,
▪ 119 liceach ogólnokształcących	- 38.404 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 32.794 uczniów,
▪ 299 średnich technicznych i zawodowych	- 54.349 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 48.067 uczniów,
- w tym w 83 zasadniczych szkołach zawodowych	- 14.926 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 14.356 uczniów,
▪ 80 szkołach policealnych	- 6.015 uczniów,
- w tym dla niepracujących	- 2.249 uczniów,
▪ 19 szkołach wyższych	- 45.044 studentów,
- w tym dziennych	- 19.030 studentów.

Począwszy od 1995r., obserwuje się systematyczny spadek liczby szkół podstawowych oraz liczby uczniów kształcących się w tych szkołach. W roku szkolnym 2000/2001 w szkołach podstawowych woj. podlaskiego kształciło się 110,0 tys. osób, tj. o 35,3% mniej niż w roku szkolnym 1995/1996. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest niż demograficzny osób w wieku przedprodukcyjnym. Ponadto wprowadzona w życie reforma edukacyjna spowodowała przejście dwóch ostatnich

* Źródło: Edukacja w województwie podlaskim w roku szkolnym 2000/2001, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2001.

roczników ze szkół podstawowych do szkół gimnazjalnych. Również w związku ze zmianami organizacyjnymi w szkolnictwie zostało zamkniętych wiele małych szkół (głównie na wsi).

W okresie od września 1999r. do września 2001r. liczba uczniów szkół gimnazjalnych wzrosła dwukrotnie (z 20.886 uczniów w roku szkolnym 99/00 do 40.610 uczniów w roku szkolnym 00/01).

W roku szkolnym 2000/2001 w szkolnictwie średnim i policealnym kształciło się 98,8 tys. osób. W stosunku do roku szkolnego 95/96 odnotowano wzrost liczby uczniów o 18,9%. Pozytywnym zjawiskiem jest znaczne zwiększenie się liczby uczniów w liceach ogólnokształcących, co związane jest ze wzrostem aspiracji edukacyjnych młodzieży. Natomiast coraz mniej osób kształci się w zasadniczych szkołach zawodowych.

W latach 1995-2000 liczba szkół wyższych (łącznie z filiami i punktami konsultacyjnymi) wzrosła dwukrotnie, natomiast liczba studentów kształcących się na tych uczelniach zwiększyła się o 85,8%. W roku akademickim 2000/2001 w woj. podlaskim funkcjonowało 19 szkół wyższych, w których studiowały 45.044 osoby (w tym na studiach dziennych - 19.030 osób).

1.1.3. Podmioty gospodarcze^{*)}

Według danych rejestru REGON w końcu grudnia 2001r. w województwie podlaskim zarejestrowanych było 107.101 jednostek gospodarczych. Sektor publiczny obejmował 2.715 podmiotów, zaś prywatny 104.386. W porównaniu ze stanem z końca grudnia 2000r. rejestr REGON obejmował o 24,8% jednostek więcej. W sektorze publicznym liczba zarejestrowanych podmiotów utrzymała się na poziomie zanotowanym w końcu 2000r., natomiast w sektorze prywatnym nastąpił wzrost o 25,6%.

^{*)} Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, grudzień 2001r.

W sektorze publicznym w końcu grudnia 2001r. najwięcej jednostek funkcjonowało w sekcjach: edukacja – 920 (o 8,5% mniej niż w grudniu 2000r.), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – 534 (o 9,4% więcej), ochrona zdrowia i opieka społeczna – 416 (o 1,9% mniej), obsługa nieruchomości i firm; nauka – 438 (o 22,3% więcej). W sektorze prywatnym najwięcej jednostek zarejestrowanych było w sekcjach: handel i naprawy – 30.275 (o 5,0% więcej niż w grudniu 2000r.), budownictwo – 9.856 (o 4,8% więcej), obsługa nieruchomości i firm; nauka – 9.715 (o 13,9% więcej), przetwórstwo przemysłowe – 8.967 (o 4,1% więcej).

W końcu grudnia 2001r. rejestr REGON obejmował 16.528 osób prawnych oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, czyli o 6,5% więcej niż w końcu grudnia 2000r. W porównaniu ze stanem z końca 2000r. najbardziej wzrosła liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i organizacji - do 2.235 (o 29,6%) oraz spółek prawa handlowego - do 2.767 (o 16,5%). Liczba zakładów prowadzonych przez osoby fizyczne wyniosła w końcu 2001r. 90.573 i wzrosła w porównaniu z grudniem 2000r. o 28,8%. Najwięcej osób fizycznych zarejestrowanych było w sekcjach: handel i naprawy – 25.993 (o 6,0% więcej niż w grudniu 2000r.), budownictwo – 9.133 (o 5,3% więcej), obsługa nieruchomości i firm; nauka – 8.198 (o 14,6% więcej), transport, gospodarka magazynowa i łączność – 7.351 (o 6,1% więcej) oraz przetwórstwo przemysłowe – 7.329 (o 4,7% więcej).

Tabela 2. Podmioty gospodarcze według powiatów. (stan w końcu grudnia)

Wyszczególnienie	2000	2001
------------------	------	------

	Liczba podmiotów	w tym zakłady osób fizycznych*)	Liczba podmiotów	w tym zakłady osób fizycznych*)
Województwo	85 846	70 325	107 101	90 573
Powiaty	42 147	34 815	59 856	51 819
Augustowski	3 742	3 091	8 029	7 345
Białostocki	8 402	7 126	9 693	8 206
Bielski	3 714	3 087	4 820	4 111
Grajewski	2 516	2 018	3 276	2 762
Hajnowski	3 239	2 691	3 873	3 238
Kolneński	1 879	1 496	2 353	1 979
Łomżyński	2 297	1 824	2 615	2 139
Moniecki	2 016	1 675	2 372	1 996
Sejneński	1 003	767	3 224	2 974
Siemiatycki	2 497	2 081	3 107	2 618
Sokólski	3 475	2 846	4 106	3 398
Suwalski	1 455	1 172	5 440	5 132
Wysokomazowiecki	3 049	2 544	3 776	3 217
Zambrowski	2 863	2 397	3 172	2 704
Miasta na prawach powiatu	43 699	35 510	47 245	38 754
Białystok	31 629	25 693	33 291	27 227
Łomża	5 661	4 676	6 554	5 553
Suwałki	6 409	5 141	7 400	5 974

*) Dane nie obejmują spółek cywilnych

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku
grudzień 2001r.

W końcu grudnia 2001r. w woj. podlaskim działało 16.528 osób prawnych i samodzielnych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, z czego aż 83,6% w sektorze prywatnym, a 16,4% w sektorze publicznym.

Tabela 3. Podmioty gospodarcze według form organizacyjno – prawnych*).
(stan w końcu grudnia 2001r.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie	Spółki prawa handlowego
		publiczny	prywatny			
Województwo	16 528	2 715	13 813	49	544	2 767
Powiaty	8 037	1 824	6 213	16	389	810
Augustowski	684	164	520	1	22	80
Białostocki	1 487	222	1 265	4	61	219
Bielski	709	147	562	2	37	95
Grajewski	514	111	403	1	29	30
Hajnowski	635	138	497	3	32	55
Kolneński	374	121	253	-	15	17
Łomżyński	476	108	368	-	22	31
Moniecki	376	113	263	-	26	31
Sejneński	250	75	175	-	12	31
Siemiatycki	489	113	376	2	30	27
Sokólski	708	161	547	2	34	83
Suwalski	308	89	219	-	17	31
Wysokomazowiecki	559	135	424	-	31	41
Zambrowski	468	127	341	1	21	39
Miasta na prawach powiatu	8 491	891	7 600	33	155	1 657
Białystok	6 064	572	5 492	22	102	1 953
Łomża	1 001	116	885	6	24	196
Suwałki	1 426	203	1 223	5	29	308

*) Dotyczy osób prawnych oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, grudzień 2001r.

1.1.4. Pracujący.

Według stanu na koniec grudnia 2001r. (wstępne dane Krajowego Urzędu Pracy) w woj. podlaskim pracowało 487,3 tys. osób, w tym 262,2 tys. poza rolnictwem indywidualnym i 225,1 tys. w rolnictwie indywidualnym. Aktywnych zawodowo (cywilnych) było 573,8 tys., w tym 487,3 tys. pracujących i 86,5 tys. bezrobotnych.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (stopa bezrobocia) wynosił 15,1% (w Polsce: 17,4%), a udział bezrobotnych wśród pracujących poza rolnictwem indywidualnym wynosił 33,0% (w Polsce 29,1%).

Tabela 4. Pracujący (w tys.) w woj. podlaskim według powiatów.
(stan w końcu grudnia 2001r.)

Powiat	pracujący:		
	poza rolnictwem indywidualnym	w rolnictwie indywidualnym	razem
Ogółem	262,2	225,1	487,3
Augustowski	10,6	13,7	24,3
Białostocki	20,5	27,6	48,1
Bielski	11,6	19,1	30,7
Grajewski	8,1	10,8	18,9
Hajnowski	11,6	13,2	24,8
Kolneński	4,8	13,2	18,1
Łomżyński	4,6	18,5	23,1
Moniecki	4,8	14,2	18,9
Sejneński	2,8	7,2	9,9
Siemiatycki	7,2	16,7	24,0
Sokółski	11,0	24,6	35,6
Suwalski	3,3	13,5	16,8
Wysokomazowiecki	8,6	20,6	29,2
Zambrowski	7,7	10,0	17,7
Miasta na prawach powiatu			
Białystok	104,1	0,3	104,3
Łomża	18,8	0,8	19,6
Suwałki	22,3	0,9	23,2

Źródło: Krajowy Urząd Pracy (grudzień 2001r. – wstępne dane).

Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach zatrudniających powyżej 9 osób) w końcu grudnia 2001r. wyniosła 94.236 osób i w stosunku do listopada br. była niższa o 2.481 osób, tj. o 2,6%, natomiast w porównaniu z grudniem 2000r. spadła o 3,2%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2001r. wyniosło 91.815 osób i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca było niższe o 2,0%, a w stosunku do grudnia 2000r. spadło o 3,2%. Największy spadek zatrudnienia w porównaniu z grudniem 2000r. odnotowano w sekcjach: budownictwo (o 18,1%), górnictwo i kopalnictwo (o 11,6%) oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 9,6%). W sekcji przetwórstwo przemysłowe przeciętne zatrudnienie obniżyło się o 0,9%, przy czym najbardziej spadło w działach: produkcja masy włóknistej oraz papieru (o 41,6%), produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich (o 30,4%), produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych (o 16,0%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił jedynie w sekcji: obsługa nieruchomości i firm; nauka.

1.1.5. Wynagrodzenia ^{*)}.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się w grudniu 2001r. na poziomie 1.900,12 zł., tj. o 4,5% wyższym niż w grudniu 2000r. i o 2,9% wyższym niż przed miesiącem. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 2.474,11 zł.

W porównaniu do grudnia 2000r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto odnotowano prawie we wszystkich sekcjach działalności gospodarczej. Najwyższy nastąpił w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę (o 28,9%) oraz pozostałej działalności usługowej, komunalnej, społecznej i indywidualnej (o 16,0%). Spadek odnotowano w: transporcie, gospodarce magazynowej i

^{*)} Wstępna informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 2001r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, styczeń 2002r.

łączności (o 5,9%), obsłudze nieruchomości i firm; nauce (o 5,0%) oraz w handlu i naprawach (o 0,9%). Stosunkowo wysoki (ponad 3.300 zł.) był poziom wynagrodzeń w dziale wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Ponad 2 800 zł. zarabiali zatrudnieni w dziale poczta i telekomunikacja. Relatywnie niskie wynagrodzenie (poniżej 1.000 zł.) otrzymywali zatrudnieni w dziale produkcja masy włóknistej oraz papieru. Przeciętna miesięczna płaca brutto w sektorze prywatnym wyniosła w grudniu 2001r. 1.751,36 zł. i była niższa niż w sektorze publicznym o 691,15 zł. (o 28,3%).

1.2. Charakterystyka bezrobocia.

Na koniec 2001r. w 14 powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 86.471 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 15,1% liczby ludności czynnej zawodowo (w Polsce – 17,4%).

Udział bezrobotnych wśród pracujących poza rolnictwem indywidualnym wyniósł 33,0% (w Polsce – 29,1%).

Najwyższa stopa bezrobocia do aktywnych zawodowo występowała na terenie województw: warmińsko - mazurskiego – 28,7% oraz lubuskiego – 24,1% i zachodniopomorskiego – 24,0%. Najniższą stopę odnotowano w województwach: mazowieckim –12,9% i małopolskim – 14,0%. W woj. podlaskim stopa bezrobocia była niższa od średniej krajowej o 2,3 punktu procentowego.

W skali województwa najwyższą stopę bezrobocia na koniec grudnia 2001r. odnotowano na terenie miasta Łomża (23,5%) oraz w powiatach: grajewskim (22,4%) i sejneńskim (20,5%). Stopę bezrobocia poniżej 10% odnotowano na terenie powiatu siemiatyckiego (8,0%) i bielskiego (9,9%).

W ostatnich latach obserwuje się systematyczny, znaczny wzrost liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia. W okresie od końca grudnia 1998r. do końca grudnia 1999r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 10.002 osoby, a stopa bezro-

bocia wzrosła o 1,6 punktu procentowego. W 2000r. nastąpił dalszy wzrost liczby bezrobotnych - o 6.480 osób więcej w porównaniu do końca 1999r. (do 79.232 osób) i stopy bezrobocia o 1,3 punktu procentowego. W 2001r. liczba bezrobotnych zwiększyła się - o 7.239 osób, osiągając poziom 86.471 osób. Stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,4 punktu procentowego i wyniosła na koniec 2001 roku 15,1%. Największy wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce w okresie I i IV kwartału, nieco niższy - w III kwartale, natomiast w II kwartale liczba bezrobotnych zmniejszała się, głównie ze względu na wzrost liczby ofert pracy sezonowej i subsydiowanej przez urzędy pracy.

Ogółem w latach 1998-2001 poziom bezrobocia zwiększył się o 23.721 osób, natomiast stopa bezrobocia wzrosła w tym okresie o 3,1 punktu procentowego.

W 2001r. obserwowano duży ruch bezrobotnych, gdyż zarejestrowano 69.975 nowych bezrobotnych, a z rejestrów bezrobotnych wyłączono 62.736 osób. Duży odsetek osób rejestrował się w urzędach pracy po raz kolejny (73%).

Główną przyczyną odpływu z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne (42,3% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (41,5% odpływów).

Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 36,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej z tej grupy zarejestrowanych było na terenie powiatu wysokomazowieckiego (65,4%), sejneńskiego (64,0%) i kolneńskiego (58,4%). W 2001r. zarejestrowano 21.507 nowych bezrobotnych zamieszkałych na wsi, a wyrejestrowano 19.491 osób.

W 2001r. zwiększyła się liczba bezrobotnych rejestrujących się z powodu zwolnień grupowych bądź likwidacji czy reorganizacji stanowisk pracy. Na koniec roku zarejestrowanych było 5.436 osób, co stanowiło 6,3% ogółu bezrobotnych.

W 2001r. wpłynęło od pracodawców 147 informacji o zamiarze zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn zakładu pracy, którzy planowali zwolnienie łącznie

4.130 osób. Nie wszyscy zwolnieni pracownicy rejestrują się w urzędach pracy, gdyż część z nich znajduje inne zatrudnienie, bądź nabywa uprawnienia emerytalne.

Bezrobocie dotyczy w większym zakresie kobiet niż mężczyzn, chociaż w ciągu 2001 roku można było zaobserwować sukcesywne zmniejszanie się odsetka kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 52,4% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2000r. do 50,6% ogółu bezrobotnych na koniec 2001r.). Na koniec 2001 roku zarejestrowane były 43.732 kobiety. Wśród absolwentów kobiety stanowiły 58,9%. Prawo do zasiłku posiadało 14,5% zarejestrowanych kobiet.

Na koniec roku zarejestrowanych było 1.986 osób niepełnosprawnych (2,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych), w tym 836 kobiet. W 2001r. pracę podjęły 732 osoby niepełnosprawne, w tym 331 kobiet.

Od kilku lat zmniejsza się procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku. Na koniec 2001r. bezrobotni ci stanowili 17,3% ogółu bezrobotnych (14.940 osób).

Bezrobotna młodzież (w wieku 15-24 lata) stanowiła 28,3% ogółu zarejestrowanych. W populacji tej było 12.405 kobiet i 12.046 mężczyzn.

Status absolwenta posiadały 4.883 osoby (5,6% ogółu bezrobotnych). Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych (42,4% ogółu) oraz zasadniczych zawodowych (24,1% ogółu).

Wśród ogółu bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (33,5%) oraz podstawowe i niepełne podstawowe (31,2%). Najmniej było bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe (4,0%).

W końcu grudnia 2001r. najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy – 21.018 osób (24,3%) oraz z krótkim stażem pracy (do 1 roku) – 19.429 osób (22,5%). Najmniej osób posiadało 30 i więcej lat pracy - 469 (0,5%).

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby długotrwale bezrobotnych (tj. pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy), którzy stanowili na koniec 2001r.

49,2% ogółu zarejestrowanych. Długotrwałe bezrobocie dotyczy głównie osób o najniższych kwalifikacjach.

Najbardziej liczna grupa bezrobotnych przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy pracowała w sekcjach: działalność produkcyjna (17.292 osoby) oraz handel i naprawy (12.434 osoby).

Struktura bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się w ostatnich latach przemiany gospodarcze. Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2001r., najliczniejsza była grupa robotników przemysłowych i rzemieślników (25.341 osób) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (11.005 osób). Grupa specjalistów o wysokich kwalifikacjach jest najmniej liczna.

Do osób bezrobotnych nie są zaliczane osoby poszukujące pracy oraz uprawnione do zasiłku i świadczenia przedemerytalnego. Na koniec roku zarejestrowanych było:

- 1.621 osób poszukujących pracy,
- 8.493 osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego,
- 2.633 osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego.

Rok 2001 był kolejnym trudnym dla pracodawców działających na obszarze woj. podlaskiego, co wyrażało się między innymi w małej liczbie wolnych miejsc pracy. W całym roku do urzędów pracy zgłoszono jedynie 12.719 propozycji zatrudnienia (mniej niż w 2000r. o 5.667 ofert). Prawie 81% ofert pracy wpłynęło z sektora prywatnego.

W ciągu całego roku pracę podjęło 26.511 bezrobotnych, w tym 2.534 pracę subsydiowaną.

Ze względu na przekazanie urzędowi pracy mniejszych funduszy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, zmniejszyła się znacznie w porównaniu do 2000r. liczba bezrobotnych kierowanych do prac interwencyjnych, robót publicznych czy na szkolenia.

W 2001r. skierowano:

- do prac interwencyjnych - 1.386 osób
(mniej niż w 2000r. o 3.555 osób),
- do robót publicznych - 344 osoby
(mniej niż w 2000r. o 649 osób),
- na szkolenia i przekwalifikowania - 1.613 osób
(mniej niż w 2000r. o 1.870 osób),
- na staż - 680 absolwentów
(mniej niż w 2000r. o 1.000 osób).

2. INFORMACJA O STANIE I STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.1. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w woj. podlaskim.

Tabela 5. Rejestrowane bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu kwartału)

Kwartały	Liczba bezrobotnych	wzrost / spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału	dynamika kwartał poprz. = 100
IV kw. 2000r.	79 232	-	-
I kw. 2001r.	83 253	+ 4 021	105,1
II kw. 2001r.	79 202	- 4 051	95,1
III kw. 2001r.	80 523	+ 1 321	101,7
IV kw. 2001r.	86 471	+ 5 948	107,4

Na koniec marca 2001r. zarejestrowanych było w woj. podlaskim 83.253 bezrobotnych. Począwszy od kwietnia do końca czerwca liczba bezrobotnych systematycznie malała, osiągając w końcu II kw. 2001r. – 79.202 osoby. Od lipca rozpoczął się wzrost liczby bezrobotnych, który utrzymał się aż do końca roku.

Według stanu na koniec grudnia 2001r. najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w PUP w Białymstoku (25.012 osób; 28,9% ogółu bezrobotnych w województwie), PUP w Łomży (10.007 osób; 11,6% ogółu bezrobotnych w województwie) oraz w PUP w Suwałkach (8.451 osób; 9,8% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tabela 6. Liczba bezrobotnych w woj. podlaskim zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w 2001r.
(stan w końcu miesiąca)

PUP	grudzień 2000r.	Miesiące 2001r.:											
		styczeń	lutym	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Augustów	5 551	5 833	5 817	5 790	5 691	5 515	5 549	5 467	5 513	5 627	5 697	5 875	6 091
Białystok	22 187	23 292	23 590	23 655	23 151	23 096	22 727	22 889	23 236	23 335	23 578	24 211	25 012
Bielsk P.	3 129	3 273	3 289	3 276	3 245	3 120	3 053	3 122	3 081	3 111	3 142	3 278	3 361
Grajewo	5 179	5 364	5 350	5 394	5 302	5 150	5 023	5 033	5 006	5 053	5 151	5 288	5 452
Hajnówka	2 825	2 919	2 967	2 933	2 891	2 800	2 763	2 852	2 924	2 995	3 100	3 244	3 309
Kolno	3 697	3 834	3 827	3 836	3 803	3 587	3 545	3 597	3 650	3 684	3 668	3 746	3 868
Łomża	9 354	9 825	9 865	9 818	9 608	9 300	9 016	9 102	9 150	9 126	9 260	9 653	10 007
Mońki	2 164	2 209	2 222	2 208	2 166	2 132	2 091	2 062	2 056	2 025	2 049	2 120	2 213
Sejny	2 390	2 464	2 444	2 438	2 433	2 386	2 417	2 448	2 441	2 461	2 455	2 462	2 552
Siemiatycze	1 869	1 969	2 025	2 010	1 931	1 950	1 895	1 897	1 884	1 942	1 942	1 980	2 082
Sokółka	6 260	6 477	6 479	6 444	6 374	6 241	6 289	6 376	6 400	6 402	6 356	6 550	6 913
Suwałki	7 932	8 304	8 369	8 458	8 382	8 301	8 197	8 053	7 990	8 094	8 171	8 391	8 451
Wysokie M.	3 282	3 440	3 417	3 386	3 350	3 225	3 245	3 293	3 293	3 281	3 342	3 375	3 537
Zambrów	3 413	3 571	3 596	3 607	3 513	3 409	3 392	3 417	3 440	3 387	3 375	3 474	3 623
Woj. podlaskie	79 232	82 774	83 257	83 253	81 840	80 212	79 202	79 608	80 064	80 523	81 286	83 647	86 471

Liczba bezrobotnych w woj. podlaskim wyniosła w końcu grudnia 2001r. – 86 471 osób i wzrosła o 7 239 osób (9,1%) w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Największy procentowy wzrost poziomu bezrobocia miał miejsce w następujących powiatowych urzędach pracy: w Hajnówce (17,1%), Białymstoku (12,7%), Siemiatyczach (11,4%) oraz w Sokółce (10,4%). Natomiast najmniejszy wzrost bezrobocia odnotowano: w PUP w Mońkach (2,3%), w PUP w Kolnie (4,6%), w PUP w Grajewie (5,3%) oraz w PUP w Suwałkach (6,5%).

Tabela 7. Stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo) w woj. podlaskim na terenie poszczególnych powiatowych urzędów pracy w 2001r.
(stan w końcu kwartału)

PUP	Kwartały 2001r.			
	I	II	III	IV
POLSKA	16,1	15,9	16,3	17,4
woj. podlaskie	14,4	13,8	14,1	15,1
PUP Augustów	19,0	18,5	18,7	20,0
PUP Białystok	14,7	14,4	14,7	15,7
PUP Bielsk Podl.	9,5	9,0	9,2	9,9
PUP Grajewo	22,0	20,8	21,0	22,4
PUP Hajnówka	10,4	9,9	10,7	11,8
PUP Kolno	17,4	16,3	16,9	17,6
PUP Łomża	14,5	13,4	13,7	14,7
PUP Mońki	10,4	9,9	9,6	10,5
PUP Sejny	19,6	19,5	19,8	20,5
PUP Siemiatycze	7,7	7,3	7,5	8,0
PUP Sokółka	15,2	14,9	15,2	16,3
PUP Suwałki	12,7	12,5	12,6	13,2
PUP Wysokie Maz.	10,3	9,9	10,1	10,8
PUP Zambrów	16,7	15,9	16,0	17,0
M. Białystok	12,4	12	12,4	13,3
M. Łomża	22,6	21,3	21,6	23,5
M. Suwałki	20,1	19,7	19,4	20,3

Według danych GUS w grudniu 2001r. stopa bezrobocia w woj. podlaskim wzrosła o 1,4 punktu procentowego w stosunku do grudnia 2000r. i wyniosła

15,1%. Najwyższa stopa bezrobocia – 23,5% wystąpiła w mieście Łomża, w PUP w Grajewie (22,4%) oraz w PUP w Sejnach (20,5%). Stopę bezrobocia poniżej 10,0% odnotowano w 2 powiatowych urzędach pracy: w PUP w Siemiatyczach (8,0%), w PUP w Bielsku Podlaskim (9,9%).

2.2. Zmiany w poziomie bezrobocia (nowo zarejestrowani i wyrejestrowani).

Jednym z istotnych elementów diagnozy rynku pracy jest ocena płynności bezrobocia, a więc analiza napływu do bezrobocia (nowo zarejestrowani) i odpływu z bezrobocia (wyrejestrowani). Napływ do bezrobocia przedstawia liczbę bezrobotnych, którzy w danym okresie sprawozdawczym (np. miesiącu, roku) zostali zarejestrowani w urzędach pracy. Natomiast odpływ z bezrobocia określa liczbę osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych powodów wyłączone z ewidencji bezrobotnych (np. z powodu podjęcia pracy, nauki, dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego, nabycia praw emerytalnych i innych przyczyn). Gdy w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ, wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna, to poziom bezrobocia zmniejsza się.

W 2001r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowało się 69.975 nowych osób bezrobotnych, natomiast z ewidencji bezrobotnych zostało wykreślonych 62.736 osób. Przyrost bezrobocia w 2001r. był więc dodatni i wyniósł + 7.239 osób.

Tabela 8. Bezrobotni zarejestrowani w poszczególnych miesiącach 2001 roku.

Miesiące 2001r.	Wyszczególnienie					
	Bezrobotni zarejestrowani w m-cu spra- wozdawczym	w tym		z tego		
		po raz pierwszy	po raz kolejny (od 1990r.)	po pracach interwen- cyjnych	po robotach publicznych	po szkole- niu
styczeń	7806	1499	6307	262	51	41
luty	4473	1081	3392	52	23	36
marzec	4501	1046	3455	46	14	17
kwiecień	4139	929	3210	73	12	12
maj	4802	1073	3729	40	9	114
czerwiec	5543	2038	3505	15	3	244
lipiec	6406	2206	4200	17	14	210
sierpień	5755	1944	3811	44	9	202
wrzesień	6220	2056	4164	28	27	174
październik	7291	2133	5158	72	45	170
listopad	6704	1598	5106	117	58	131
grudzień	6335	1202	5133	109	49	220
ogółem	69975	18805	51170	875	314	1571

Spośród 69 975 nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- po raz pierwszy do urzędów pracy zgłosiło się 18.805 osób (26,9% ogółu nowo zarejestrowanych), w tym 7.377 absolwentów,
- po raz kolejny (licząc od 1990r.) do PUP zgłosiło się 51.170 osób (73,1%).

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciło 875 osób, po zakończeniu robót publicznych – 314 osób, a po szkoleniach – 1.571 osób.

Wśród nowo rejestrujących się w 2001r. bezrobotnych, bez prawa do zasiłku były 46.454 osoby (66,4% ogółu nowo rejestrujących się).

Tabela 9. Bezrobotni wyrejestrowani w woj. podlaskim w 2001r. (stan w okresie sprawozdawczym)

Miesiące 2001r.	Osoby wyłączone z ewidencji w m-cu sprawozdawczym	Wyszczególnienie									
		z powodu podjęcia pracy w m-cu sprawozdawczym	z tego pracy			w tym			niepotwierdzenia gotowości do pracy	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	nabycia uprawnień do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego
			niesubsydiowanej	w tym		skierowani do:		z tytułu udzielonej pożyczki na podjęcie dział. gosp. lub rolniczej			
				sezonowej	subsydiowanej	prac interwencyjnych	robót publicznych				
styczeń	4264	1743	1706	235	37	13	18	0	1908	302	24
luty	3990	1717	1695	214	22	7	8	2	1678	295	19
marzec	4505	1943	1897	261	46	30	10	3	1943	286	16
kwiecień	5552	2381	2250	449	131	82	19	9	2430	354	19
maj	6430	3107	2452	515	655	468	62	9	2213	373	17
czerwiec	6553	2746	2201	551	545	314	75	11	2544	455	18
lipiec	6000	2486	2162	467	324	113	64	13	2670	317	24
sierpień	5299	2177	1931	295	246	124	29	11	2275	306	9
wrzesień	5761	2679	2422	347	257	141	16	8	2096	351	36
październik	6528	2677	2534	515	143	55	18	9	2627	392	47
listopad	4343	1713	1626	239	87	31	20	6	1893	293	32
grudzień	3511	1142	1101	119	41	8	5	15	1747	209	127
ogółem	62736	26511	23977	4207	2534	1386	344	96	26024	3933	388

W 2001r. z rejestrów bezrobotnych wykreślono 62.736 osób. Główną przyczyną odpływu z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne. Z powodu podjęcia pracy wyłączono 26.511 osób (42,3% „odpływów”), z czego z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 23.977 osób (90,4% podejmujących pracę), a pracy subsydiowanej – 2.534 osoby (9,6% podejmujących pracę). Drugą najczęściej wskazywaną przyczyną wyłączeń było niepotwierdzenie przez bezrobotnych gotowości do pracy – z tego tytułu wyłączono w 2001r. 26.024 osoby (co stanowiło 41,5% „odpływów”).

Warto podkreślić, że poza wymienionymi powyżej przyczynami wyłączeń z ewidencji w 2001r. – 3.933 osoby dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (6,3% „odpływów”).

Tabela 10. Nowo zarejestrowani i wyrejestrowani bezrobotni ("przyplwy" i "odplwy") w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Rok / miesiąc	"Przyplwy"	"Odplwy"	Przyrost bezrobocia (+/-)
styczeń 2001r.	7 806	4 264	+ 3 542
luty	4 473	3 990	+ 483
marzec	4 501	4 505	- 4
I kwartał	16 780	12 759	+ 4 021
kwiecień	4 139	5 552	- 1 413
maj	4 802	6 430	- 1 628
czerwiec	5 543	6 553	- 1 010
II kwartał	14 484	18 535	- 4 051
lipiec	6 406	6 000	+ 406
sierpień	5 755	5 299	+ 456
wrzesień	6 220	5 761	+ 459
III kwartał	18 381	17 060	+ 1 321
październik	7 291	6 528	+ 763
listopad	6 704	4 343	+ 2 361
grudzień	6 335	3 511	+ 2 824
IV kwartał	20 330	14 382	+ 5 948
2001 rok	69 975	62 736	+ 7 239

Największy przyrost bezrobocia odnotowano w IV kwartale 2001r., w okresie tym poziom bezrobocia zwiększył się o 5.948 osób. Przyczyn tak znacznego przyrostu bezrobocia można dopatrywać się m.in. w spadku liczby ofert pracy, a co za tym idzie, spadku liczby osób podejmujących pracę. Dość duży przyrost bezrobocia miał miejsce także w I kwartale 2001r., kiedy to poziom bezrobocia wzrósł o 4.021 osób. W III kwartale br. odnotowano niewielki wzrost bezrobocia - o 1.321 osób. Natomiast w II kwartale 2001r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się. Odływ z bezrobocia znacznie przewyższał napływ do bezrobocia, w związku z czym przyrost bezrobocia w omawianym okresie był ujemny i wyniósł 4.051 osób.

W woj. podlaskim w 2001r. liczba wyrejestrowanych bezrobotnych wykazywała tendencję rosnącą w miesiącach wiosennych i letnich, podczas których wzrastała liczba wykonywanych prac sezonowych (m.in. w budownictwie, rolnictwie, handlu). Również liczba ofert pracy w omawianym okresie była wyższa niż w miesiącach jesiennych i zimowych, podczas których rejestruje się najwięcej bezrobotnych.

Tabela 11. Zmiany w poziomie bezrobocia w 2001r. w poszczególnych powiatowych urzędach pracy. (w okresie sprawozdawczym)

PUP	"Przyplwy"	"Odplwy"	Przyrost bezrobocia (+/-)
Augustów	4681	4141	+ 540
Białystok	24812	21987	+ 2825
Bielsk Podlaski	3033	2801	+ 232
Grajewo	3385	3112	+ 273
Hajnówka	2883	2399	+ 484
Kolno	2370	2199	+ 171
Łomża	6977	6324	+ 653
Mońki	1462	1413	+ 49
Sejny	1366	1204	+ 162
Siemiatycze	1840	1627	+ 213
Sokółka	4681	4028	+ 653
Suwałki	7265	6746	+ 519
Wysokie Maz.	2518	2263	+ 255
Zambrów	2702	2492	+ 210
Woj. podlaskie	69975	62736	+ 7239

Poziom bezrobocia zwiększył się w 2001r. we wszystkich powiatowych urzędach pracy, najbardziej zaś w: PUP w Białymstoku (+2.825 osób), PUP w Łomży (+ 653 osoby) i PUP w Sokółce (+ 653 osoby). Najmniejszy zaś przyrost bezrobocia odnotowano w : PUP w Mońkach (+ 49 osób), PUP w Sejnach (+ 162 osoby) oraz PUP w Kolnie (+ 171 osób).

3. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi.

W woj. podlaskim bezrobocie dotyczy w większym zakresie mieszkańców miast niż wsi (w miastach rejestruje się prawie dwukrotnie więcej bezrobotnych niż na wsi). Nie oznacza to jednak, że bezrobotni zamieszkali na wsi znajdują się w korzystniejszej sytuacji, bowiem miasta z rozległym rynkiem pracy i dużą liczbą podmiotów gospodarczych stwarzają mieszkańcom znacznie większe szanse na znalezienie pracy niż ma to miejsce w szeroko rozumianym środowisku wiejskim. Polska wieś ubożeje, a możliwość utrzymania się z gospodarstwa rolnego maleje z roku na rok. Obszary wiejskie w większości charakteryzuje rozdrobnienie struktury obszarowej, niedostateczne wyposażenie gospodarstw rolnych w sprzęt zmechanizowany, nadmiar ludzi do pracy, niski poziom produkcji, mała opłacalność i bardzo zły stan infrastruktury technicznej. Na wsiach istniało i nadal istnieje najwyższe bezrobocie ukryte.

Poważnym problemem ludności wiejskiej, w znacznym stopniu utrudniającym znalezienie pracy, jest bardzo niski poziom wykształcenia, który jest istotnym wyznacznikiem pozycji na rynku pracy.

Tabela 12. Rejestrowane bezrobocie na wsi (stan w końcu kwartału)

Kwartaly	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		wzrost / spadek liczby ogółem w porównaniu do poprzedniego kwartału (+/-)
	ogółem	w tym kobiety	
IV kwartał 2000r.	29 533	14 161	-
I kwartał 2001r.	30 540	14 384	1 007
II kwartał 2001r.	29 155	13 844	-1 385
III kwartał 2001r.	29 598	14 145	443
IV kwartał 2001r.	31 549	14 678	1 951

Na koniec IV kwartału 2000r. zarejestrowanych było w woj. podlaskim ogółem 29.533 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W I kw. 2001r. liczba ta zwiększyła się o 1.007 osób - do 30.540. W II kwartale br. nastąpił spadek zarejestrowanych bezrobotnych w tej grupie o 1.385 osób – do 29.155 osób bezrobotnych. W III kwartale br. nastąpił wzrost w stosunku do końca II kwartału o 443 osoby. Na koniec IV kwartału 2001r. zarejestrowanych było 31.549 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, czyli o 1.951 osób więcej niż na koniec III kwartału i o 2.016 osób więcej niż na koniec IV kwartału 2000r.

Liczebność bezrobotnych zamieszkałych na wsi wykazuje tendencję spadkową w miesiącach wiosennych i letnich, co spowodowane jest sezonowym wykonywaniem prac polowych oraz świadczeniem usług na rzecz rolnictwa, budownictwa, handlu, turystyki, itp. Powroty mieszkańców wsi do rejestru bezrobotnych następują zaś w miesiącach jesiennych i zimowych.

Tabela 13. Bezrobotni zamieszkali na wsi według powiatowych urzędów pracy
(stan w końcu 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych		% udział mieszkań- ców wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych
	ogółem	w tym zamiesz- kałych na wsi	
Augustów	6 091	2 245	36,9
Białystok	25 012	5 295	21,2
Bielsk Podlaski	3 361	1 158	34,5
Grajewo	5 452	1 844	33,8
Hajnówka	3 309	1 468	44,4
Kolno	3 868	2 258	58,4
Łomża	10 007	3 542	35,4
Mońki	2 213	1 040	47,0
Sejny	2 552	1 634	64,0
Siemiatycze	2 082	1 073	51,5
Sokółka	6 913	3 657	52,9
Suwałki	8 451	2 559	30,3
Wysokie Maz.	3 537	2 312	65,4
Zambrów	3 623	1 464	40,4
Ogółem	86 471	31549	36,5

Największy procentowy udział osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy odnotowano na koniec 2001r. w PUP: w Wysokim Mazowieckiem (65,4%), w Sejnach (64,0%) oraz w Kolnie (58,4%) i w Sokółce (52,9%).

W całym woj. podlaskim bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 36,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Zmiany w poziomie bezrobocia -
nowo zarejestrowani oraz wyrejestrowani w 2001r.

Tabela 14. "Napływ" osób zamieszkałych na wsi do bezrobocia w 2001r.
(w okresie sprawozdawczym)

Kwartaly 2001r. o - ogółem w - wieś		Wyszczególnienie					
		Bezrobotni zarejestrowani w poszczególnych kwartalach	z tego				
			po raz pierwszy	po raz kolejny (od 1990r.)	w tym		
po pracach interwen- cyjnych	po robotach publicznych	po szkoleniu					
I kw.	o	16780	3626	13154	360	88	94
	w	4986	1271	3715	125	16	18
II kw.	o	14484	4040	10444	128	24	370
	w	4401	1359	3042	64	3	81
III kw.	o	18381	6206	12175	89	50	586
	w	5665	2253	3412	25	17	133
IV kw.	o	20330	4933	15397	298	152	521
	w	6455	1875	4580	89	39	108
2001 rok	o	69 975	18 805	51 170	875	314	1 571
	w	21 507	6 758	14 749	303	75	340

Spośród 21.507 nowo zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi:

- po raz pierwszy do urzędów pracy zgłosiło się 6.758 osób (31,4% ogółu nowo zarejestrowanych zamieszkałych na wsi),
- po raz kolejny (licząc od 1990r.) do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 14.749 osób (68,6%).

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciły 303 osoby, po zakończeniu robót publicznych – 75 osób, a po szkoleniach – 340 osób.

Tabela 15. "Przyływy" i "odływy" bezrobotnych zamieszkałych na wsi w 2001r. według poszczególnych powiatowych urzędów pracy. (w okresie sprawozdawczym)

PUP	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Przyrost bezrobocia na wsi (+/-)
	nowo zarejestrowanych	wyrejestrowanych	
Augustów	1479	1376	+ 103
Białystok	4317	3762	+ 555
Bielsk Podlaski	898	854	+ 44
Grajewo	1013	996	+ 17
Hajnówka	1165	972	+ 193
Kolno	1252	1223	+ 29
Łomża	2115	1937	+ 178
Mońki	700	660	+ 40
Sejny	814	751	+ 63
Siemiatycze	867	778	+ 89
Sokółka	2303	1982	+ 321
Suwałki	2061	1881	+ 180
Wysokie Maz.	1498	1368	+ 130
Zambrów	1025	951	+ 74
Woj. podlaskie	21507	19491	+ 2016

W 2001r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowano 21.507 nowych bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast z ewidencji bezrobotnych wyłączono 19.491 osób. Przyrost bezrobocia w 2001r. wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi był więc dodatni i wyniósł 2.016 osób.

Największy przyrost bezrobocia wśród mieszkańców wsi odnotowano w PUP: w Białymstoku (+ 555 osób), Sokółce (+ 321 osób), Hajnówce (+ 193 osoby) oraz w PUP w Suwałkach (+ 180 osób).

Tabela 16. "Odplyw" osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi.
(w okresie sprawozdawczym).

Wyszczególnienie	2001r.				
	ogółem	kwartaly			
		I	II	III	IV
Wyrejestrowani bezrobotni "odplyw"	19491	3979	5786	5222	4504
z tego z przyczyn:					
podjęcia pracy	7926	1500	2638	2049	1739
z tego:					
niesubsydiowanej	7166	1468	2166	1846	1686
- w tym pracy sezonowej	1557	244	578	366	369
subsydiowanej	760	32	472	203	53
w tym:					
- prac interwencyjnych	420	11	308	81	20
- robót publicznych	90	8	57	18	7
- z tytułu udzielonej pożyczki na podjęcie dział. gosp. lub rolniczej	21	4	4	9	4
rozpoczęcia szkolenia lub stażu	560	4	226	212	118
niepotwierdzenia gotowości do pracy	8087	1783	2201	2230	1873
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1560	383	426	371	380
nabycia uprawnień do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego	112	14	13	28	57

W 2001r. z rejestrów bezrobotnych wykreślono 19.491 osób zamieszkałych na wsi. Ważną przyczyną odpływu z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne. W 2001r. pracę podjęło 7.926 osób (40,7% „odpływów”). W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby osób podejmujących pracę o 1.490 osób (w 2000r. pracę podjęło 9.416 osób – 44,0% „odpływów”). Pracę niesubsydiowaną podjęło 7.166 osób (90,4% podejmujących pracę), w tym pracę sezonową 1.557 osób. Z powodu podjęcia pracy subsydiowanej wyłączono z

rejestrów 760 osób (9,6% podejmujących pracę), w tym z powodu zatrudnienia przy pracach interwencyjnych – 420 osób; zatrudnienia przy robotach publicznych – 90 osób; otrzymania pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej – 21 osób.

Najczęstszą jednak przyczyną wyłączeń bezrobotnych mieszkańców wsi z ewidencji urzędów pracy było niepotwierdzenie gotowości do pracy – z tego tytułu wyłączono w 2001r. 8. 087 osób (co stanowiło 41,5% „odpływów”).

Poza wskazanymi powyżej przyczynami wyłączeń z ewidencji w 2001r. – 1.560 osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego (8,0% „odpływów”), natomiast 560 osób wyłączono z ewidencji z powodu rozpoczęcia szkolenia lub stażu (2,9% „odpływów”).

Najwięcej bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyrejestrowano w PUP: w Białymstoku (3.762 osoby), Sokółce (1.982 osoby), Łomży (1.937 osób) i w PUP w Suwałkach (1.881 osób).

Tabela 17. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarejestrowanych w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

PUP	Nowo zarejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi "napływ" wg miesięcy												Ogółem 2001r.
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	
Augustów	190	78	66	76	106	153	125	119	163	159	127	117	1 479
Białystok	470	311	292	230	325	317	387	377	366	429	434	379	4 317
Bielsk P.	116	52	78	40	56	60	101	81	62	95	89	68	898
Grajewo	130	52	50	66	73	50	77	60	106	144	129	76	1 013
Hajnówka	112	92	64	84	76	74	105	99	110	142	116	91	1 165
Kolno	168	58	68	69	81	101	111	108	129	136	119	104	1 252
Łomża	285	115	132	130	115	118	175	168	193	225	244	215	2 115
Mońki	65	55	40	55	41	37	45	53	56	103	83	67	700
Sejny	80	41	35	62	59	93	80	52	86	81	63	82	814
Siemiatycze	83	73	64	41	68	72	61	72	78	94	75	86	867
Sokółka	204	146	112	161	150	191	246	163	205	252	208	265	2 303
Suwałki	209	129	135	109	153	190	201	158	195	261	178	143	2 061
Wysokie Maz.	179	77	79	80	86	151	149	115	126	186	125	145	1 498
Zambrów	102	40	59	66	69	67	106	92	104	111	92	117	1 025
Woj. podlaskie	2 393	1 319	1 274	1 269	1 458	1 674	1 969	1 717	1 979	2 418	2 082	1 955	21 507

Tabela 18. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyrejestrowanych w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

PUP	Wyrejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi "odpływ" wg miesięcy												Ogółem 2001r.
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	
Augustów	104	86	78	111	184	134	174	84	115	162	71	73	1 376
Białystok	277	256	284	342	334	359	365	313	341	375	299	217	3 762
Bielsk P.	61	54	63	55	83	93	105	88	72	81	51	48	854
Grajewo	89	75	57	82	131	98	93	84	73	87	81	46	996
Hajnówka	74	58	72	96	102	95	87	83	83	91	64	67	972
Kolno	99	74	78	81	196	128	90	93	104	146	89	45	1 223
Łomża	128	126	141	203	223	241	156	127	189	179	127	97	1 937
Mońki	48	38	40	71	51	61	54	61	73	83	49	31	660
Sejny	43	62	46	77	69	86	59	63	79	90	57	20	751
Siemiatycze	41	36	57	92	80	77	59	75	67	88	67	39	778
Sokółka	120	138	130	184	208	183	186	141	215	233	134	110	1 982
Suwałki	124	111	146	141	158	217	222	157	144	240	128	93	1 881
Wysokie Maz.	97	91	112	90	155	139	109	127	132	149	89	78	1 368
Zambrów	52	56	57	81	111	84	75	94	111	109	67	54	951
Woj. podlaskie	1 357	1 261	1 361	1 706	2 085	1 995	1 834	1 590	1 798	2 113	1 373	1 018	19 491

Tabela 19. "Napływ" i "odpływ" bezrobotnych według miejsca zamieszkania w 2001r.

Okresy	Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym	Wskaźnik * płynności rynku pracy
			podjęcia pracy	
Ogółem	69 975	62 736	26 511	37,9
Miasta	48 468	43 245	18 585	38,3
Wieś	21 507	19 491	7 926	36,9
w tym:				
I półrocze	9 387	9 765	4 138	44,1
II półrocze	12 120	9 726	3 788	31,3

* wskaźnik płynności – stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym z tytułu podjęcia pracy do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym czasie.

Bilans bezrobotnej młodzieży zamieszkałej na wsi.

Tabela 20. "Napływ" do bezrobocia i "odpływ" z bezrobocia młodzieży zamieszkałej na wsi w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie	2001r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	10036	2228	1921	2847	3040
z tego powracający do rejestracji:					
- po raz pierwszy	4506	725	825	1609	1347
- po raz kolejny (1990r.)	5530	1503	1096	1238	1693
w tym powracający do rejestracji					
- po pracach interwencyjnych	75	43	12	5	15
- po robotach publicznych	7	3	1	2	1
- po szkoleniu	157	4	44	59	50
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	9784	2121	2745	2645	2273
w tym z powodu:					
podjęcia pracy	3100	624	955	842	679
z tego:					
niesubsydiowanej	2803	614	797	738	654
- w tym pracy sezonowej	634	121	225	137	151
subsydiowanej	297	10	158	104	25
w tym:					
- prac interwencyjnych	119	3	74	36	6
- robót publicznych	10	1	5	3	1
- otrzymania pożyczki na uruchomienie dział. gosp. lub rolniczej	4	0	1	2	1
rozpoczęcia szkolenia lub stażu	349	4	155	130	60
niepotwierdzenia gotowości do pracy	4065	940	1074	1042	1009
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	556	130	151	146	129
podjęcia nauki	67	1	0	28	38

W 2001r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowało się 10.036 bezrobotnych w wieku 18-24 lat zamieszkałych na wsi, natomiast z ewidencji bezrobotnych zostały wykreślone 9.784 osoby. Przyrost bezrobocia w 2001r. wśród bezrobotnej młodzieży zamieszkałej na wsi był więc dodatni i wyniósł 252 osoby.

Wśród tej kategorii bezrobotnych przeważały osoby rejestrujące się po raz kolejny – 5.530 osób (tj. 55,1% ogółu nowo rejestrujących się młodych osób). Natomiast liczba młodzieży rejestrującej się po raz pierwszy była nieco niższa i wyniosła 4.506 osób (44,9%).

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciło 75 osób w wieku 18-24 lata, po zakończeniu robót publicznych 7 osób, zaś po szkoleniu 157 osób.

W 2001r. z rejestrów bezrobotnych wykreślono 9.784 osoby w wieku 18-24 lata. Główną przyczyną odpływu z bezrobocia wśród młodzieży zamieszkałej na wsi było (podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych na wsi) niepotwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono 4.065 osób w omawianej kategorii wiekowej (41,5% „odpływów”). Drugą najczęściej wskazywaną przyczyną wyłączeń było podejmowanie pracy – 3.100 osób (31,7% „odpływów”), z czego z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 2.803 osoby, a pracy subsydiowanej – 297 osób.

Największy napływ młodych osób do bezrobocia można było zaobserwować w miesiącach jesienno - zimowych (X - 1.320 osób, I - 1.128 osób, IX - 1.049 osób, XI - 909 osób), kiedy to do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się prawie 44% wszystkich nowo rejestrujących się (zamieszkałych na wsi) w 2001r. osób w wieku 18-24 lata. Natomiast największy „odpływ” młodzieży zamieszkałej na wsi z bezrobocia zarejestrowano w miesiącach: październik (1.111 osób), czerwiec (1.012 osób), lipiec (944 osoby), maj (933 osoby).

Bezrobotni zamieszkali na wsi z prawem do zasiłku.**Tabela 21. Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi z prawem do zasiłku w woj. podlaskim (stan w końcu kwartału)**

kwartały	Bezrobotni zamieszkali na wsi	w tym z prawem do zasiłku	% do ogółu
I kwartał 2001r.	30540	5202	17,0
II kwartał 2001r.	29155	4698	16,1
III kwartał 2001r.	29598	4506	15,2
IV kwartał 2001r.	31549	4982	15,8

Na koniec IV kwartału 2001r. spośród zarejestrowanych 31.549 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, prawo do zasiłku posiadały 4.982 osoby (15,8%). W ciągu 2001r. procent bezrobotnych mieszkańców wsi uprawnionych do zasiłku zmniejszył się - o 1,2%.

Tabela 22. Bezrobotni z prawem do zasiłku zamieszkali na wsi wg PUP (stan w końcu 2001r.)

PUP	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		% zasiłkobiorców do ogółem
	ogółem	w tym z prawem do zasiłku	
Augustów	2245	346	15,4
Białystok	5295	850	16,1
Bielsk P.	1158	138	11,9
Grajewo	1844	305	16,5
Hajnówka	1468	236	16,1
Kolno	2258	375	16,6
Łomża	3542	724	20,4
Mońki	1040	129	12,4
Sejny	1634	273	16,7
Siemiatycze	1073	153	14,3
Sokółka	3657	776	21,2
Suwałki	2559	290	11,3
Wysokie Maz.	2312	207	9,0
Zambrów	1464	180	12,3
Woj. podlaskie	31549	4982	15,8

Na koniec okresu sprawozdawczego największą liczbę zasiłkobiorców zamieszkałych na wsi odnotowano w PUP: w Białymstoku (850 osób), Sokółce (776 osób) oraz w Łomży (724 osoby). Najmniej było takich osób w PUP: w Mońkach (129 osób), Bielsku Podlaskim (138 osób) oraz w PUP w Siemiatyczach (153 osoby).

Natomiast największy odsetek osób uprawionych do zasiłku odnotowano w PUP w: Sokółce (21,2%), Łomży (20,4%) i Sejnach (16,7%), a najniższy w PUP w: Wysokiem Mazowieckiem (9,0%) i Suwałkach (11,3%).

3.2. Bezrobocie kobiet.

Kobiety bezrobotne stanowią grupę społeczną, która jest szczególnie zagrożona na rynku pracy. Bezrobocie kobiet jest spowodowane między innymi upadkiem gałęzi przemysłu, zatrudniających przede wszystkim kobiety (zakłady włókiennicze, odzieżowe, przetwórstwa rolno-spożywcze, handlowe).

Wprowadzane reformy gospodarcze wymuszające restrukturyzację w zakładach pracy w pierwszym rzędzie dotyczą kobiety. Także restrukturyzacja służby zdrowia czy reforma oświaty przyczyniają się do wzrostu liczby bezrobotnych kobiet.

Kobiety przegrywają z mężczyznami na rynku pracy mimo, że są lepiej wykształcone. Bez względu na poziom wykształcenia pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn, a częściej zwalniają kobiety.

Na koniec grudnia 2001r. na zarejestrowanych 86.471 bezrobotnych liczba kobiet wynosiła 43.732, czyli 50,6% ogółu. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2000r. liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 2.189. Prawo do zasiłku posiadało 6.335 bezrobotnych kobiet (tj. 14,5% ogółu zarejestrowanych kobiet).

Wśród bezrobotnych kobiet:

- 32.176 – to osoby poprzednio pracujące, w tym:
- 3.278 kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tj. 60,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zwolnionych w ramach zwolnień grupowych),
- 11.556 – to kobiety dotychczas nie pracujące, w tym:
- 2.875 absolwentek (tj. 58,9% ogółu zarejestrowanych absolwentów), z tego ze szkół: wyższych – 633 (22,0% ogółu zarejestrowanych absolwentek), policealnych i średnich zawodowych – 1.249 (43,4%), liceów ogólnokształcących – 462 (16,1%), zasadniczych zawodowych – 500 (17,4%) i pozostałych – 31 (1,1%).

Tabela 23. Bezrobotne kobiety w roku 2001. (stan w końcu okresu)

Rok / miesiąc	Bezrobotni ogółem	Liczba zarejestrowanych kobiet :	
		w liczbach bezwzględnych	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
I kwartał			
styczeń 2001r.	82 774	42 691	51,6
luty	83 257	42 609	51,2
marzec	83 253	42 461	51,0
II kwartał			
kwiecień	81 840	41 907	51,2
maj	80 212	41 145	51,3
czerwiec	79 202	40 955	51,7
III kwartał			
lipiec	79 608	41 467	52,1
sierpień	80 064	41 990	52,4
wrzesień	80 523	41 936	52,1
IV kwartał			
październik	81 286	42 190	51,9
listopad	83 647	42 877	51,3
grudzień	86 471	43 732	50,6

Na koniec IV kw. 2001r. liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 43.732 i była wyższa od stanu z końca III kw. 2001r. o 1.796 osób, w porównaniu do końca

II kw. liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 2.777 osób, natomiast w stosunku do końca I kw. zwiększyła się o 1.271 osób.

W 2001r. zarejestrowało się w urzędach pracy woj. podlaskiego 29.836 kobiet (tj. 42,6% ogółu nowo rejestrujących się bezrobotnych), w tym po zwolnieniach grupowych – 2.268 (tj. 7,6% nowo rejestrujących się kobiet).

Natomiast w 2001r. wyłączono z rejestrów bezrobotnych 27.647 bezrobotnych kobiet (44,1% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych). Z tytułu podjęcia pracy wyrejestrowano 12.228 kobiet (czyli 46,1% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy).

Tabela 24. "Przyływy" i "odływy" bezrobotnych kobiet w 2001r.

Miesiące 2001r.	Nowo zarejestrowane bezrobotne kobiety	Wyreje- strowane bezrobotne kobiety	Przyrost bezrobocia wśród kobiet (+/-)	Podjęcia pracy przez bezrobotnych		
				ogółem	w tym przez kobiety	
					liczba	%
styczeń	3116	1968	+ 1148	1743	944	54,2
luty	1733	1815	- 82	1717	837	48,7
marzec	1845	1993	- 148	1943	928	47,8
kwiecień	1693	2247	- 554	2381	982	41,2
maj	1842	2604	- 762	3107	1223	39,4
czerwiec	2649	2839	- 190	2746	1222	44,5
lipiec	3151	2639	+ 512	2486	1154	46,4
sierpień	2851	2328	+ 523	2177	984	45,2
wrzesień	2894	2948	- 54	2679	1498	55,9
październik	2983	2729	+ 254	2677	1119	41,8
listopad	2627	1940	+ 687	1713	775	45,2
grudzień	2452	1597	+ 855	1142	562	49,2
2001r.	29836	27647	+ 2189	26511	12228	46,1

Największy napływ kobiet do bezrobocia miał miejsce w miesiącach: lipiec (3.151), styczeń (3.116) i październik (2.983), a odpływ – w miesiącach: wrzesień (2.948), czerwiec (2.839) i październik (2.729).

Największy odsetek podjęć pracy przez bezrobotne kobiety w ogólnej liczbie podjęć pracy odnotowano we: wrześniu (55,9%), styczniu (54,2%) oraz grudniu (49,2%).

Analizując strukturę wieku i wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu 2001r., można stwierdzić, że wśród bezrobotnych kobiet przeważały kobiety młode, w wieku 25–34 lata (29,2%) i 18-24 lata (28,4%), z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (29,9%) i zasadniczym zawodowym (28,8%). Wykształcenie wyższe posiadało 4,8% ogółu zarejestrowanych kobiet.

Jeśli chodzi o czas pozostawania bez pracy, to ponad 12 miesięcy pozostawało bez pracy 56,1% ogółu zarejestrowanych kobiet (24.542 osoby). Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż z roku na rok zwiększa się liczba kobiet długotrwale bezrobotnych (w porównaniu z rokiem poprzednim liczba ta zwiększyła się o 15,2%). W rezultacie taka sytuacja przyczynia się do zmniejszenia szans na znalezienie nowej pracy, bowiem im dłuższa przerwa w pracy, tym mniejsze szanse na jej ponowne uzyskanie.

3.3. Bezrobocie młodzieży.

Ludzie młodzi, w tym absolwenci, stanowią w woj. podlaskim, podobnie zresztą jak w większości województw, jedną z największych i najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Głównymi czynnikami, które determinują bezrobocie wśród młodzieży jest słabe tempo rozwoju gospodarczego naszego regionu, niedostosowanie kierunków kształcenia do możliwości i potrzeb lokalnego rynku pracy, brak odpowiednich praktyk zawodowych na poziomie gwarantującym zatrudnienie, brak umiejętności planowania alternatywnej kariery zawodowej i mała mobilność zawodowa. Dodatkowym uwarunkowaniem rodzącym zagrożenie wzrostu bezrobocia wśród młodzieży jest sytuacja demograficzna. Lata 1996-2005 to wchodzenie na rynek pracy w Polsce wyżu demograficznego, największego w całym okresie ist-

nienia Polski. W tej sytuacji, aby wyżej ten został zagospodarowany, musi nastąpić bardzo duże tempo wzrostu gospodarczego, a w efekcie zdolność gospodarki do wchłonięcia rosnącej liczby zasobów pracy.

Szczególnie zagrożone bezrobociem są osoby w wieku 18-24 lata.

Tabela 25. Bezrobotna młodzież w 2001 roku (stan w końcu miesiąca)

Miesiące 2001r.	Bezrobotni w wieku 18 – 24 lata	
	w liczbach bezwzględnych	% udział młodzieży w liczbie bezrobotnych ogółem
I kwartał		
styczeń 2001r.	24 212	29,3
luty	24 176	29,0
marzec	24 004	28,8
II kwartał		
kwiecień	23 169	28,3
maj	22 328	27,8
czerwiec	22 033	27,8
III kwartał		
lipiec	21 998	27,6
sierpień	22 270	27,8
wrzesień	22 697	28,2
IV kwartał		
październik	23 113	28,4
listopad	23 793	28,4
grudzień	24 451	28,3

W końcu grudnia 2001r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 24.451 osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, czyli 28,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W populacji tej wystąpiło 12.405 kobiet (50,7% ogółu bezrobotnej młodzieży). W porównaniu do końca III kw. 2001r. liczba zarejestrowanej młodzieży zwiększyła się o 1.754 osoby, w porównaniu do końca II kw. zwiększyła się o 2.418 osób, zaś w stosunku do końca I kw. zwiększyła się o 447 osób.

Tabela 26. "Napływ" do bezrobocia i "odpływ" z bezrobocia" młodzieży w wieku 18-24 lata. (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie	Bezrobotna młodzież ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	26953	11833
z tego powracający do rejestracji:		
- po raz pierwszy	11191	5261
- po raz kolejny	15762	6572
w tym powracający do rejestracji:		
- po pracach interwencyjnych	214	94
- po robotach publicznych	48	20
- po szkoleniu	561	258
Bezrobotni wyrejestrowani	25746	11745
w tym z powodu:		
☐ podjęcia pracy	8405	4016
z tego:		
▪ niesubsydiowanej	7511	3555
- w tym pracy sezonowej	1343	621
▪ subsydiowanej	894	461
w tym:		
- prac interwencyjnych	369	184
- robót publicznych	43	23
- z tytułu udzielonej pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej	11	6
☐ rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1193	733
☐ niepotwierdzenia gotowości do pracy	10983	3969
☐ dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1082	712
☐ podjęcia nauki	219	150

W 2001r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowały się 26.953 młode osoby, z tego po raz pierwszy zarejestrowało się 11.191 osób (41,5% nowo zarejestrowanej młodzieży), a po raz kolejny – 15.762 osoby (58,5%). Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciło 214 osób w wieku 18-24 lata, po zakończeniu robót publicznych 48 osób, zaś po szkoleniu 561 osób.

W tym samym okresie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 25.746 młodych osób. Najczęstszą przyczyną wyłączenia bezrobotnej młodzieży ze statystyki urzędów pracy było niepotwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono 10.983 osoby (42,7% odpływu młodzieży). Drugą najczęściej występującą przyczyną wyłączeń było podejmowanie pracy. Z powodu podjęcia pracy wyłączono w 2001r. 8.405 osób w omawianej kategorii wiekowej (32,6% odpływu młodzieży), z czego z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono 7.511 osób, a w ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 894 osoby.

Szkolenie lub staż pracy rozpoczęły 1.193 osoby w wieku 18-24 lata, natomiast 1.082 osoby dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego.

3.4. Bezrobocie absolwentów.

Urzędy pracy stwarzają bezrobotnej młodzieży możliwość podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania w związku z brakiem odpowiednich propozycji zatrudnienia. W powiatowych urzędach pracy prowadzone jest przez doradców zawodowych poradnictwo zawodowe. W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Białymstoku i Oddziałach Terenowych (w Łomży i Suwałkach) działają Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, które świadczą usługi w formach indywidualnych i grupowych. W powiatowych urzędach pracy istnieją także Kluby Pracy, w ramach których organizuje się spotkania grupowe, mające na celu naukę praktycznych umiejętności poruszania się na rynku pracy. Bezrobotni absolwenci mogą skorzystać także z odrębnych, przewidzianych przepisami programów rynku pracy. Są to: umowy absolwenckie, staże absolwenckie, stypendia, prace społecznie użyteczne, programy specjalne.

W końcu grudnia 2001r. w rejestrach bezrobotnych woj. podlaskiego pozostawało 24.469 osób bezrobotnych w wieku 15 – 24 lata. Bezrobotna młodzież stanowiła więc ponad 28% ogółu populacji bezrobotnych. Natomiast status absolwenta posiadały 4.883 osoby, czyli 5,6% ogółu bezrobotnych.

Na sytuację absolwentów na rynku pracy ma wpływ poziom wykształcenia. Absolwenci szkół, zwłaszcza kończący naukę na poziomie zawodowym są grupą szczególnie zagrożoną długotrwałym bezrobociem.

O szansach na rynku pracy decyduje, obok poziomu wykształcenia i kwalifikacji, posiadanie dodatkowych umiejętności (takich jak: znajomość języków obcych, obsługa komputera, nowoczesnych urządzeń biurowych, posiadanie prawa jazdy itp.).

Strukturę bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Bezrobotni absolwenci wg powiatowych urzędów pracy.
(stan w końcu grudnia 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Ogółem bezrobotni absolwenci	w tym absolwenci szkół:				
		wyższych	policeal- nych i średnich zawod.	liceów ogólno- kształc.	zasadn. zawod.	pozost.
Augustów	314	29	147	41	95	2
Białystok	1584	537	603	189	255	0
Bielsk Podl.	194	43	73	30	41	7
Grajewo	206	24	94	28	59	1
Hajnówka	182	42	87	21	22	10
Kolno	191	18	66	15	90	2
Łomża	475	77	222	42	133	1
Mońki	113	13	52	26	22	0
Sejny	128	16	43	39	30	0
Siemiatycze	125	15	53	11	45	1
Sokółka	347	42	165	52	81	7
Suwałki	537	76	241	66	151	3
Wysokie Maz.	287	31	137	31	87	1
Zambrów	200	24	85	25	64	2
Woj. podlaskie	4883	987	2068	616	1175	37

Wśród bezrobotnych absolwentów największą grupę stanowiły osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe (2.068 osób, tj. 42,4%) oraz szkoły zasadnicze zawodowe (1.175 osób, tj. 24,1%). Dyplomy wyższych uczelni posiadało 987 osób, tj. 20,2% absolwentów (liczba bezrobotnych absolwentów kończących studia wyższe zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim aż o 43,9%). Natomiast bezrobotni absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili 12,6%.

W ciągu całego 2001r. do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 10.397 nowo rejestrujących się absolwentów, z czego po raz pierwszy zarejestrowało się 7.377 absolwentów, a po raz kolejny – 3.020 absolwentów. Do rejestrów bezrobotnych wróciło 889 absolwentów po zakończeniu stażu pracy (8,6% nowo rejestrujących się absolwentów) i 147 absolwentów po zakończeniu szkolenia (1,4% nowo rejestrujących się absolwentów). Największy napływ do bezrobocia można było zaobserwować w okresie po zakończeniu roku szkolnego, tj. czerwiec – wrzesień, kiedy to do PUP zgłosiło się prawie 50% wszystkich nowo rejestrujących się w 2001r. bezrobotnych absolwentów.

Natomiast w 2001r. wyrejestrowanych zostało 10.114 absolwentów, w tym z powodu podjęcia pracy – 2.492 osoby (24,6% ogółu wyrejestrowanych absolwentów), rozpoczęcia szkolenia – 157 osób (1,6%) i podjęcia stażu – 680 osób (6,7%).

Najwięcej osób wyrejestrowano w miesiącach: czerwiec, maj oraz październik i kwiecień.

Tabela 28. Bezrobotni absolwenci w 2001 roku. (stan w końcu miesiąca)

Miesiąc 2001r.	Ogółem bezrobotni absolwenci	w tym absolwenci szkół:				
		wyższych	policealnych i śr. zawod.	liceów ogól- nokszt.	zasad. zawod.	pozost.
I kwartał						
styczeń	5 000	717	2 101	606	1 525	51
luty	5 059	693	2 119	626	1 573	48
marzec	5 090	669	2 114	654	1 605	48
II kwartał						
kwiecień	4 791	647	1 902	622	1 575	45
maj	3 848	560	1 275	467	1 506	40
czerwiec	1 731	414	889	227	185	16
III kwartał						
lipiec	2 531	591	1 176	303	437	24
sierpień	3 255	738	1 452	392	637	36
wrzesień	3 896	762	1 741	502	851	40
IV kwartał						
październik	4 181	823	1 816	542	962	38
listopad	4 577	924	1 937	573	1 104	39
grudzień	4 883	987	2 068	616	1 175	37

Na koniec IV kwartału 2001r. zarejestrowanych było 4.883 bezrobotnych absolwentów, w porównaniu do końca III kw. 2001r. liczba ta zwiększyła się o 987 osób, porównując koniec II kw. zwiększyła się o 3.152 osoby, natomiast w porównaniu do końca I kw. zmniejszyła się o 207 osób.

3.5. Bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Na koniec grudnia 2001 roku zarejestrowanych było w powiatowych urządach pracy woj. podlaskiego 1.986 osób niepełnosprawnych, w tym 836 kobiet. Osoby niepełnosprawne stanowiły 2,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Prawo do zasiłku posiadało 239 osób niepełnosprawnych (w tym 125 kobiet).

W 2001r. pracę podjęły 732 osoby niepełnosprawne, w tym 331 kobiet (w 2000r.: 617 osób niepełnosprawnych ogółem, w tym 267 kobiet).

Tabela 29. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne w poszczególnych powiatowych urzędach pracy. (stan w końcu grudnia 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych	
	ogółem	w tym kobiety
Augustów	65	23
Białystok	922	367
Bielsk Podlaski	134	67
Grajewo	25	9
Hajnówka	99	50
Kolno	26	15
Łomża	292	143
Mońki	26	9
Sejny	9	2
Siemiatycze	88	31
Sokółka	93	32
Suwałki	158	71
Wysokie Mazowieckie	23	12
Zambrów	26	5
Woj. podlaskie	1 986	836

Najwięcej niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec 2001r. w PUP w: Białymstoku (922 osoby), Łomży (292 osoby) i Suwałkach (158 osób); najmniej zaś w PUP w Sejnach (9 osób) oraz w Wysokim Mazowieckiem (23 osoby) i Grajewie (25 osób).

Tabela 30. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w woj. podlaskim w 2001 roku. (stan w końcu miesiąca)

Miesiące 2001r.	Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych
I kwartał		
styczeń	1 697	2,1
luty	1 762	2,1
marzec	1 778	2,1
II kwartał		
kwiecień	1 797	2,2
maj	1 795	2,2
czerwiec	1 830	2,3
III kwartał		
lipiec	1 858	2,3
sierpień	1 860	2,3
wrzesień	1 886	2,3
IV kwartał		
październik	1 908	2,3
listopad	1 953	2,3
grudzień	1 986	2,3

Na koniec IV kw. 2001r. w rejestrach bezrobotnych znajdowało się 1.986 osób niepełnosprawnych (w porównaniu do końca III kw. 2001r. liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych zwiększyła się o 100, w porównaniu do końca II kw. zwiększyła się o 156 osób, zaś w stosunku do końca I kw. zwiększyła się o 208 osób).

3.6. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W 2001r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych pracujących przed nabyciem statusu bezrobotnego. Częścią tej kategorii bezrobotnych są osoby zwalniane z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Udział zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec roku 6,3%.

Tabela 31. Liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2000r.	2001r.
Liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4 902	5 436
Dynamika 2000r.=100	-	110,9

Na koniec 2000r. zarejestrowane były 4.902 bezrobotne osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a na koniec 2001r. – 5.436 osób. Nastąpił więc wzrost o 534 osoby, czyli o 10,9%.

Tabela 32. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatowych urzędów pracy (stan w końcu 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	% udział do liczby bezrobotnych ogółem
Augustów	383	6,9
Białystok	2110	9,5
Bielsk Podlaski	164	5,2
Grajewo	301	5,8
Hajnówka	305	10,8
Kolno	66	1,8
Łomża	586	6,3
Mońki	126	5,8
Sejny	57	2,4
Siemiatycze	171	9,1
Sokółka	639	10,2
Suwałki	285	3,6
Wysokie Maz.	85	2,6
Zambrów	158	4,6
Woj. podlaskie	5436	6,9

Na koniec 2001r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy zarejestrowanych było 5 436 bezrobotnych osób, w tym 3 278 kobiet (czyli 60,3% ogółu bezrobot-

nych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy). W tej grupie 2 031 osób posiadało prawo do zasiłku (w tym 1 047 kobiet).

Tabela 33. Kształtowanie się zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w woj. podlaskim w 2001r.

Miesiące 2001r.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy			
	na koniec miesiąca		w okresie sprawozdawczym	
	ogółem	% do ogółu bezrob.	ogółem	% do nowo zarej.
I kwartał				
styczeń	5 293	6,4	393	5,0
luty	5 443	6,5	270	6,0
marzec	5 530	6,6	242	5,4
II kwartał				
kwiecień	5 452	6,7	339	8,2
maj	5 534	6,9	458	9,5
czerwiec	5 657	7,1	522	9,4
III kwartał				
lipiec	5 767	7,2	550	8,6
sierpień	5 638	7,0	363	6,3
wrzesień	5 551	6,9	325	5,2
IV kwartał				
październik	5 369	6,6	273	3,7
listopad	5 399	6,5	312	4,7
grudzień	5 436	6,3	303	4,8

W ciągu całego 2001r. zgłosiło się do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 4.350 nowych bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w tym 2.268 kobiet). Stanowili oni 6,2% ogółu nowo zarejestrowanych w 2001r. bezrobotnych.

3.6.1. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W 2001r. zamiar dokonania zwolnień grupowych zgłosiło 147 zakładów, które przewidywały zwolnienie łącznie 4.130 pracowników.

Zamiar dokonania zwolnień grupowych z sektora publicznego zgłosiło 68 zakładów pracy, które przewidywały zwolnienie 2.226 pracowników. Jednocześnie 79 zakładów z sektora prywatnego zgłosiło zamiar zwolnienia 1.904 pracowników.

3.7. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia.

Tabela 34. Bezrobotni w woj. podlaskim wg wieku w latach 2000-2001.
(stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym w wieku:						
		15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60 i więcej
2000	79 232	18	23 244	21 084	19 573	13 281	1 612	420
2001	86 471	18	24 451	23 028	20 947	15 678	1 863	486
2000r.=100	109,1	100,0	105,2	109,2	107,0	118,0	115,6	115,7

W końcu 2001r. w porównaniu z końcem 2000r. tylko w jednej grupie wiekowej (15-17 lat) liczba osób bezrobotnych nie zmieniła się. Najmniejszy wzrost dotyczył liczby bezrobotnych w wieku 18-24 lata (+5,2%), co może być spowodowane rosnącymi ambicjami młodzieży, która kontynuuje naukę w szkołach wyższego szczebla. Stosunkowo nieduży wzrost bezrobocia odnotowano w grupach wiekowych 35-44 lata i 25-34 lata, czyli w tzw. wieku mobilnym – najbardziej pożądanym przez pracodawcę u przyszłego kandydata na pracownika (odpowiednio: 7,0% i 9,2%). Największy wzrost bezrobocia w stosunku do 2000r. dotyczył bezrobotnych w wieku 45-54 lata (18,0%) oraz 60 lat i więcej (15,7%).

Tabela 35. Zarejestrowani bezrobotni według wieku (stan w końcu 2001r.)

Grupy wiekowe	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	% do ogółu	w tym kobiet
Ogółem	86 471	100	43 732
Wiek w latach			
15 – 17	18	0,02	9
18 – 24	24 451	28,3	12 405
25 – 34	23 028	26,6	12 786
35 – 44	20 947	24,2	10 978
45 – 54	15 678	18,1	7 131
55 – 59	1 863	2,2	423
60 i więcej	486	0,6	X

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych. W końcu 2001r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 18-24 lata (24.451 osób). Populacja ta stanowiła 28,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni w wieku 25-34 lata (23.028 osób – 26,6%). Najmniej liczna grupa wśród bezrobotnych to młodociani w wieku 15-17 lat (18 osób).

Tabela 36. Bezrobotni w woj. podlaskim wg poziomu wykształcenia w latach 2000-2001 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym z wykształceniem:				
		wyższym	polic. i średnim zawod.	średnim ogólnokształ.	zasadn. zawod.	podst.i niepeł. podst.
2000	79 232	2 502	18 648	5 748	26 819	25 515
2001	86 471	3 431	20 834	6 193	29 005	27 008
2000r.=100	109,1	137,1	111,7	107,7	108,2	105,9

Porównując lata 2000 i 2001, można zauważyć, że największy wzrost poziomu bezrobocia nastąpił wśród bezrobotnych z wyższym wykształceniem (+37,1%). Znaczny wzrost bezrobocia odnotowano również wśród bezrobotnych z

wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (+11,7%). Natomiast najmniejszy wzrost bezrobocia dotyczył bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (+5,9%) oraz średnim ogólnokształcącym, czyli wśród osób nie posiadających wyuczonego zawodu i stojących przed koniecznością kontynuacji nauki na wyższym szczeblu lub zdobycia kwalifikacji.

Tabela 37. Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia
(stan w końcu 2001r.)

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	% do ogółu	w tym kobiety
Ogółem	86 471	100	43 732
Wyższe	3 431	4,0	2 102
Policealne i średnie zawodowe	20 834	24,1	13 076
Średnie ogólnokształcące	6 193	7,2	4 701
Zasadnicze zawodowe	29 005	33,5	12 584
Podstawowe i niepełne podstawowe	27 008	31,2	11 269

W końcu grudnia 2001r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (29 005 osób - 33,5%), podstawowe i niepełne podstawowe (27 008 osób - 31,2%) oraz policealne i średnie zawodowe (20 834 osoby - 24,1%). Najmniej bezrobotnych legitymowało się dyplomami wyższych uczelni (3 431 osób - 4,0%).

3.8. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 38. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w miesiącach. (stan w końcu 2001r.)

Staż pracy w latach	Liczba bezrobotnych	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach:					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
do 1 roku	19 429	1 025	0 082	2 204	2 769	3 872	7 477
1 - 5	15 579	1 267	2 446	2 080	2 544	3 258	3 984
5 - 10	9 549	809	1 339	1 260	1 538	1 932	2 671
10 - 20	12 963	993	1 716	1 639	2 045	2 865	3 705
20 - 30	7 464	732	1 092	1 137	1 378	1 624	1 501
30 i więcej	469	86	78	61	84	72	88
bez stażu	21 018	1 136	3 720	3 758	2 868	4 277	5 259
Ogółem	86 471	6 048	12 473	12 139	13 226	17 900	24 685

W woj. podlaskim w końcu grudnia 2001r. spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły osoby bez stażu pracy (24,3% ogółu bezrobotnych) oraz osoby posiadające staż pracy poniżej 1 roku (22,5% ogółu bezrobotnych). Najmniej liczną populację stanowili bezrobotni z 30-letnim i więcej stażem pracy (0,5% ogółu bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych dominowały osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 24.685 osób (28,5% ogółu bezrobotnych). Populacja ta zwiększyła się w porównaniu do końca grudnia 2000r. o 5.537 osób. Wśród tej grupy bezrobotnych najwięcej było osób ze stażem pracy poniżej 1 roku (7.477 osób) oraz osób bez stażu pracy (5.259 osób).

Drugą grupą pod względem wielkości omawianego zjawiska byli bezrobotni pozostający bez pracy w okresie 12-24 miesięcy – 17.900 osób (20,7% ogółu bezrobotnych). Również w tej populacji bezrobotnych nastąpił wzrost w odniesieniu do stanu z końca grudnia 2000r. - o 1.781 osób (tj. o 11%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez stażu pracy (4.277 osób) oraz osoby ze stażem pracy poniżej 1 roku (3.872 osoby).

Szczególnie niepokojącym zjawiskiem jest zwiększanie się liczby długo-trwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy). Bezrobotni ci stanowili na koniec 2001r. 49,2% ogółu zarejestrowanych.

3.9. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Statystyka rynku pracy według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności. Poniższe dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). PKD jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej, realizowanej przez podmioty gospodarcze. Za pracodawców przyjęto wszystkie jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne, jeśli zatrudniają pracowników.

Na rynku pracy woj. podlaskiego w 2001r. utrzymywały się w dalszym ciągu niekorzystne tendencje na rynku pracy, zmniejszała się liczba pracujących (koniec 1998r. - 516,3 tys. osób; 1999r. - 513,4 tys. osób; 2000r. - 500,8 tys. osób, 2001r. - 487,3 tys. osób), a wzrastało bezrobocie (koniec 1998r. - 62,8 tys. osób; 1999r. - 72,8 tys. osób; 2000r. - 79,2 tys. osób, 2001r. - 86,5 tys. osób), w tym wzrastała liczba bezrobotnych zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (koniec 1998r. - 2,9 tys. osób; 1999r. - 4,4 tys. osób; 2000r. - 4,9 tys. osób, 2001r. - 5,4 tys. osób).

W woj. podlaskim (podobnie jak w Polsce) wśród populacji bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały do momentu zarejestrowania się w urzędach pracy. Na koniec grudnia 2001r. zbiorowość ta wynosiła 65.453 osoby i stanowiła 75,7% ogółu bezrobotnych (W Polsce odpowiednio: 2.375.666 osób - 76,3%). W porównaniu do końca grudnia 2000r. liczba bezrobotnych poprzednio pracujących zwiększyła się o 5.094 osoby, tj. o 8,4%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących 13.194 osoby pracowały w sektorze publicznym - 20,2% poprzednio pracujących, a 45.500 osób w sektorze prywatnym - 69,5%.

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy dotychczas nie pracowało 21.018 osób (tj. 24,3%), osoby te nie posiadają stażu pracy. W porównaniu do końca grudnia 2000r. liczebność tej populacji zwiększyła się o 2.145 osób, tj. 11,4%.

Wpływ na zwiększanie się liczby bezrobotnych miała malejąca liczba ofert pracy. W całym 2001r. zgłoszono do urzędów pracy 12.701 ofert pracy (mniej niż w poprzednim roku o 3.653 oferty, tj. o 30,8%).

W woj. podlaskim największe przeobrażenia gospodarcze (restrukturyzacja, modernizacja, likwidacja) zaszły w następujących sekcjach: działalność produkcyjna, handel i naprawy, budownictwo, administracja publiczna i obrona narodowa oraz w sekcji rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo.

Sekcje te z jednej strony generują najwięcej bezrobotnych, ale z drugiej tworzą miejsca pracy, ponieważ ponad 75% ofert, które wpłynęły w ciągu 2001r. do urzędów pracy, pochodziło właśnie od pracodawców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie tych sekcji.

Wśród bezrobotnych najliczniejsza była grupa osób, które przed zarejestrowaniem się w urzędzie pracy pracowały w zakładach pracy prowadzących działalność produkcyjną. Wg stanu na koniec grudnia 2001r. z zakładów tych pochodziły 17.292 osoby, tj. 26,4% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących (w porównaniu do końca 2000r. wzrost o 1.466 osób, tj. o 9,3%).

Dość liczne zwolnienia pracowników wystąpiły w sekcji zaliczanej do sfery usług, a mianowicie w handlu i naprawach. Na koniec 2001r. zarejestrowane były 12.434 osoby, tj. 19,0% ogółu poprzednio pracujących (w porównaniu do końca 2000r. wzrost o 1.278, tj. o 11,5%).

Dużą pod względem liczebności grupą bezrobotnych pochodziła z zakładów pracy należących do sekcji budownictwo. Z zakładów tych pochodziło 7.189

osób, tj. 11,0% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących (więcej niż w poprzednim roku o 1.222 osoby, tj. o 20,5%). Należy przewidywać, iż liczba bezrobotnych z sekcji budownictwo w pierwszych miesiącach 2002 roku będzie jeszcze wzrastać, co jest związane z przerwaniem prac budowlanych w okresie jesienno - zimowym z powodu niedogodnych warunków atmosferycznych.

Tabela 39. Bezrobotni poprzednio pracujący – wg sektorów własności

(stan w końcu czerwca i grudnia 2001r.)

Rok 2001r.	Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących	w tym w sektorze:		%
		publicznym	prywatnym	
1	2	3	4	5
I półrocze	61 121	13179	41680	68,2
II półrocze	65 453	13 194	45 500	69,5

Odsetek osób bezrobotnych poprzednio pracujących w sektorze prywatnym wyniósł w końcu II półrocza 2001r. 69,5% i zwiększył się w stosunku do stanu z końca I półrocza br. o 1,3%.

Tabela 40. Bezrobotni i oferty pracy wg rodzaju działalności ostatniego miesiąca pracy w 2001r.

Rodzaj działalności	I półrocze		II półrocze		liczba ofert zgłoszonych w 2001r.
	liczba bezrobotnych - stan w końcu półrocza	Liczba zgłoszonych ofert	liczba bezrobotnych - stan w końcu półrocza	liczba zgłoszonych ofert	
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	3 188	171	3 391	111	282
Rybolówstwo i rybactwo	20	1	19	1	2
Górnictwo i kopalnictwo	71	21	104	2	23
Działalność produkcyjna	16 133	1 895	17 292	2 093	3 988
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	380	26	391	23	49
Budownictwo	6 075	619	7 189	517	1 136
Handel i naprawy	11 545	1 459	12 434	1 311	2 770
Hotele i restauracje	1 339	275	1 493	213	488
Transport, gospod. magazynowa i łączność	1 694	193	1 947	111	304
Pośrednictwo finansowe	381	173	460	97	270
Obsługa nieruchomości i firm	1 569	220	1 706	191	411
Administracja publiczna i obrona narodowa	4 289	803	4 273	563	1 366
Edukacja	1 734	167	1 506	315	482
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	2 770	280	2 644	265	545
Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	2 650	331	2 863	250	581
Gospodarstwa dom. zatrudniające pracowników	1 020	1	981	3	4
Organizacje i zespoły międzynarodowe	1	0	1	0	0
Działalność niezidentyfikowana	6 262	-	6 759	-	-
Razem (bezrobotni poprzednio pracujący)	61 121	6 635	65 453	6 066	12 701
Bezrobotni dotychczas nie pracujący	18 081	-	21 018	-	-
Ogółem bezrobotni	79 202	6 635	86 471	6 066	12 701

3.10. Bezrobotni według zawodów i specjalności.

Określenie struktury zawodowej bezrobotnych jest podstawowym instrumentem polityki zatrudnienia, poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Podstawą analizy struktury zawodowej jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, opracowana przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych oraz wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1995r. Powyższa Klasyfikacja odpowiada Międzynarodowemu Standardowi Klasyfikacji Zawodów.

Klasyfikacja Zawodów i Specjalności odwzorowuje aktualną strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce i jednocześnie w związku ze zmianami zachodzącymi w życiu społeczno-gospodarczym całego kraju wprowadza z pewnym wyprzedzeniem zawody charakterystyczne dla gospodarki rynkowej.

W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu, w jakim bezrobotni poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim stażem pracy w danym zawodzie (w okresie minimum 1 roku).

Natomiast bezrobotnych, którzy nie pracowali przed zarejestrowaniem w urzędzie pracy (w tym absolwentów), kwalifikuje się według zawodu wyuczonego. Jeżeli osoba bezrobotna posiadała kwalifikacje uprawniające ją do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowana była wówczas według zawodu, w którym przede wszystkim chciałaby podjąć pracę.

Statystyka obejmuje również grupę bezrobotnych osób "bez zawodu". Są to osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje głównie osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Spośród zarejestrowanych na koniec grudnia 2001r. 86.471 bezrobotnych, zawód wyuczony posiadało 74.495 osób, tj. 86,2% ogółu bezrobotnych. Populacja bezrobotnych bez zawodu obejmowała 11.976 osób, co stanowiło 13,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 41. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg zawodów w 2001r.

Nr zaw	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani - stan na dzień 31.12.2001r.	Oferty pracy zgłoszone w 2001r.	w tym	
				zgłoszone w I półroczu	zgłoszone w II półroczu
	OGÓLEM	86 471	12 701	6 635	6 066
1	PARLAMENTARZYŚCI, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	145	51	25	26
12	Kierownicy wielkich organizacji	88	41	21	20
121	Dyrektorzy generalni, wykonawczy, prezesi i ich zastępcy	21	10	4	6
122	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej	33	11	8	3
123	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności pomocniczej	34	20	9	11
13	Kierownicy małych i średnich zakładów pracy	57	10	4	6
131	Kierownicy małych i średnich zakładów pracy	57	10	4	6
2	SPECJALIŚCI	3 790	615	257	358
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	792	122	55	67
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	26	2	2	-
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	12	6	4	2
213	Informatycy	37	11	5	6
214	Architekci, inżynierowie i pokrewni	717	103	44	59
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	244	91	31	60
221	Specjaliści nauk przyrodniczych	158	8	6	2
222	Specjaliści ochrony zdrowia	86	83	25	58
23	Nauczyciele	904	213	76	137
231	Nauczyciele szkół wyższych	7	1	1	-
232	Nauczyciele nauczania ponadelementarnego	351	145	56	89
233	Nauczyciele nauczania początkowego i przedszkolnego	325	41	11	30
234	Nauczyciele szkół specjalnych	12	3	0	3

235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	209	23	8	15
24	Pozostali specjaliści	1 850	189	95	94
241	Specjaliści do spraw biznesu	553	106	59	47
242	Prawnicy	219	15	3	12
243	Archiwiści, bibliotekarze i specjaliści do spraw informacji	45	34	16	18
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	961	23	8	15
245	Specjaliści kultury i sztuki	69	10	8	2
246	Specjaliści kultury fizycznej	3	1	1	-
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10 430	1 070	611	459
31	Średni personel techniczny	5 902	292	138	154
311	Technicy	5 503	222	100	122
312	Techniczny personel obsługi komputerów	212	47	29	18
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	34	1	0	1
314	Pracownicy żeglugi i lotnictwa	6	-	0	-
315	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy i jakości wyrobów	147	22	9	13
32	Średni personel rolnictwa i ochrony zdrowia	3 037	249	152	97
321	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 811	3	1	2
322	Średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek)	737	88	57	31
323	Pielęgniarki i położne	489	158	94	64
33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	65	14	8	6
331	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	65	14	8	6
34	Pracownicy pozostałych specjalności	1 426	515	313	202
341	Pracownicy do spraw finansowych	432	215	119	96
342	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	104	39	31	8
343	Średni personel biurowy	579	199	126	73
344	Urzędnicy państwowi do spraw podatków, cel i pokrewni	28	7	6	1
345	Policjanci i pokrewni	32	6	4	2
346	Pracownicy socjalni	119	27	11	16
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	130	22	16	6
348	Pracownicy parafialni i świeccy krzewiciele wiary	2	-	0	0
4	PRACOWNICY BIUROWI	5 507	1 377	797	580
41	Pracownicy obsługi biurowej	5 002	1 164	677	487
411	Sekretarki i operatorzy maszyn biurowych	185	48	24	24
412	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	2 720	205	131	74

413	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji	750	176	78	98
414	Pracownicy bibliotek, archiwów, poczty i pokrewni	106	31	21	10
419	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 241	704	423	281
42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	505	213	120	93
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	201	140	70	70
422	Informatorzy, pracownicy biur podróży, recepcjoniści i telefoniści	304	73	50	23
5	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	11 005	2 291	1 299	992
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	4 605	850	449	401
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	42	8	3	5
512	Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2 384	389	228	161
513	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1 128	155	94	61
514	Pozostali pracownicy usług osobistych	863	66	46	20
515	Psychotronicy	1	-	0	-
516	Pracownicy usług ochrony	187	232	78	154
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6 400	1441	850	591
522	Sprzedawcy i demonstratorzy	6 400	1 441	850	591
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	3 563	183	101	82
61	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zorientowani na rynek	3 422	182	101	81
611	Rolnicy produkcji roślinnej i ogrodnicy	1 769	94	47	47
612	Hodowcy zwierząt i pokrewni	130	14	9	5
613	Rolnicy upraw polowych i produkcji zwierzęcej	1 101	1	0	1
614	Robotnicy leśni	415	73	45	28
615	Rybacy	7	-	0	0
62	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	141	1	0	1
621	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	141	1	0	1
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	25 341	2 932	1 466	1 466
71	Górnicy i robotnicy budowlani	5 621	742	366	376
711	Górnicy i robotnicy obróbki kamienia	103	23	20	3
712	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3 576	417	205	212
713	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych	1 164	195	84	111
714	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	778	107	57	50
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	9 882	723	390	333

721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	694	165	88	77
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 140	282	150	132
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 345	173	84	89
724	Elektromonterzy sprzętu elektrycznego i elektronicznego	1 703	103	68	35
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	267	42	10	32
731	Robotnicy produkcji wyrobów precyzyjnych z metalu i materiałów pokrewnych	91	8	3	5
732	Ceramicy, szklarze i pokrewni	80	13	3	10
733	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	21	6	0	6
734	Robotnicy poligraficzni i pokrewni	75	15	4	11
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9 571	1 425	700	725
741	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1 930	279	116	163
742	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	2 079	365	169	196
743	Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	5 033	708	403	305
744	Robotnicy obróbki skóry	529	73	12	61
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	5 026	1 111	495	616
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	692	172	42	130
811	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i pokrewni	27	6	3	3
812	Operatorzy maszyn i urządzeń hutniczych i pokrewni	27	8	1	7
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i pokrewni	10	3	3	0
814	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	69	31	19	12
815	Operatorzy urządzeń w przetwórstwie chemicznym i pokrewni	37	7	3	4
816	Operatorzy urządzeń energetycznych i pokrewni	521	117	13	104
817	Operator urządzeń do paletyzacji	1	0	0	0
82	Operatorzy i monterzy maszyn	2 073	440	210	230
821	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	115	29	15	14
822	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	8	1	1	0

823	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	68	46	36	10
824	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	38	8	6	2
825	Operatorzy maszyn poligraficznych i papierniczo-przetwórczych	59	23	11	12
826	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzaných	438	29	25	4
827	Operatorzy maszyn do przetwórstwa żywności i produktów pokrewnych	903	196	98	98
828	Monterzy	444	106	18	88
829	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	-	2	0	2
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych	2 261	499	243	256
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	89	2	1	1
832	Kierowcy pojazdów silnikowych	1 784	389	183	206
833	Operatorzy samojezdnych maszyn rolniczych i pokrewni	381	106	57	49
834	Marynarze i pokrewni	7	2	2	0
9	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	9 688	3 066	1 579	1 487
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	4 992	1 291	642	649
911	Sprzedawcy uliczni i pokrewni	15	1	1	0
912	Czyściobuty i inni świadczący usługi na ulicach	-	2	2	0
913	Pomoce domowe, sprzątaczkі i praczki	2 525	523	234	289
914	Gospodarze budynków, zmywacze szyb i pokrewni	1 085	452	273	179
915	Gońcy, багаżowi, portierzy i pokrewni	654	220	93	127
916	Ładowacze nieczystości i pokrewni	713	93	39	54
92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	112	9	2	7
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	112	9	2	7
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4 584	1 766	935	831
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	2 168	701	451	250
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle przetwórczym	1 904	1 021	463	558
933	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	512	44	21	23
10	BEZ ZAWODU	11 976	5	5	0

Wśród bezrobotnych od lat najliczniej reprezentowana jest grupa robotników przemysłowych i rzemieślników. Taka sytuacja spowodowana jest głównie licznymi zwolnieniami grupowymi pracowników z upadających lub przekształcających się przedsiębiorstw oraz likwidacją wielu zakładów przemysłowych, rzemieślniczych lub związanych z produkcją rolną. W końcu grudnia 2001r. do grupy tej zaliczono 25.341 osób, czyli 29,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu z końcem 2000r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w grupie "robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy" zwiększyła się o 2.637 osób (tj. o 11,6%). Spośród tych osób (wg stanu na koniec 2001r.) najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w następujących zawodach:

- krawiec odzieży lekkiej - 2.272 osoby,
- ślusarz - 2.170 osób,
- murarz ogólnobudowlany - 1.864 osoby,
- mechanik samochodów osobowych - 1.648 osób,
- stolarz meblowy - 1.335 osób,
- szwaczka - 1.232 osoby.

W strukturze zawodowej bezrobotnych znaczącą grupę stanowią pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - w końcu grudnia 2001r. zarejestrowanych było 11.005 osób (12,7% ogółu). W odniesieniu do stanu z końca grudnia ubiegłego roku liczba ta wzrosła o 501 osób (o 4,8%). Najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w następujących zawodach:

- sprzedawca w handlu detalicznym - 5.313 osób,
- kucharz - 1.508 osób,
- sprzedawca drobnodetaliczny - 908 osób,
- fryzjer damski - 730 osób,
- kelner - 530 osób.

Duże problemy z podjęciem zatrudnienia mają również osoby z wykształceniem średnim zaliczone do grupy zawodów - technicy i inny średni personel - w końcu 2001r. zarejestrowanych było 10.430 osób (12,1% ogółu bezrobotnych). W

porównaniu z końcem 2000r. liczba ta wzrosła o 1.406 osób (tj. o 15,6%). Najwięcej bezrobotnych z tej grupy zarejestrowano w następujących zawodach:

- technik rolnik - 1.467 osób,
- technik budownictwa (budownictwo ogólne) - 666 osób,
- technik technologii odzieży - 607 osób,
- technik mechanik - środki transportu samochodowego - 398 osób,
- technik technologii drewna - meblarstwo - 378 osób.

Bezrobotni o wysokich kwalifikacjach zawodowych są najmniej liczną populacją. Pod koniec grudnia 2001r. zarejestrowanych było 3.790 specjalistów (4,4% ogółu bezrobotnych) i w odniesieniu do końca grudnia 2000r. subpopulacja ta wzrosła o 548 osób, tj. o 16,9%. W końcu 2001r. zarejestrowanych było:

- 792 specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
w tym: 681 inżynierów (najwięcej inż. środowiska - 225, budownictwa - 155, mechaników - 117),
- 244 specjalistów nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia,
w tym: 60 lekarzy medycyny i 10 lekarzy stomatologów,
- 904 nauczycieli,
w tym: 351 nauczania ponadelementarnego i 325 nauczania początkowego i przedszkolnego,
- 1 850 pozostałych specjalistów,
w tym: 845 ekonomistów i 219 prawników.

Najdłużej w rejestrach bezrobotnych pozostają osoby o niskich kwalifikacjach z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym.

Na koniec 2001r. zarejestrowanych było 42.585 osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (w tym 24.685 osób powyżej 24 miesięcy).

4. AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY PRZECIWDZIAŁAJĄCE BEZROBOCIU I ŁAGODZĄCE JEGO SKUTKI.

4.1. Pośrednictwo pracy.

4.1.1. Oferty pracy zgłoszone w 2001r.

Tabela 42. Liczba ofert pracy w województwie podlaskim zgłoszonych w poszczególnych miesiącach 2001r.

Miesiąc 2001r.	oferty pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym			oferty pracy na koniec okresu sprawozdawczego		
	razem	pracy subs.	z sektora publ.	razem	pracy subs.	z sektora publ.
styczeń	811	27	132	86	4	13
luty	713	38	110	116	3	12
marzec	868	62	76	144	1	12
kwiecień	1200	385	208	275	176	43
maj	1940	969	532	577	332	145
czerwiec	1115	409	190	273	144	43
lipiec	1135	405	176	224	124	51
sierpień	1425	405	187	362	159	47
wrzesień	1124	300	227	182	55	18
październik	1448	163	440	282	32	136
listopad	583	100	106	121	24	7
grudzień	357	72	61	61	7	5
Razem	12719	3335	2445	2703	1061	532

Od początku 2001r. do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 12.719 ofert pracy, tj. o 5.667 ofert mniej niż w 2000r. Ofert pracy subsydiowanej było 3.335, natomiast z sektora publicznego pochodziło 2.445 ofert. W 2001r., podobnie jak w latach poprzednich, większość ofert pracy wpłynęła z zakładów pracy należących do sektora prywatnego (80,8% wszystkich ofert).

W 2001r. najwięcej ofert pracy wpłynęło w miesiącu maju (1.940 ofert), październiku (1.448 ofert) oraz sierpniu (1.425 ofert); natomiast najmniej – w miesiącu grudniu (357 ofert), listopadzie (583 oferty) oraz w lutym (713 ofert).

Tabela 43. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w 2001r.

(w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	oferty pracy								
	ogółem	w tym		dla osób niepełno- sprawnych	w tym		dla absol- wentów	w tym	
		pracy subsyd.	z sekto- ra publicz.		pracy subsyd.	z sektora publicz.		pracy subsyd.	z sekto- ra publicz.
Augustów	735	302	75	39	19	5	134	133	34
Białystok	3862	1009	502	446	246	25	503	303	113
Bielsk Podl.	382	168	106	44	12	7	84	84	42
Grajewo	856	134	294	9	0	1	10	7	3
Hajnówka	591	88	135	39	7	2	99	55	42
Kolno	531	193	161	13	10	4	72	43	29
Łomża	1362	482	156	120	67	7	179	177	64
Mońki	489	85	142	4	1	2	46	42	19
Sejny	216	107	84	4	3	0	17	17	13
Siemiatycze	507	51	88	9	5	4	50	16	18
Sokółka	1228	226	349	49	19	14	155	79	68
Suwałki	1061	228	126	85	56	9	100	71	37
Wysokie M.	578	133	188	7	0	3	55	26	17
Zambrów	321	129	39	9	0	3	35	19	3
Woj. podl.	12719	3335	2445	877	445	86	1539	1072	502

W 2001r. największą ilością ofert pracy dysponował PUP w Białymstoku (3.862 oferty), PUP w Łomży (1.362 oferty) oraz PUP w Sokółce (1.228 ofert).

Najwięcej ofert pracy subsydiowanej posiadał PUP w Białymstoku (1.009 ofert), PUP w Łomży (482 oferty) oraz PUP w Augustowie (302 oferty); najmniej PUP w Siemiatyczach (51 ofert), PUP w Mońkach (85 ofert) i PUP w Hajnówce (88 ofert).

Najwięcej ofert z sektora publicznego zgłoszono do PUP w Białymstoku (502 oferty), PUP w Sokółce (349 ofert) oraz PUP w Grajewie (294 oferty); naj-

mniej do PUP w Zambrowie (39 ofert), PUP w Augustowie (75 ofert) oraz PUP w Sejnach (84 oferty).

Tabela 44. Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych oraz dla absolwentów w 2001r.

Miesiące 2001r.	Zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym					
	oferty pracy dla osób niepełnosprawnych			oferty pracy dla absolwentów		
	razem	w tym		razem	w tym	
		oferty pracy subsidiowanej	z sektora publicznego		oferty pracy subsidiowanej	z sektora publicznego
styczeń	71	5	8	63	5	20
luty	49	2	6	45	7	10
marzec	50	2	2	60	9	15
kwiecień	38	14	1	177	138	56
maj	62	23	8	375	335	131
czerwiec	49	26	3	169	143	56
lipiec	79	66	8	174	143	38
sierpień	109	62	7	183	154	61
wrzesień	123	91	14	139	80	54
październik	101	46	13	97	41	42
listopad	77	57	8	33	8	8
grudzień	69	51	8	24	9	11
Ogółem	877	445	86	1539	1072	502

4.1.2. Podjęcia pracy.

Tabela 45. Podjęcia pracy w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Kwartaly 2001r.	podjęcia pracy	z tego			
		niesubsy diowanej	subs diowanej	w tym	
				skierowani do prac interwencyjnych	skierowani do robót publicznych
I kwartał	5 403	5 298	105	50	36
II kwartał	8 234	6 903	1 331	864	156
III kwartał	7 342	6 515	827	378	109
IV kwartał	5 532	5 261	271	94	43
Ogółem	26 511	23 977	2 534	1 386	344

Podjęcia pracy są podstawową przyczyną wyłączeń bezrobotnych z ewidencji. Dotyczy to wszystkich form podejmowania pracy przez bezrobotnych tj. pracy niesubsydiowanej (w tym pracy sezonowej) i subsydiowanej (prac interwencyjnych, robót publicznych, otrzymanie przez bezrobotnych pożyczki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej itp.).

W 2001r. pracę podjęło ogółem w woj. podlaskim 26.511 osób bezrobotnych, w tym pracę niesubsydiowaną 23.977 osób, a pracę subsydiowaną 2.534 osoby. W ramach pracy subsydiowanej do prac interwencyjnych skierowano 1.386 osób, natomiast do robót publicznych skierowane zostały w 2001r. 344 osoby.

Ogółem w 2001r. pracę podjęło 26.511 osób (o 4.441 osób mniej niż w poprzednim roku), w tym:

- w I kwartale - 5.403 osoby,
- w II kwartale - 8.234 osoby,
- w III kwartale - 7.342 osoby,
- w IV kwartale - 5.532 osoby.

Spośród ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę, pracę niesubsydiowaną podjęło 23.977 osób, w tym:

- w I kwartale - 5.298 osób,
- w II kwartale - 6.903 osoby,
- w III kwartale - 6.515 osób,
- w IV kwartale - 5.261 osób.

Spośród ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę, pracę subsydiowaną podjęły 2.534 osoby, w tym:

- w I kwartale - 105 osób,
- w II kwartale - 1.331 osób,
- w III kwartale - 827 osób,
- w IV kwartale - 271 osób.

W ramach pracy subsydiowanej skierowano do prac interwencyjnych 1.386 osób, w tym:

- w I kwartale - 50 osób,
- w II kwartale - 894 osoby,
- w III kwartale - 378 osób,
- w IV kwartale - 94 osoby.

W ramach pracy subsydiowanej skierowano do robót publicznych 344 osoby, w tym:

- w I kwartale - 36 osób,
- w II kwartale - 156 osób,
- w III kwartale - 109 osób,
- w IV kwartale - 43 osoby.

Tabela 46. Osoby bezrobotne podejmujące pracę w woj. podlaskim w 2001r.
(w okresie sprawozdawczym)

Miesiące 2001r.	Liczba osób podejmujących pracę	% udział wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy wśród ogółu wyrejestrowanych
styczeń	1 743	40,9
luty	1 717	43,0
marzec	1 943	43,1
kwiecień	2 381	42,9
maj	3 107	48,3
czerwiec	2 746	41,9
lipiec	2 486	41,4
sierpień	2 177	41,1
wrzesień	2 679	46,5
październik	2 677	41,0
listopad	1 713	39,4
grudzień	1 142	32,5
Ogółem	26 511	42,3

Bezrobotni podejmujący pracę stanowili 42,3% ogółu wyrejestrowanych w 2001r. bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych podejmujących pracę odnotowano w miesiącach: maj (48,3%), wrzesień (46,5%) oraz marzec (43,1%).

Tabela 47. Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych w woj. podlaskim w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Miesiące 2001r.	Liczba skierowanych do prac interwencyjnych w miesiącu	% udział wyrejestrowanych z tytułu podjęcia prac interwencyjnych
styczeń	13	0,3
luty	7	0,2
marzec	30	0,7
kwiecień	82	1,5
maj	468	7,3
czerwiec	314	4,8
lipiec	113	1,9
sierpień	124	2,3
wrzesień	141	2,4
październik	55	0,8
listopad	31	0,7
grudzień	8	0,2
Ogółem	1386	2,2

Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych stanowili 2,2% ogółu wyrejestrowanych w 2001r. bezrobotnych. Największy procentowo odpływ bezrobotnych z tytułu zatrudnienia przy pracach interwencyjnych miał miejsce w miesiącach: maj (7,3%), czerwiec (4,8%) oraz wrzesień (2,4%).

Tabela 48. Bezrobotni skierowani do robót publicznych w woj. podlaskim w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Miesiące 2001r.	Liczba skierowanych do robót publicznych w miesiącu	% udział wyrejestrowanych z tytułu skierowania do robót publicznych
styczeń	18	0,4
luty	8	0,2
marzec	10	0,2
kwiecień	19	0,3
maj	62	1,0
czerwiec	75	1,1
lipiec	64	1,1
sierpień	29	0,5
wrzesień	16	0,3
październik	18	0,3
listopad	20	0,5
grudzień	5	0,1
Ogółem	344	0,5

Bezrobotni skierowani do robót publicznych stanowili 0,5% ogółu wyrejestrowanych w 2001r. bezrobotnych. Największy procentowo odpływ bezrobotnych skierowanych do pracy w ramach robót publicznych miał miejsce w miesiącach: czerwiec (1,1%), lipiec (1,1%) oraz maj (1,0%).

Tabela 49. Podjęcia pracy w 2001r. - według powiatowych urzędów pracy (w okresie sprawozdawczym)

PUP	Osoby bezrobotne podejmujące pracę w poszczególnych miesiącach 2001r.:												Ogółem 2001r.
	styczeń	lutym	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	
Augustów	139	115	96	166	233	207	329	153	187	175	88	73	1 961
Białystok	638	671	720	766	734	827	718	719	938	936	654	437	8 758
Bielsk P.	94	69	112	80	155	148	114	80	105	90	63	52	1 162
Grajewo	105	91	71	125	220	147	132	115	121	105	94	44	1 370
Hajnówka	53	98	92	94	147	92	69	60	96	66	63	61	991
Kolno	49	36	54	71	180	92	59	59	96	128	54	30	908
Łomża	138	147	184	301	356	360	190	225	273	215	128	101	2 618
Mońki	34	25	48	62	64	57	48	36	54	79	53	29	589
Sejny	38	42	41	78	103	64	65	35	61	72	57	19	675
Siemiatycze	33	40	58	74	78	104	58	109	73	89	74	30	820
Sokółka	94	104	109	165	228	151	144	153	160	239	94	54	1 695
Suwałki	226	190	238	230	334	342	419	304	330	294	193	135	3 235
Wysokie Maz.	52	47	59	65	140	66	62	63	79	101	48	43	825
Zambrów	50	42	61	104	135	89	79	66	106	88	50	34	904
Woj. podlaskie	1 743	1 717	1 943	2 381	3 107	2 746	2 486	2 177	2 679	2 677	1 713	1 142	26 511

Tabela 50. Osoby skierowane do prac interwencyjnych w 2001r. - według powiatowych urzędów pracy
(w okresie sprawozdawczym)

PUP	Osoby skierowane do prac interwencyjnych w poszczególnych miesiącach 2001r.:												Ogółem 2001r.
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	
Augustów	0	1	5	4	26	1	3	31	22	6	0	2	101
Białystok	0	0	0	7	48	79	45	57	58	26	8	0	328
Bielsk P.	0	0	0	0	27	18	5	3	5	1	1	0	60
Grajewo	2	0	2	3	0	7	10	4	8	2	1	0	39
Hajnówka	0	0	4	1	12	2	0	0	0	0	0	0	19
Kolno	0	0	2	2	97	9	10	2	9	0	1	0	132
Łomża	0	0	8	22	73	54	5	1	3	2	0	0	168
Mońki	0	0	0	8	11	12	2	1	1	0	0	0	35
Sejny	0	0	0	15	39	3	3	8	6	0	4	0	78
Siemiatycze	2	3	2	0	6	5	3	0	3	2	1	0	27
Sokółka	1	0	2	6	28	9	7	0	2	1	9	4	69
Suwałki	8	1	1	1	16	82	15	2	2	0	1	0	129
Wysokie Maz.	0	2	4	3	59	12	2	3	3	3	3	2	96
Zambrów	0	0	0	10	26	21	3	12	19	12	2	0	105
Woj. podlaskie	13	7	30	82	468	314	113	124	141	55	31	8	1 386

Tabela 51. Osoby skierowane do robót publicznych w 2001r. - według powiatowych urzędów pracy.
(w okresie sprawozdawczym)

PUP	Osoby skierowane do robót publicznych w poszczególnych miesiącach 2001r.:												Ogółem 2001r.
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	
Augustów	5	1	2	0	0	0	5	1	1	0	0	0	15
Białystok	2	2	0	7	4	28	28	13	12	5	1	1	103
Bielsk P.	0	0	0	0	4	0	0	0	0	1	1	1	7
Grajewo	7	0	0	1	23	34	18	8	0	1	1	0	93
Hajnówka	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Kolno	2	2	0	1	2	1	2	3	0	1	0	1	15
Łomża	0	3	3	6	9	4	1	2	1	5	1	0	35
Mońki	0	0	0	1	6	0	0	0	0	0	0	0	7
Sejny	0	0	1	0	2	1	0	0	1	0	2	1	8
Siemiatycze	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Sokółka	0	0	1	1	3	1	0	1	0	3	6	0	16
Suwałki	2	0	0	0	2	1	9	0	0	0	5	0	19
Wysokie Maz.	0	0	3	1	4	1	0	1	1	2	1	1	15
Zambrów	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	6
Woj. podlaskie	18	8	10	19	62	75	64	29	16	18	20	5	344

4.2. Aktywizacja zawodowa absolwentów.

W roku 2001 (do końca miesiąca czerwca) kontynuowano realizację ogólnopolskiej inicjatywy skierowanej do absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych „Absolwent 2000”. Od czerwca 2001r. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku włączył się także do realizacji następnej edycji programu "Absolwent 2001".

Wzorem lat ubiegłych opracowano i rozpowszechniono wśród pracodawców i absolwentów informator „Absolwent 2001” zawierający podstawowe wiadomości z zakresu ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu dotyczące statusu absolwenta i jego aktywizacji zawodowej oraz informacje o przewidywanej liczbie absolwentów kończących naukę w 2001r. w województwie podlaskim.

Wyężone działania urzędów pracy województwa podlaskiego, podejmowane w celu pomocy młodym ludziom wchodzącym na rynek pracy pozwoliły na ich skierowanie do pracy w ramach różnych form aktywizacji.

W 2001r. pracę podjęło 2.492 bezrobotnych absolwentów, czyli prawie 25% ogółu absolwentów wykreślonych w tym okresie z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Spośród nich najwięcej aktywności wykazali absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych (1.020 osób – 40,9% absolwentów podejmujących zatrudnienie), absolwenci szkół wyższych (odpowiednio: 761 osób – 30,5%) oraz absolwenci szkół zasadniczych zawodowych (472 osoby – 18,9%).

W ramach prac interwencyjnych zatrudnionych zostało w 2001r. 52 absolwentów, głównie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 22 osoby oraz wyższym - 11 osób i zasadniczym zawodowym – także 11 osób.

W ramach umów absolwenckich znalazło zatrudnienie 463 bezrobotnych absolwentów (najwięcej z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 189 osób i zasadniczym zawodowym – 120 osób), w ramach robót publicznych – 12 absolwentów (najwięcej z wykształceniem wyższym – 8 osób).

Z tytułu udzielonej pożyczki na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej wyłączono z ewidencji 1 bezrobotnego absolwenta, natomiast z tytułu udzielenia pożyczki dla pracodawców na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy dla bezrobotnych – wyłączono 3 absolwentów.

Na szkolenia zostało skierowanych 157 absolwentów (z czego prawie 39% - to absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych). Natomiast w 2001r. szkolenia ukończyło 130 bezrobotnych.

Na staże powiatowe urzędy pracy skierowały 680 absolwentów (najwięcej osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 322 i wyższym – 179). W 2001r. staże ukończyło 1.108 bezrobotnych absolwentów.

Tabela 52. Aktywizacja zawodowa absolwentów wg powiatowych urzędów pracy w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	Podjęcia pracy przez absolwentów w ramach:				Absolwenci skierowani na staże	Absolwenci skierowani na szkolenia
	prac inter- wen- cyjnych	umów absol- wencyjnych	robót publicz- nych	w tym w instytucjach użyteczności publicznej		
Augustów	2	68	0	0	97	14
Białystok	9	168	3	0	108	62
Bielsk Podl.	5	8	0	0	83	9
Grajewo	8	3	4	0	4	0
Hajnówka	0	18	1	0	36	4
Kolno	4	6	0	0	33	2
Łomża	5	60	2	0	79	18
Mońki	0	23	0	0	19	3
Sejny	5	0	1	0	17	0
Siemiatycze	1	2	0	0	13	1
Sokółka	1	28	1	0	49	10
Suwałki	3	41	0	0	62	11
Wysokie M.	3	22	0	0	21	9
Zambrów	6	16	0	0	59	14
Woj. podl.	52	463	12	0	680	157

W 2001r. do prac interwencyjnych najwięcej bezrobotnych absolwentów zostało skierowanych przez PUP w: Białymstoku (9 osób), Grajewie (8 osób), Zambrowie (6 osób).

Największa liczba absolwentów była kierowana do robót publicznych przez PUP w: Grajewie (4 osoby) i Białymstoku (3 osoby). Natomiast do pracy w instytucjach użyteczności publicznej na zasadzie robót publicznych nie skierowano w 2001r. ani jednego absolwenta.

Najwięcej umów absolwenckich zrefundował: PUP w Białymstoku (168 osób), PUP w Augustowie (68 osób) oraz PUP w Łomży (60 osób).

Do odbycia stażu u pracodawcy najwięcej absolwentów skierował PUP w: Białymstoku (108 osób), Augustowie (97 osób) i Bielsku Podlaskim (83 osoby).

Na szkolenia największa liczba absolwentów była kierowana w 2001r. przez PUP w: Białymstoku (62 osoby) oraz w Łomży (18 osób).

Tabela 53. Bezrobotni absolwenci - wyłączenia z ewidencji z powodu aktywizacji zawodowej w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie		Ogółem bezrobotni absolwenci	w tym absolwenci szkół:					
			wyż- szych	polic. i średn. zaw.	liceów ogóln.	zasadn. zawod.	pozo- stali	
<i>w liczbach bezwzględnych</i>								
Wyłączenia z ewidencji ogółem		10114	1906	4281	1227	2584	116	
w tym z powodu	podjęcia pracy	2492	761	1020	209	472	30	
	w tym w ramach	prac interwencyjnych	52	11	22	8	11	0
		umów absolwenckich	463	111	189	41	120	2
		robót publicznych	12	8	1	1	2	0
		w tym w instytucjach użyteczności publicznej	0	0	0	0	0	0
		z tytułu udzielonej pożyczki	4	0	4	0	0	0
	z tego	podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej	1	0	1	0	0	0
		w ramach utworzonego przez pracodawcę dodatkowego miejsca pracy	3	0	3	0	0	0
	szkolenia	157	35	61	26	34	1	
	stażu	680	179	322	120	51	8	
<i>w %</i>								
Wyłączenia z ewidencji ogółem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
w tym z powodu	podjęcia pracy	24,6	39,9	23,8	17,0	18,3	25,9	
	w tym w ramach	prac interwencyjnych	0,5	0,6	0,5	0,7	0,4	0,0
		umów absolwenckich	4,6	5,8	4,4	3,3	4,6	1,7
		robót publicznych	0,1	0,4	0,0	0,1	0,1	0,0
		w tym w instytucjach użyteczności publicznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		z tytułu udzielonej pożyczki	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	z tego	podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		w ramach utworzonego przez pracodawcę dodatkowego miejsca pracy	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	szkolenia	1,6	1,8	1,4	2,1	1,3	0,9	
	stażu	6,7	9,4	7,5	9,8	2,0	6,9	

Analizując powyższe zestawienie można zauważyć, iż najwięcej absolwentów z wykształceniem wyższym kierowanych było do odbycia stażu u pracodawcy, w drugiej kolejności zatrudniano ich w ramach umów absolwenckich (odpowiednio: 9,4% i 5,8% absolwentów wyższych uczelni wyłączonych z ewidencji bezrobotnych).

Również absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych oraz liceów ogólnokształcących najczęściej kierowano na staże oraz zatrudniano w ramach umów absolwenckich (odpowiednio: 7,5% i 4,4% oraz 9,8% i 3,3% ogółu wyrejstrowanych w 2001r. absolwentów tego typu szkół).

Z kolei absolwenci zasadniczych szkół zawodowych najczęściej byli zatrudniani w ramach umów absolwenckich (4,6%) oraz kierowani na staże (2,0%).

Generalnie można stwierdzić, że staże i umowy absolwenckie cieszyły się w 2001r. największym zainteresowaniem wśród absolwentów wszystkich typów szkół.

Warto podkreślić, że poważną barierą w podejmowaniu zatrudnienia przez absolwentów jest nieduża liczba ofert pracy, adresowanych wyłącznie do tej populacji. W 2001r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy woj. podlaskiego 1.539 ofert pracy dla absolwentów (12,1% ogółu zgłoszonych ofert pracy), w tym 1.072 oferty pracy subsydiowanej, a z sektora publicznego pochodziły 502 oferty pracy.

4.3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa.

Z usług poradnictwa zawodowego, świadczonych przez powiatowe urzędy pracy i Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CIiPKZ), działające w Wojewódzkim Urzędzie Pracy, skorzystało w 2001r. 8.348 osób, w tym 4.916 kobiet. W ramach poradnictwa zawodowego udzielono porad indywidualnych dla 5.734 osób, czyli 68,7% ogółu osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego. W spotkaniach grupowych uczestniczyło 2.806 osób (33,6%), natomiast badaniami testowymi objęto 284 osoby. Z usług poradnictwa zawodowego w więk-

szości korzystali bezrobotni - 7.745 osób, z tego 2.564 osoby zamieszkałe na wsi, 2.951 osób - to młodzież do 24 lat, 2.044 osoby - to absolwenci i 333 osoby - to niepełnosprawni. Spośród wyżej wymienionych osób ponad 28% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Osoby bezrobotne poza usługami świadczonymi w PUP / Centrum z zakresu poradnictwa zawodowego (indywidualnego lub/i grupowego) mogły skorzystać również ze zbiorów informacji zawodowej. Zainteresowani samodzielnie lub przy pomocy doradcy zawodowego korzystali z powyższych zbiorów, mogli również uczestniczyć w spotkaniach grupowych, dotyczących informacji o zawodach i rynku pracy oraz możliwościach kształcenia i szkolenia zawodowego. W okresie od stycznia do grudnia 2001r. udzielono informacji zawodowej dla 10.869 osób indywidualnych i 2.608 osób w ramach 157 spotkań grupowych.

Najczęstszym powodem korzystania przez osoby z usług poradnictwa zawodowego była chęć podjęcia zatrudnienia - 3.116 osób (40,2% ogół bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego) oraz możliwość doskonalenia zawodowego - 2.310 (29,8%). Natomiast wyborem zawodu zainteresowanych było 1.184 bezrobotnych (15,3%).

W wyniku działania poradnictwa zawodowego pracę podjęło 1.240 osób, w tym 1.229 bezrobotnych; szkolenie zawodowe rozpoczęło 1.109 osób oraz 934 osoby bezrobotne rozpoczęły zajęcia w klubach pracy.

W całym 2001r. w zajęciach klubów pracy uczestniczyły 1.182 osoby bezrobotne, wśród których dominowały:

- kobiety - 836 osób (70,7%),
- osoby w wieku 18 - 24 lata - 693 osoby (58,6%),
- osoby zamieszkałe w mieście - 747 osób (63,2%),
- osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 564 osoby (47,7%) oraz zasadniczym zawodowym - 282 osoby (23,9%),
- osoby bez stażu pracy - 582 osoby (49,2%).

4.3.1. Poradnictwo i informacja zawodowa realizowane w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

Zmieniający się rynek pracy, powstawanie nowych zawodów i specjalizacji, rosnące wymagania pracodawców dotyczące kandydatów do pracy powodują, że wzrasta zapotrzebowanie na profesjonalną szeroko pojętą informację zawodową. Celem wizyt w CliPKZ jest głównie uzyskanie pomocy w poszukiwaniu pracy.

Najczęściej zakres tematyczny informacji indywidualnej dotyczył:

- charakterystyk zawodów funkcjonujących na rynku pracy i sposobu ich zdobycia w formach szkolnych i pozaszkolnych,
- ogólnej sytuacji na rynku pracy i popytu na poszczególne zawody,
- przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej,
- pomocy przy redagowaniu CV, listów motywacyjnych, listów intencyjnych, podań, wypełniania ankiet personalnych,
- możliwości skorzystania z kursów organizowanych przez powiatowe urzędy pracy i instytucje szkoleniowe,
- rozpoczęcia działalności gospodarczej na własny rachunek,
- metod i form poszukiwania pracy,
- porad zawodowych w zakresie badania preferencji zawodowych, zainteresowań, ogólnych uzdolnień zawodowych, cech osobowościowych oraz poziomu inteligencji,
- zakresu usług CliPKZ.

Dużym zainteresowaniem wśród klientów CliPKZ cieszyły się zgromadzone zasoby informacji zawodowej (w czytelnicy i sali audiowizualnej).

W 2001 roku przeprowadzono indywidualne rozmowy doradcze z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy. Około 30% porad zawodowych stanowiły tzw. "trudne przypadki", wymagające szczególnego podejścia doradcy zawodowego oraz wsparcia psychologicznego. W tej grupie były osoby: długotrwale bezrobotne, podopieczni Caritas, osoby niepełnosprawne, klienci Ośrodków Pomocy Społecznej, klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej, osoby posiadające niskie kwalifika-

cje, a także absolwenci. Osoby te charakteryzowały wspólne cechy takie, jak: niska samoocena, obawy przed zmianą kwalifikacji, brak aktywności zawodowej oraz niski status materialny. Inna grupa osób to bezrobotni posiadający zawyżone ambicje zawodowe lub też osoby oczekujące rozwiązania wszystkich problemów życiowych i zawodowych.

Doradcy zawodowi i psycholog pomagali klientom rozwiązać ich problemy zawodowe z pomocą odpowiednich metod, technik i narzędzi. Najczęściej pomoc doradcy zawodowego dotyczyła:

- wspólnego opracowania indywidualnego planu działania,
- weryfikacji oczekiwań zawodowych klienta w odniesieniu do realiów rynku pracy,
- określenia preferencji i predyspozycji zawodowych.

Nowoczesne metody poszukiwania pracy oraz efektywne „sprzedanie siebie” - to obecnie, obok wymaganych kwalifikacji, podstawowe umiejętności niezbędne do zdobycia odpowiedniej pracy. Centra, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu, organizowały zajęcia warsztatowe, skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz absolwentów. Zajęcia były prowadzone głównie w cyklach jednodniowych.

Centra brały ponadto udział w ogólnopolskim pilotażu programu "Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy", adresowanego do bezrobotnej młodzieży, który Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zamierza wdrożyć do realizacji w Powiatowych Urzędach Pracy.

Z inicjatywy Wojewódzkiego Urzędu Pracy zostało zawarte porozumienie o współpracy w sprawie funkcjonowania Punktu Doradczo - Informacyjnego pomiędzy Marszałkiem Województwa Podlaskiego a Prezydentem Miasta Białegoostoku, Izbą Skarbową w Białymstoku, Okręgowym Inspektoratem Państwowej Inspekcji Pracy, ZUS, KRUS, Podlaską Fundacją Rozwoju Regionalnego oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie. Celem porozumienia było udzielanie bezpłatnych porad osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z zakresu: bezrobocia,

podatków, prawa pracy, pomocy społecznej, działalności gospodarczej oraz zasad ubezpieczenia społecznego. Dyżury odbywały się cyklicznie dwa razy w miesiącu.

W ramach rozszerzenia usług w CliPKZ w Białymstoku zainstalowano kiosk multimedialny, dzięki któremu osoba zainteresowana może szybko dotrzeć do internetowej bazy ofert pracy, informacji o szkolnictwie wyższym, informacji o stażach i pracy za granicą.

4.4. Szkolenia.

Pod pojęciem szkolenia należy rozumieć: przyuczanie do zawodu, przekwalifikowanie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych lub naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia. Szkolenia dla osób bezrobotnych inicjowane są przez powiatowe urzędy pracy w celu zwiększenia szans na znalezienie pracy przez osoby zainteresowane jej podjęciem, w szczególności w sytuacji braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany kwalifikacji spowodowanej brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia czy też utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

W 2001r. powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego skierowały na szkolenia 1.613 osób bezrobotnych (o 1.870 osób mniej niż w roku poprzednim). Stanowiły one 2,6% ogółu bezrobotnych wyłączonych z rejestru urzędów pracy w 2001r. Liczba osób, które ukończyły szkolenie w 2001r. ukształtowała się na poziomie 1.502 osób.

Tabela 54. Szkolenia w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w 2001r.
(w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenia	Bezrobotni, którzy ukończyli szkolenia
Augustów	122	90
Białystok	566	529
Bielsk Podlaski	148	147
Grajewo	0	0
Hajnówka	32	42
Kolno	25	22
Łomża	189	196
Mońki	14	13
Sejny	9	15
Siemiatycze	12	12
Sokółka	95	90
Suwałki	157	133
Wysokie Maz.	79	75
Zambrów	165	138
Woj. podlaskie	1613	1502

Tabela 55. Osoby bezrobotne skierowane na szkolenia i osoby, które ukończyły szkolenia w 2001r. (w okresie sprawozdawczym)

PUP	Osoby	Miesiące 2001r.											ogółem	
		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad		grudzień
Augustów	skierowane na szkolenia	-	2	-	15	30	37	1	10	6	10	3	8	122
	które ukończyły szkolenia	-	1	-	2	24	24	15	3	2	6	3	10	90
Białystok	skierowane na szkolenia	-	-	-	16	22	127	46	99	81	130	41	4	566
	które ukończyły szkolenia	3	1	6	-	13	28	37	126	99	58	41	117	529
Bielsk P.	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	38	16	19	12	10	36	15	2	148
	które ukończyły szkolenia	-	-	-	-	-	52	19	-	14	10	27	25	147
Grajewo	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	które ukończyły szkolenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hajnówka	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	-	30	1	-	-	-	1	-	32
	które ukończyły szkolenia	-	10	-	-	-	20	1	10	-	-	-	1	42
Kolno	skierowane na szkolenia	-	2	2	-	13	6	1	-	-	1	-	-	25
	które ukończyły szkolenia	-	-	1	2	-	1	16	-	1	-	-	1	22
Łomża	skierowane na szkolenia	-	-	2	18	52	33	3	1	52	28	-	-	189
	które ukończyły szkolenia	-	9	1	5	28	37	37	2	9	40	27	1	196
Mońki	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	-	2	1	1	8	2	-	-	14
	które ukończyły szkolenia	-	-	-	-	-	1	1	-	1	2	8	-	13
Sejny	skierowane na szkolenia	-	-	-	2	-	4	-	-	-	3	-	-	9
	które ukończyły szkolenia	-	9	-	-	1	3	2	-	-	-	-	-	15
Siemiatycze	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	5	3	1	2	1	-	-	-	12
	które ukończyły szkolenia	-	-	-	-	1	4	-	1	2	4	-	-	12
Sokolka	skierowane na szkolenia	-	1	-	10	30	5	16	5	14	4	5	5	95
	które ukończyły szkolenia	-	-	-	2	8	13	13	21	16	7	1	9	90
Suwałki	skierowane na szkolenia	-	-	-	-	26	87	3	16	-	25	-	-	157
	które ukończyły szkolenia	10	-	8	-	25	77	4	-	-	9	-	-	133
Wysokie M.	skierowane na szkolenia	-	-	-	1	1	12	17	-	4	23	11	10	79
	które ukończyły szkolenia	-	1	-	1	1	2	12	12	1	21	6	18	75
Zambrów	skierowane na szkolenia	2	-	1	14	11	16	3	27	37	26	27	1	165
	które ukończyły szkolenia	-	7	5	13	3	10	10	28	4	13	28	17	138
Woj. podlaskie	skierowane na szkolenia	2	5	5	76	228	378	112	173	213	288	103	30	1 613
	które ukończyły szkolenia	13	38	21	25	104	272	167	203	149	170	141	199	1 502

Najwięcej bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia w 2001r. przez PUP w: Białymstoku (566 osób), Łomży (189 osób) i Zambrowie (165 osób), natomiast najwięcej osób bezrobotnych ukończyło szkolenia w PUP w Białymstoku (529 osób), PUP w Łomży (196 osób) oraz w PUP w Bielsku Podlaskim (147 osób).

W celu zapewnienia jak najwyższej efektywności przeprowadzanych szkoleń:

- doradcy zawodowi w trakcie indywidualnej rozmowy doradczej dokonywali oceny celowości i zasadności wyboru kierunku szkolenia przez osobę bezrobotną, biorąc pod uwagę jej motywację i nastawienie do kursu,
- przy doborze kandydatów na szkolenia uwzględniano ich poziom wykształcenia, płeć, doświadczenie zawodowe, predyspozycje psychofizyczne, opinię doradcy zawodowego wystawioną po przeprowadzeniu indywidualnej rozmowy doradczej, orzeczenie lekarskie o możliwości podjęcia pracy w danym zawodzie oraz konkretne wymagania stawiane przez pracodawcę,
- zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych dokonywano odpowiedniego wyboru jednostki szkolącej, biorąc pod uwagę zgodność programu kursu ze standardami wymaganymi na rynku pracy, koszt szkolenia, kadre dydaktyczną, wyposażenie jednostki w sprzęt, uzyskane kwalifikacje po szkoleniu oraz działalność promocyjną absolwentów kursu.

4.5. Programy specjalne.

Programy specjalne inicjowane są oraz realizowane przez starostów we współdziałaniu z innymi organami, organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką zatrudnienia. Są to działania podejmowane w celu promocji zatrudnienia osób zaliczonych do grup ryzyka, które z uwagi na kwalifikacje zawodowe oraz sytuację na lokalnym rynku pracy są zagrożone długotrwałym bezrobociem i jego negatywnymi skutkami.

Programy specjalne finansowane są ze środków Funduszu Pracy, ale mogą być także finansowane przez organy, organizacje i instytucje współdziałające na rynku pracy.

Powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego rozpoczęły w 2001r. realizację 5 programów specjalnych. Kontynuowane były także programy specjalne rozpoczęte w poprzednim roku. W 2001r. zakończono realizację 7 programów, a na koniec roku kontynuowano realizację 2 programów.

W ciągu roku uczestniczyło w programach specjalnych 89 bezrobotnych (w tym 38 kobiet), z czego 75 osób pozostawało bez pracy ponad 12 miesięcy. W 2001r. udział w programach specjalnych zakończyło 87 osób (w tym część osób skierowanych w roku poprzednim). W programach specjalnych nie uczestniczyli pracownicy będący w okresie wypowiedzenia ani poszukujący pracy.

Spośród 87 osób, które ukończyły programy specjalne, 50 osób podjęło pracę lub kontynuowało zatrudnienie (w okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w programie).

5. ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH ORAZ ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE

5.1. Bezrobotni z prawem do zasiłku.

Na koniec grudnia 2001 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 14.940 osób, w tym 6.335 kobiet. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 17,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2000r. liczba bezrobotnych zasiłkobiorców zwiększyła się o 315 osób (prawo do zasiłku w końcu grudnia 2000r. posiadało 18,5% ogółu bezrobotnych).

Spośród nowo zarejestrowanych w ciągu całego 2001r. bezrobotnych – 23.521 osób, (tj. 33,6%) posiadało prawo do zasiłku.

Tabela 56. Bezrobotni z prawem do zasiłku. (stan w końcu roku)

Rok	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni z prawem do zasiłku
2000	79 232	14 625
2001	86 471	14 940
2000r.=100	109,1	102,2

W 2001r. poziom bezrobocia ogółem w porównaniu do 2000r. zwiększył się o 9,1%, natomiast odsetek bezrobotnych zasiłkobiorców – o 2,2%.

Tabela 57. Bezrobotni z prawem do zasiłku według powiatowych urzędów pracy (stan w końcu 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	% udział do ogółu bezrobotnych
Augustów	1206	19,8
Białystok	4005	16,0
Bielsk Podlaski	509	15,1
Grajewo	1018	18,7
Hajnówka	589	17,8
Kolno	735	19,0
Łomża	2292	22,9
Mońki	276	12,5
Sejny	470	18,4
Siemiatycze	318	15,3
Sokółka	1582	22,9
Suwałki	1092	12,9
Wysokie Maz.	377	10,7
Zambrów	471	13,0
Woj. podlaskie	14 940	17,3

Na koniec 2001r. największy odsetek osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku odnotowano w PUP w Łomży – 22,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tym urzędzie oraz w PUP w Sokółce – 22,9% i w PUP w Augustowie – 19,8%.

Tabela 58. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2001 roku
(stan w końcu miesiąca)

Miesiące 2001r.	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	% udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych
I kwartał		
styczeń	15 645	18,9
luty	15 406	18,5
marzec	15 101	18,1
II kwartał		
kwiecień	14 603	17,8
maj	14 391	17,9
czerwiec	14 113	17,8
III kwartał		
lipiec	13 907	17,5
sierpień	13 465	16,8
wrzesień	13 304	16,5
IV kwartał		
październik	13 966	17,2
listopad	14 357	17,2
grudzień	14 940	17,3

Na koniec IV kw. 2001r. liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 14.940 osób i zwiększyła się w stosunku do końca III kw. 2001r. o 1.636 osób, w stosunku do końca II kw. 2001r. o 827 osób, natomiast w stosunku do końca I kw. zmniejszyła się o 161 osób.

5.2. Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego.

Na koniec grudnia 2001r. zarejestrowane były w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego 8.493 osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego, w tym 4.211 kobiet.

Tabela 59. Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego w poszczególnych powiatowych urzędach pracy (stan w końcu grudnia 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego	
	ogółem	w tym kobiety
Augustów	350	142
Białystok	4 209	2 233
Bielsk Podlaski	268	91
Grajewo	284	132
Hajnówka	489	193
Kolno	128	46
Łomża	681	305
Mońki	109	54
Sejny	87	40
Siemiatycze	137	61
Sokółka	385	174
Suwałki	612	313
Wysokie Mazowieckie	222	102
Zambrów	532	325
Woj. podlaskie	8 493	4 211

Najwięcej osób uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego zarejestrowanych było w PUP: w Białymstoku (4.209 osób) oraz w Łomży (681 osób) i Suwałkach (612 osób); najmniej w Sejnach (87 osób) i Mońkach (109 osób).

Tabela 60. Liczba osób uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego w grudniu 2000r. i w 2001 roku. (stan w końcu miesiąca)

Rok / miesiąc	Liczba osób uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego	Dynamika styczeń=100
grudzień 2000r.	6 254	-
I kwartał		
styczeń 2001r.	6 225	-
luty	6 267	100,7
marzec	6 271	100,7
II kwartał		
kwiecień	6 359	102,2
maj	6 452	103,6
czerwiec	6 547	105,2
III kwartał		
lipiec	6 675	107,2
sierpień	6 750	108,4
wrzesień	6 903	110,9
IV kwartał		
październik	7 108	114,2
listopad	7 297	117,2
grudzień	8 493	136,4

W 2001r. zwiększała się w każdym miesiącu liczba osób uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego i na koniec roku wzrosła do 8.493 osób (o 2.239 osób w porównaniu do końca 2000r.).

5.3. Osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego.

W końcu grudnia 2001r. zarejestrowane były w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego 2.633 osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego, w tym 1.098 kobiet.

Tabela 61. Osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego w poszczególnych powiatowych urządach pracy (stan w końcu grudnia 2001r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby uprawnione do świadczenia przedemerytalnego	
	ogółem	w tym kobiety
Augustów	98	46
Białystok	1 222	512
Bielsk Podlaski	264	104
Grajewo	59	22
Hajnówka	331	129
Kolno	30	20
Łomża	133	53
Mońki	36	16
Sejny	5	1
Siemiatycze	89	36
Sokółka	151	67
Suwałki	108	40
Wysokie Mazowieckie	55	34
Zambrów	52	18
Woj. podlaskie	2 633	1 098

Najwięcej osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego zarejestrowano w PUP w Białymstoku (1.222 osoby) oraz w PUP w Hajnówce (331 osób). Najmniej było takich osób w PUP w Sejnach (5 osób) oraz w PUP w Kolnie (30 osób) i w PUP w Mońkach (36 osób).

Tabela 62. Liczba osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego w grudniu 2000r. i w 2001 roku. (stan w końcu miesiąca)

Rok / miesiąc	Liczba osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego	Dynamika styczeń=100
grudzień 2000r.	1 471	-
I kwartał		
styczeń 2001r.	1 529	-
luty	1 571	102,7
marzec	1 617	105,8
II kwartał		
kwiecień	1 656	108,3
maj	1 735	113,5
czerwiec	1 788	116,9
III kwartał		
lipiec	1 872	122,4
sierpień	1 936	126,6
wrzesień	2 025	132,4
IV kwartał		
październik	2 119	138,6
listopad	2 199	143,8
grudzień	2 633	172,2

Na koniec grudnia 2001r. liczba osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego w stosunku do końca grudnia 2000r. zwiększyła się o 1.162 osoby.

6. INNE DZIAŁANIA MAJĄCE WPLYW NA SYTUACJĘ NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

6.1. Realizacja wojewódzkich programów przeciwdziałania bezrobociu.

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy kontynuowano realizację „Programu wspierania restrukturyzacji zatrudnienia na obszarach wiejskich województwa podlaskiego - 2000”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia

2000 r. w sprawie zasad, warunków i trybu wspierania środkami budżetu państwa programów inicjowanych przez organy samorządu województwa (Dz.U. z 2000r., Nr 68, poz. 806).

Jego głównym celem było stworzenie oferty pomocy dla ludności wiejskiej poprzez wsparcie procesu restrukturyzacji obszarów wiejskich, w tym restrukturyzacji zatrudnienia.

Program ten zakładał realizację następujących 4 usług:

- szkolenia mające na celu przekwalifikowanie oraz naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia - przeszkolono 497 osób,
- szkolenia w zakresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej - przeszkolono 185 osób,
- udzielanie jednorazowych dotacji osobom fizycznym podejmującym pozarolniczą działalność gospodarczą - usługą objęto 256 osób, w tym:
 - 144 osoby otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,
 - 112 osób uzyskało dotacje na utworzenie nowych miejsc pracy.
- świadczenie usług doradczych samorządom powiatowym w zakresie przygotowania i realizacji przez te jednostki programów, mających na celu ograniczenie bezrobocia i rozwój przedsiębiorczości – przeszkolono 151 osób.

Program ten obejmował łącznie 1 089 osób Na realizację programu wydatkowano w 2001r. kwotę 1.481.709,16 zł.

Także w 2001r. opracowany został "Program wspierania restrukturyzacji zatrudnienia na obszarach wiejskich województwa podlaskiego - 2001", w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2000 r. w sprawie zasad, warunków i trybu wspierania środkami budżetu państwa programów inicjowanych przez organy samorządu województwa Dz.U. z 2000r., Nr 68, poz. 806). Powyższy program jest kontynuacją "Programu wspierania restrukturyzacji zatrudnienia na obszarach wiejskich województwa podlaskiego - 2000".

Program obejmował realizację następujących usług:

- szkolenia mające na celu przekwalifikowanie oraz naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia - przeszkolono 193 osoby,
- szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki - przeszkolono 226 osób,
- pomoc w uzyskaniu okresowego zatrudnienia poza rolnictwem - zatrudniono 500 osób (okres zatrudnienia 2 miesiące),
- doradztwo w zakresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, świadczone małym przedsiębiorcom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia zarejestrowania tej działalności i udzielanie im jednorazowej dotacji na zakup środków trwałych - udzielono 24 dotacje przedsiębiorcom,
- świadczenie usług doradczych i szkoleniowych samorządom powiatowym i gminnym w zakresie przygotowania i realizacji przez te jednostki programów, mających na celu ograniczenie bezrobocia i rozwój przedsiębiorczości – przeszkolono 29 osób.

Program ten obejmował łącznie 973 osoby. Na realizację programu wydatkowano w 2001r. kwotę 1.267.298,98 zł.

Uczestniczono w realizacji Polsko-Duńskiego Programu Sektorowego "Środowisko, Rynek Pracy i Edukacja". W ramach tego programu realizowany był projekt noszący nazwę „Wpływ rozwoju turystyki na zatrudnienie i środowisko naturalne Pojezierza Suwalsko –Augustowsko –Sejneńskiego”. Realizacja tego projektu oparta była na porozumieniu między Duńskim Ministerstwem Pracy a Województwem Podlaskim. Jednym z realizowanych działań było przeszkolenie przez ekspertów duńskich 10 przedstawicieli instytucji uczestniczących w projekcie (w tym z WUP) z zakresu metodologii sporządzania analiz w zakresie "turystyka a rynek pracy" oraz "turystyka a ochrona środowiska". Realizacja tego projektu zakończona została seminarium, które odbyło się w dniach 11-12 grudnia 2001r.

W okresie pomiędzy 1 stycznia i 31 grudnia 2001r. Wojewódzki Urząd Pracy podjął działania zmierzające do wdrożenia programu Phare 2000 - Podlaski Program Doskonalenia Kadr. Każdy z czterech kierunków działań przewidzianych w ramach w/w programu, a mianowicie:

- Szkolenie oraz doradztwo biznesowe dla osób zagrożonych bezrobociem,
- Szkolenie dla pracowników małych i średnich przedsiębiorstw,
- Promocja przedsiębiorczości w szkołach średnich,
- Wspieranie lokalnych paktów na rzecz zatrudnienia,

stanowi odrębny podprojekt, dla którego Wojewódzki Urząd Pracy przy wsparciu ze strony ekspertów z firmy Tebodin oraz przedstawicieli PARR przygotował odrębny Zakres Zadań dla Wykonawcy oraz pozostałą kompletną dokumentację przetargową.

6.2. Zatrudnianie cudzoziemców.

W 2001r. pracodawcy woj. podlaskiego złożyli w powiatowych urzędach pracy ogółem 308 wniosków na indywidualne zatrudnienie cudzoziemców. Wydano 264 zgody na wykonywanie pracy na terytorium RP. Większość zgód (226) uzyskały osoby pochodzące z krajów europejskich, głównie z Białorusi – 119 zgód. Pozostali to mieszkańcy Azji – 33 zgody (najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy Armenii – 16 zgód), Ameryki Północnej – 1 zgoda, Afryki – 2 zgody oraz 2 bezpaństwowców.

Najliczniejszą grupę stanowili przedstawiciele zawodów nauczycielskich i trenerzy (133 zgody).

Biorąc pod uwagę typy przedsiębiorstw, najwięcej cudzoziemców było zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych (126 zgód) oraz z kapitałem krajowym (79 zgód) i zagranicznym (37 zgód). Zgody były wydawane w większości przypadków na okres od 4 do 12 miesięcy (123 zgody).

6.3. Zatrudnianie obywateli polskich u pracodawców zagranicznych.

W 2001r. do WUP w Białymstoku i Oddziałów Terenowych WUP w Łomży i Suwałkach wpłynęło od pracodawców niemieckich łącznie 10.567 indywidualnych sezonowych umów o pracę. Skorzystało z nich 9.689 osób, w tym 184 osoby w ramach tzw. anonimowych ofert pracy.

Ponadto dwie osoby podjęły zatrudnienie w Szwajcarii w ramach stażu, 3 osoby na brytyjskiej wyspie Jersey oraz 9 w Niemczech - umowy długoterminowe (pracownicy - goście).

Zestawienie umów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 63. Zatrudnianie obywateli polskich u pracodawców zagranicznych w 2001r.

Jednostka	Umowy otrzymane od pracodawców niemieckich		Umowy pracodawców niemieckich wydane zainteresowanym		Umowy w ramach stażu w Szwajcarii	Umowy indywidualne na Wyspie Jersey (W. Brytania)
	sezonowe	dla pracowników gości	sezonowe	dla pracowników gości		
WUP Białystok	2 672	2	2 462	2	2	2
OT WUP w Łomży	3 441	2	3 237	2	-	1
OT WUP w Suwałkach	4 454	5	3 990	5	-	-
Razem:	10 567	9	9 689	9	2	3

Za pośrednictwem Krajowego Urzędu Pracy w Warszawie wpływały oferty pracy długoterminowej z Francji, Portugalii, Irlandii, Włoch, Norwegii, Arabii Saudyjskiej, Niemiec oraz na Wyspie Jersey (Wielka Brytania). Ze względu na warunki stawiane przez pracodawców zagranicznych, głównie znajomość języka, wiek i doświadczenie zawodowe, propozycje te nie cieszyły się większym zainteresowaniem.

W miesiącach listopad - grudzień przeprowadzono nabór studentów do pracy wakacyjnej w Niemczech na rok 2002. Spośród 300 spełniających warunki kandydatów wyłoniono w drodze losowania 100 osób - tyle wynosił limit przyznany przez Departament Migracji Zarobkowej KUP na województwo podlaskie.

6.4. Zastępcza służba poborowych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2001r. w województwie podlaskim na skierowanie do odbycia służby zastępczej oczekiwało 267 poborowych, w tym:

- 1/ w ewidencji Oddziału Terenowego w Łomży – 57 poborowych;
- 2/ w ewidencji Oddziału Terenowego w Suwałkach – 2 poborowych;
- 3/ w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku – 208 poborowych.

Na koniec grudnia 2001 r zastępczą służbę poborowych w zakładach pracy odbywało łącznie 25 poborowych, w tym:

- 1/ z ewidencji Oddziału Terenowego w Łomży – 6 poborowych;
- 2/ w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku – 19 poborowych.

Wszyscy poborowi zostali wezwani do WUP celem uaktualnienia kart ewidencyjnych oraz potwierdzenia gotowości do odbycia służby zastępczej. Przyuczono ich o obowiązujących prawach i obowiązkach.

W celu pozyskania miejsc pracy dla zastępczej służby wojskowej w 2001r.:

- przekazano powiatowym urzędem pracy imienne wykazy poborowych pochodzących z ich terenu działania z prośbą o pomoc w znalezieniu miejsc pracy;
- wysłano do około 50 zakładów pracy ofertę zatrudnienia poborowych wraz z ulotką;
- wizytowano zakłady pracy w celu pozyskania miejsc pracy na odbywanie zastępczej służby poborowym oraz poinformowania o możliwościach zatrudnienia poborowych i korzyściach z tego płynących dla zakładu pracy;

- organizowano okresowe narady z kierownikami powiatowych urzędów pracy, na których sygnalizowano problemy dotyczące braku miejsc pracy dla osób zakwalifikowanych do odbycia zastępczej służby poborowych.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy powoduje, iż działania urzędu w zakresie pozyskania miejsc pracy poborowym nie są wystarczająco skuteczne, gdyż pracodawcy nie są zainteresowani zatrudnianiem tej kategorii osób.

6.5. Kontrola legalności zatrudnienia.

W związku z reformą ustrojową państwa od 1 stycznia 2000r. wykonywanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy należy do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiaty (w ramach zadań zleconych).

Powiatowe Urzędy Pracy (PUP) sprawują kontrolę, która obejmuje przestrzeganie:

- legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności,
- obowiązku informowania powiatowych urzędów pracy o zatrudnieniu osoby bezrobotnej,
- obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy,
- legalności prowadzenia pośrednictwa pracy lub kierowania obywateli polskich do pracy za granicą.

Pracownicy PUP zajmujący się kontrolą legalności zatrudnienia przeprowadzili w 2001r. 1.077 kontroli pracodawców, z tego w zakładach o wielkości zatrudnienia do 9 osób - 773 kontrole, w zakładach o wielkości zatrudnienia od 10 do 49 osób – 285 kontroli i w dużych zakładach zatrudniających powyżej 50 osób – 19 kontroli.

Stwierdzono 35 przypadków zatrudnienia osób bezrobotnych bez zawiadomienia urzędu pracy (w tym były 3 osoby pobierające zasiłek) oraz 54 przypadki nielegalnego zatrudnienia (w tym 45 cudzoziemców i 2 bezrobotnych).

W wyniku decyzji pokontrolnych wydanych przez urzędy pracy 33 osoby pozbawiono statusu bezrobotnego, 4 dotyczyły zwrotu nienależnie pobranych zasiłków i 1 zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Skierowano do Kolegiów do Spraw Wykroczeń:

- 15 wniosków na pracodawców w związku z zatrudnianiem bezrobotnych bez zawiadomienia urzędu pracy,
- 2 wnioski w związku z zatrudnianiem cudzoziemców bez zgody na pracę wydanej przez starostę,
- 42 wnioski w związku z nie opłacaniem składek na Fundusz Pracy w przepisowym terminie,
- 23 wnioski w związku z utrudnianiem kontroli.

W 2001r. przeprowadzono 35 kontroli wspólnie z jednostkami współdziałającymi tj. Państwową Inspekcją Pracy, Policją i innymi służbami. W wyniku tego przygotowano 68 zawiadomień o naruszeniach przepisów, w tym skierowano do urzędów pracy 23 zawiadomienia, ZUS – 12, Urzędu Skarbowego – 12, PIP – 15, Policji – 5. Efektem tych działań była legalizacja zatrudnienia 42 osób, z tego z 23 osobami podpisano umowy o pracę, a z 19 osobami zawarte zostały umowy cywilno-prawne.

6.6. Działalność Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia.

W 2001 roku odbyło się pięć posiedzeń Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Białymstoku.

Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

1. Zamierzenia wyższych uczelni działających na terenie województwa podlaskiego w zakresie zmian kierunków kształcenia.
2. Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku za rok 2000.

3. Informacje o wydatkowaniu środków Funduszu Pracy w 2000 roku i zobowiązaniach przechodzących na rok 2001.
4. Informacja o realizacji „Programu wspierania restrukturyzacji zatrudnienia na obszarach wiejskich województwa podlaskiego”.
5. Przedstawienie raportu z badania na temat: „Potrzeby szkoleniowe małych i średnich firm województwa podlaskiego” przeprowadzonego przy współpracy wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, Białostockiej Szkoły Biznesu oraz Kolejowej Agencji Aktywizacji zawodowej PKP.
6. Aktualna sytuacja na rynku pracy i działania podejmowane przez PUP w Siemiatyczach (powiat o najniższej stopie bezrobocia w woj. podlaskim).
7. Wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w woj. podlaskim.
8. Informacja o Funduszu Pracy w powiatowych urzędach pracy.
9. Informacja na temat podziału środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonych na aktywizację obszarów wiejskich.
10. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim.
11. Sytuacja małych i średnich przedsiębiorstw w woj. podlaskim i perspektywy tworzenia nowych miejsc pracy.
12. Działania podejmowane na rzecz wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w województwie podlaskim.
13. Bezrobocie na wsi w woj. podlaskim.
14. Zmiany w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.
15. Kształcenie zawodowe młodzieży elementem zapobiegania bezrobociu.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia zaopiniowała:

1. plan szkoleń i przekwalifikowań osób bezrobotnych na I i II półrocze 2001 r.,
2. podział kwoty dotacji na dofinansowanie inwestycji infrastrukturalnych realizowanych w systemie robót publicznych w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (powiat Grajewo),
3. podział limitu Funduszu Pracy na rok 2001, przyznany decyzją Prezesa KUP,

4. kierunki szkoleń dla osób zagrożonych bezrobociem realizowanych w ramach podprojektu „Szkolenie i doradztwo biznesowe dla osób zagrożonych bezrobociem Programu Phare 2000 – Podlaski Program Doskonalenia Kadr”,
5. plan wydatków w 2002 r. WUP w Białymstoku.

6.7. Działalność informacyjna i wydawnicza.

W zakresie badań i analiz w 2001 roku:

- opracowano i wydrukowano roczną analizę pt.: "Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim w 2000r.", zawierającą szczegółowe informacje między innymi na temat: sytuacji demograficznej, pracodawców, stanu i struktury oraz dynamiki zatrudnienia, stanu i struktury bezrobocia, aktywnych form, podejmowanych działań, mających wpływ na sytuację na rynku pracy;
- opracowano analizy pt.: "Niepełnosprawni na rynku pracy w województwie podlaskim" oraz "Długotrwale bezrobotni na rynku pracy województwa podlaskiego";
- w każdym miesiącu opracowywano i publikowano informator o sytuacji na rynku pracy pt.: "Podlaski rynek pracy", który zawiera dane zarówno dotyczące danego miesiąca, jak i kształtowania się bezrobocia od początku roku;
- opublikowane zostało badanie pt.: "Potrzeby szkoleniowe a konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw" realizowane wspólnie przez Wojewódzki Urząd Pracy, Białostocką Szkołę Biznesu i Kolejową Agencję Aktywizacji Zawodowej PKP. Koordynatorem badania był Wojewódzki Urząd Pracy;
- zorganizowano seminarium na temat potrzeb szkoleniowych bezrobotnych, wynikających z raportu przeprowadzonego badania;
- przeprowadzono badanie wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych pt.: "Rodzaje szkoleń w oczekiwaniach respondentów";
- opracowywano i przedstawiano na posiedzeniach organów kolegialnych (w tym m.in. na posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia) szczegółowe informacje, analizy i prognozy dotyczące: bezrobocia na wsi, bezrobocia kobiet,

sytuacji młodzieży na rynku pracy w perspektywie integracji z Unią Europejską, form aktywnego przeciwdziałania bezrobociu, w tym dotyczących przedsiębiorczości;

- opracowywane były bieżące analizy i informacje na potrzeby różnych jednostek i partnerów rynku pracy.

W zakresie informacji o rynku pracy:

- opracowywano miesięczne meldunki do Krajowego Urzędu Pracy oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o sytuacji na rynku pracy;
- opracowywano meldunki do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego - Centrum Zarządzania Kryzysowego - o stanie bezrobocia i zwolnieniach z przyczyn zakładu pracy;
- opublikowane badania, analizy i informatory o rynku pracy przesyłane były według rozdzielnika organom administracji rządowej, samorządowej, posłom, senatorom, związkom zawodowym, bibliotekom, uczelniom, środkom masowego przekazu, itp.;
- udzielano informacji o rynku pracy zainteresowanym jednostkom oraz nauczycielom, studentom, uczniom, itp. oraz udostępniano dane statystyczne i opracowane publikacje;
- Rzecznik Prasowy współpracował ze środkami masowego przekazu, poprzez rozpowszechnianie w szerokim zakresie informacji o lokalnym rynku pracy.

Przekazywano informacje lokalnym gazetom, udzielano wywiadów w radio i telewizji. W 2001r. ukazało się w prasie lokalnej ponad 300 informacji dotyczących rynku pracy (wycinki prasowe) przekazywanych głównie przez Rzecznika Prasowego.

7. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY

W 2001r. powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego wydatkowały z Funduszu Pracy (FP) kwotę w wysokości 198.621,7 tys. zł., w tym wydatkowano na:

- zasiłki dla bezrobotnych – 98.341,6 tys. zł.,
- zasiłki przedemerytalne – 47.801,6 tys. zł.,
- świadczenia przedemerytalne – 22.431,0 tys. zł.,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – 17.445,8 tys. zł.

Tabela 64. Wydatki Funduszu Pracy w latach 2000-2001

Rodzaj wydatków		2000r.		2001r.	
		kwota (w tys. zł)	udział %	kwota (w tys. zł)	udział %
OGÓLEM:		158.735,5	100,0	198.621,7	100,0
w tym:	☐ zasiłki	79.970,5	50,4	98.341,6	49,5
	☐ zasiłki przedemerytalne	35.434,3	22,3	47.801,6	24,1
	☐ świadczenia przedemerytalne	10.835,1	6,8	22.431,0	11,3
	☐ formy aktywne	24.668,9	15,5	17.445,8	8,8

W 2001r. środki Funduszu Pracy wydatkowane przez powiatowe urzędy pracy na świadczenia obligacyjne tj. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne wzrosły o 33,5% w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast znacznie zmniejszyły się kwoty przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - o 29,3%, w efekcie czego mniej bezrobotnych mogło skorzystać ze skierowania między innymi do prac interwencyjnych, robót publicznych, na szkolenia czy przekwalifikowania.

Urzędy pracy z braku środków FP posiadały na koniec 2001r. zobowiązania z tytułu zawartych umów na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości 835,7 tys. zł. oraz z tytułu przygotowania zawodowego młodocianych w wysokości 1.201,6 tys. zł.

Tabela 65. Wydatki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie	Wykorzystanie Funduszu Pracy (kwota w tys. zł.)		wzrost/ spadek w %
	w 2000r.	w 2001r.	
Wydatki ogółem	24.668,9	17.445,8	- 29,3
z tego:			
▪ szkolenia i przekwalifikowania	2.681,9	1.880,0	- 29,9
▪ prace interwencyjne	7.428,4	6.405,6	- 13,8
▪ roboty publiczne	2.979,4	2.286,1	- 23,3
▪ pożyczki dla bezrobotnych	2.922,0	1.466,0	- 49,8
▪ pożyczki na dodatkowe miejsca pracy	125,0	72,0	- 42,4
▪ dofinansowanie do kredytów dla bezrobotnych	260,2	369,9	+ 42,2
▪ programy specjalne	1.371,3	430,5	- 68,6
▪ aktywizacja zawodowa absolwentów	6.834,1	4.446,1	- 34,9
▪ refundacja składek na ubezpieczenia społeczne od zatrudnianych bezrobotnych	43,3	84,7	+ 95,6
▪ pozostałe	23,3	4,9	- 79,0

8. INSTYTUCJONALNA OBSŁUGA RYNKU PRACY

Zatrudnienie w powiatowych urzędach pracy (PUP)

Według stanu na koniec grudnia 2001r. w 14 powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zatrudnionych było 529 pracowników, w tym 428 kobiet. Zatrudnionych było 4 absolwentów i 48 osób niepełnosprawnych. Wśród ogółu, 14 osób było zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W ciągu całego roku była duża płynność zatrudnienia, bowiem przyjęto do pracy 154 pracowników, a zwolniono 206.

Zatrudnienie w PUP według wieku:

- do 24 lat – 22 osoby,
- od 25-34 lat – 161 osób,
- od 35-44 lat – 157 osób,
- od 45-54 lat – 166 osób,
- 55 lat i więcej – 23 osoby.

Zatrudnienie według poziomu wykształcenia:

- wyższe – 203 osoby,
- policealne i średnie zawodowe – 247 osób,
- średnie ogólnokształcące – 55 osób,
- zasadnicze zawodowe – 13 osób,
- podstawowe i niepełne podstawowe – 11 osób.

Na stanowiskach kierowniczych zatrudnionych było 95 osób, na stanowiskach pośredników – 56 osób oraz doradców zawodowych – 17 osób.

Zatrudnienie według stażu pracy w służbach zatrudnienia:

- do 1 roku – 25 osób,
- od 1-5 lat – 109 osób,
- od 5-10 lat – 217 osób,
- od 10-20 lat – 136 osób,
- 20 lat i więcej – 42 osoby.

Wyposażenie PUP:

- powierzchnia całkowita PUP – 9.071,8 m²,
- samochody osobowe – 14,
- komputery ogółem – 479,
w tym pracujące w sieciach – 401,
- drukarki – 372,

- skanery – 20,
- kamery video – 24,
- magnetowidy – 32,
- odbiorniki TV – 38,
- centrale telefoniczne – 16.

Zatrudnienie w Wojewódzkim Urzędzie Pracy (WUP)

Na koniec 2001r. w WUP zatrudnionych było 56 osób, w tym 44 kobiety.

Zatrudnienie w WUP według wieku:

- do 24 lat – 3 osoby,
- od 25-34 lat – 13 osób,
- od 35-44 lat – 19 osób,
- od 45-54 lat – 16 osób,
- 55 lat i więcej – 5 osób.

Zatrudnienie według poziomu wykształcenia:

- wyższe – 41 osób,
- policealne i średnie zawodowe – 9 osób,
- średnie ogólnokształcące – 3 osoby,
- zasadnicze zawodowe – 1 osoba,
- podstawowe i niepełne podstawowe – 2 osoby.

Zatrudnienie według stażu pracy w służbach zatrudnienia:

- do 1 roku – 4 osoby,
- od 1-5 lat – 20 osób,
- od 5-10 lat – 14 osób,
- od 10-20 lat – 14 osób,
- 20 lat i więcej – 4 osoby.

Wyposażenie WUP (w tym oddziały zamiejscowe i Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Łomży i Suwałkach):

- powierzchnia całkowita WUP – 1.790,27 m²,
- posiadane samochody – 1,
- komputery – 49, w tym pracujące w sieciach – 49,
- drukarki – 40,
- skanery – 4,
- kamery video – 3,
- magnetowidy – 11,
- odbiorniki TV – 7,
- centrale telefoniczne – 3.

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Zjawisko bezrobocia stanowi jeden z najtrudniejszych problemów współczesnego rynku pracy w Polsce. Już od kilku lat jest ono stałym elementem rzeczywistości. Taka sytuacja spowodowana jest wieloma czynnikami społeczno-gospodarczymi, demograficznymi czy też legislacyjnymi, które przyczyniają się do wzrostu lub spadku poziomu bezrobocia.

Począwszy od 1998 roku, na rynku pracy woj. podlaskiego utrzymują się niekorzystne tendencje. W końcu grudnia 2001r. bezrobocie ukształtowało się na poziomie 86.471 osób i w porównaniu do końca grudnia 1998 roku wzrosło aż o 23.721 osób (w końcu 1998r. zarejestrowanych było 62.750 osób bezrobotnych).

Wśród najważniejszych przyczyn wysokiego wzrostu bezrobocia należy wymienić:

- spadek tempa wzrostu gospodarczego w 2001r., co nie sprzyjało tworzeniu nowych miejsc pracy; nastąpił spadek liczby zgłaszanych do urzędów pracy ofert pracy oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie. Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2001r. zmniejszyła się w porównaniu

do roku ubiegłego o ponad 30%. W 2001r. pracodawcy zgłosili 12.719 ofert pracy, a w 2000r. - 18.386. Natomiast liczba podejmujących zatrudnienie w 2001r. zmniejszyła się o ponad 14%. W 2001r. podjęło pracę 26.511 bezrobotnych, a w 2000r. - 30.952.

- liczne zwolnienia grupowe pracowników z restrukturyzowanych bądź likwidowanych dużych przedsiębiorstw przemysłowych regionu północno-wschodniego (w branżach: włókienniczej, odzieżowej, budowlanej, spożywczej, meblarskiej, metalowej), jak też wielu mniejszych firm handlowych, rzemieślniczych czy też świadczących usługi dla rolnictwa. Miało to związek zarówno z wprowadzanymi reformami gospodarczymi, jak i z tzw. kryzysem rosyjskim, który spowodował załamanie kontaktów handlowych ze Wschodem i zmniejszenie możliwości eksportu towarów na rynek wschodni. W 2001r. zamiar dokonania zwolnień grupowych zgłosiło urzędowi pracy 147 zakładów pracy, które przewidywały zwolnienie łącznie ponad 4.000 osób.
- wygasanie umów prywatyzacyjnych, w których pracodawcy zobowiązani byli do stabilizacji zatrudnienia i niedokonywania zwolnień pracowników w danym okresie czasu,
- kontynuowanie reform społecznych (restrukturyzacja służby zdrowia, zmniejszenie zatrudnienia w oświacie, restrukturyzacja administracji publicznej),
- czynniki demograficzne (wchodzenie na rynek pracy roczników wyżu demograficznego w połączeniu z trudną sytuacją gospodarczą i niedostateczną ilością miejsc pracy - powodowało pogorszenie sytuacji młodzieży na rynku pracy. W efekcie tego zwiększyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 15-24 lata. Na koniec 2001r. zarejestrowanych było 24.469 osób w tym przedziale wiekowym, a w 2000r. - 23.262 osoby.
- napływ do bezrobocia osób z powodu chęci uzyskania świadczeń z zakresu służby zdrowia.

Szczególnie niepokojącym i niezwykle groźnym zjawiskiem, jakie można zaobserwować na rynku pracy woj. podlaskiego, jest zwiększanie się z roku na rok

liczby długotrwale bezrobotnych, czyli osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy. W końcu 2001r. stanowiły one 49,2% ogółu bezrobotnych (w 2000r. - 44,5%; w 1999r. - 40,2%).

Na skutek wprowadzanych reform gospodarczych i społecznych (czego efektem była restrukturyzacja i prywatyzacja gospodarki, likwidacja zakładów pracy) następuje ciągły spadek liczby osób pracujących w gospodarce narodowej (1998r. - 516,3 tys. osób, 1999r. - 513,4 osób, 2000r. - 500,8 tys. osób, 2001r. - 487,3 tys. osób).

Trudną sytuację na rynku pracy odzwierciedla również wzrost wskaźnika stopy bezrobocia, który w końcu 1998r. wynosił 10,8% liczby ludności aktywnej zawodowo, a w końcu 2001r. wzrósł do 15,1%. Udział bezrobotnych wśród pracujących poza rolnictwem indywidualnym wynosił na koniec 2001r. - 33,0%, natomiast na koniec 1999r. wynosił 25,2%.

Na terenie działania 14 powiatowych urzędów pracy różnie kształtowały się wskaźniki dotyczące struktur bezrobocia. Jednakże można wskazać cechy charakterystyczne dla całego województwa. Są to:

- utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich,
- wysoka skala bezrobocia ukrytego na wsi (zarejestrowani jako bezrobotni mieszkańcy wsi to tylko część osób poszukujących pracy, bowiem obowiązujące przepisy ograniczają grupę osób objętych działaniami urzędów pracy do posiadaczy lub użytkowników gospodarstw rolnych o powierzchni użytków rolnych poniżej 2 ha przeliczeniowych),
- wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych i wielokrotnie bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych,
- zagrożenie bezrobociem ludzi młodych w wieku do 24 lat, szczególnie istotne w związku z wyżym demograficznym osób wchodzących w wiek produkcyjny i zwiększoną liczbą absolwentów kończących szkoły ponadpodstawowe,
- utrzymująca się wysoka liczba bezrobotnych zwalnianych z przyczyn zakładu pracy (w ramach tzw. „zwolnień grupowych”),

- niski poziom kwalifikacji zawodowych osób pozostających bez pracy (większość legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym),
- duży odsetek bezrobotnych nie posiadających stażu pracy,
- zmniejszanie się liczby ofert pracy, zgłaszanych przez pracodawców do urzędów pracy,
- zmniejszanie się liczby osób podejmujących pracę,
- ograniczenie środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

W obliczu rosnącego bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego wydaje się, iż najistotniejszą rolę w zakresie popytu na siłę roboczą powinien odegrać wzrost gospodarczy całego kraju, który pociągnąłby za sobą powstawanie nowych miejsc pracy. Dotyczy to w szczególności rozwoju przedsiębiorczości i zdolności dostosowawczych podmiotów gospodarczych do zmieniających się warunków rynku pracy. Należałoby podjąć działania, które przyczyniłyby się do wspierania rozwoju sektora małych i średnich firm, między innymi przez stosowanie instrumentów finansowych (rozwój funduszy inwestycyjnych, doskonalenie systemu podatkowego, dostęp do tanich kredytów) oraz stworzenia systemu usług dla tego sektora (doradczych, informacyjnych, promocyjnych, szkoleniowych, itp).

Również aktywna polityka państwa mogłaby w znacznym stopniu przyczynić się do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Należałoby wprowadzać w życie nowe rozwiązania prawne, które zachęcałyby pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy i jednocześnie zmniejszałyby zbyt wysokie obecnie koszty pracy.

Rozwiązanie problemu bezrobocia (zwłaszcza na obszarach wiejskich) uzależnione jest także od współdziałania i zaangażowania władz lokalnych, które to powinny wspomagać tworzenie nowych miejsc pracy oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia.

Do zmniejszenia bezrobocia wśród młodzieży może przyczynić się dalsza reforma edukacji mająca na celu zmianę kierunków kształcenia poprzez elastyczne reagowanie na potrzeby gospodarki. Wzrastać będzie zapotrzebowanie gospodarki na wysokie kwalifikacje.

Niezbędne jest podejmowanie działań na rzecz młodzieży, mających na celu zwiększenie ich aktywności w poszukiwaniu pracy. Do działań tych należy zaliczyć: doskonalenie form pośrednictwa pracy, rozwijanie informacji i poradnictwa zawodowego, wzmacnianie systemu szkoleń i przekwalifikowań, organizowanie staży absolwenckich oraz zatrudnienia subsydiowanego w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Ograniczenie bezrobocia wśród młodzieży jest bardzo istotne ze względu na negatywne skutki, jakie może ono spowodować (ekonomiczne, społeczne, prawne, psychologiczne, etycznomoralne i inne). Bezrobocie powoduje dewaluację kwalifikacji zawodowych, utrudnia rozpoczęcie dorosłego życia, powoduje też zmiany w psychice młodzieży i przyczynia się do zachowań patologicznych. Od tego jak będzie wykształcone społeczeństwo zależeć będzie przyszłość i rozwój gospodarczy kraju i województwa.

Pomocą dla osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia służą urzędy pracy. Podejmują one szereg działań, mających na celu przeciwdziałanie negatywnym przejawom bezrobocia oraz poprawę sytuacji osób pozostających bez pracy (pozyskiwanie ofert pracy, kierowanie bezrobotnych do pracy, udzielanie porad zawodowych, organizowanie programów specjalnych, szkoleń, kierowanie do prac interwencyjnych, robót publicznych, na staże absolwenckie itp.).

10. ANEKS STATYSTYCZNY - TABLICE I WYKRESY**TABLICE**

- Tablica 1. Bezrobotni zarejestrowani według powiatów (stan w końcu roku).
- Tablica 2. Stopa bezrobocia według powiatów (stan w końcu roku) - procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności czynnej zawodowo.
- Tablica 3. Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy woj. podlaskiego według wybranych kategorii (stan w końcu roku)
- Tablica 4. Bezrobotni zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)
- Tablica 5. Napływ i odpływ bezrobotnych oraz osoby, które podjęły pracę według powiatów w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)
- Tablica 6. Bezrobotni zamieszkali na wsi według powiatów (stan w końcu roku)
- Tablica 7. Absolwenci według poziomu wykształcenia (stan w końcu roku)
- Tablica 8. Bezrobotni zarejestrowani z prawem do zasiłku. (stan w końcu roku)
- Tablica 9. Zarejestrowani bezrobotni posiadający prawo do zasiłku (stan w końcu roku)
- Tablica 10. Bezrobotni według wieku (stan w końcu roku)
- Tablica 11. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia (stan w końcu roku)
- Tablica 12. Bezrobotni według stażu pracy (stan w końcu roku)
- Tablica 13. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (stan w końcu kwartału).
- Tablica 14. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)
- Tablica 15. Bezrobotni podejmujący pracę w woj. podlaskim w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym).
- Tablica 16. Szkolenia bezrobotnych według powiatów w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym).

Tablica 17. Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych w latach 1999-2001 (według poszczególnych miesięcy).

Tablica 18. Bezrobotni skierowani do robót publicznych w latach 1999-2001 (według poszczególnych miesięcy).

Tablica 19. Aktywizacja zawodowa absolwentów według powiatów w latach 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym).

Tablica 20. Liczba bezrobotnych w poszczególnych miastach i gminach w woj. podlaskim - stan na koniec grudnia 2001r.

WYKRESY

Wykres 1. Bezrobotni ogółem i bezrobotne kobiety w latach 1998-2001 (stan w końcu kwartału).

Wykres 2. Stopa bezrobocia do aktywnych zawodowo w woj. podlaskim w latach 1998-2001 (stan w końcu kwartału).

Wykres 3. Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 1998-2001 (stan w końcu roku).

Wykres 4. Procentowy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 1998-2001 (stan w końcu roku).

Wykres 5. Zarejestrowane osoby niepełnosprawne w latach 1999-2001 (stan w końcu kwartału).

Wykres 6. Bezrobotni wg wykształcenia w latach 1998-2001 (stan w końcu roku).

Wykres 7. Zmiany poziomu bezrobocia ("przyływy" i "odływy") w latach 1999-2001 (w kwartale).

Wykres 8. Podjęcia pracy w latach 1999-2001 (w kwartale).

Wykres 9. Oferty pracy zgłoszone w woj. podlaskim w latach 1999-2001 (w miesiącu).

TABLICA 1. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW (stan w końcu roku)

POWIAT	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998 ^{*)}	1999	2000	2001
Augustów	2 511	5 011	5 310	5 220	5 415	5 516	5 292	4 553	4 644	4 952	5 551	6 091
Białystok	18 110	25 315	20 398	24 648	26 183	24 384	20 486	12 759	15 933	21 136	22 187	25 012
Łapy^{**)}	1 302	2 318	2 144	1 987	2 163	2 274	2 008	1 709	1 291	-	-	-
Bielsk P.	2 150	3 258	3 648	4 364	4 324	3 895	3 301	2 613	2 627	2 929	3 129	3 361
Grajewo	3 648	6 245	6 092	7 086	5 877	5 893	5 681	5 070	4 600	4 911	5 179	5 452
Hajnówka	1 619	3 026	2 782	3 836	3 562	3 508	3 114	2 390	2 341	2 778	2 825	3 309
Kolno	2 301	4 031	4 539	5 308	4 334	3 737	3 577	3 181	3 215	3 430	3 697	3 868
Łomża	6 336	9 249	10 543	12 017	8 991	9 269	9 030	7 576	7 383	8 700	9 354	10 007
Mońki	1 023	1 927	1 898	2 131	2 266	2 116	1 796	1 342	1 750	2 065	2 164	2 213
Sejny	908	2 055	2 129	2 280	2 173	2 309	2 026	1 887	1 833	2 053	2 390	2 552
Siemiatycze	1 550	1 971	1 874	2 232	2 385	2 210	1 817	1 325	1 188	1 720	1 869	2 082
Sokółka	2 730	3 930	4 139	4 716	4 386	4 585	4 046	3 432	3 665	5 857	6 260	6 913
Dąbrowa B.^{**)}	779	1 591	1 674	1 597	1 669	1 851	1 774	1 580	1 515	-	-	-
Suwałki	4 921	8 010	10 545	12 015	10 304	9 333	7 760	5 016	5 216	6 171	7 932	8 451
Wysokie M.	1 657	3 044	3 432	3 463	3 510	3 398	3 136	2 527	2 663	3 073	3 282	3 537
Zambrów	2 442	4 616	3 883	4 436	3 761	4 194	3 882	3 068	2 886	2 977	3 413	3 623
woj. podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	62 750	72 752	79 232	86 471

^{*)} w dostosowaniu do obecnie obowiązującego podziału terytorialnego

^{**)} od 1999r. funkcjonują jako filie PUP (Łapy - Białegostoku, Dąbrowa Białostocka - Sokółki)

TABLICA 2. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW (stan w końcu roku) - procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności czynnej zawodowo

POWIAT	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Augustów	-	15,0	16,3	18,4	18,2	18,0	17,3	13,9	15,5	16,2	18,2	20,0
Białystok	-	-	10,1	14,8	16,0	15,2	12,7	8,1	9,8	11,4	13,9	15,7
Łapy	-	13,0	12,0	11,8	13,8	14,8	13,0	11,2	11,7	-	-	-
Bielsk P.	12,6	17,6	19,4	11,8	12,9	11,9	9,9	7,7	7,9	8,6	9,2	9,9
Grajewo	-	-	21,9	21,8	19,8	20,1	18,8	16,7	17,0	19,9	21,1	22,4
Hajnówka	-	-	-	12,7	12,6	12,7	11,8	8,3	8,4	9,7	9,8	11,8
Kolno	6,8	14,3	15,8	18,0	20,3	17,6	16,7	14,7	15,0	15,7	16,8	17,6
Łomża	11,8	17,2	19,7	21,0	17,9	17,8	17,4	14,3	14,3	16,2	14,0	14,7
Mońki	-	10,5	-	11,9	13,9	13,3	10,3	8,5	8,0	9,5	10,1	10,5
Sejny	-	16,0	17,0	20,1	18,4	19,2	16,4	15,4	15,1	16,7	19,4	20,5
Siemiatycze	5,7	7,3	6,5	8,8	10,1	9,5	7,4	5,4	4,8	6,4	7,1	8,0
Sokółka	-	-	-	15,7	15,6	16,3	14,5	12,0	12,8	13,5	14,6	16,3
Dąbrowa B.	-	-	-	11,1	12,7	14,2	12,8	11,5	11,1	-	-	-
Suwałki	-	16,0	21,9	25,2	21,5	19,8	16,4	10,6	11,0	12,6	12,3	13,2
Wysokie M.	4,6	8,5	9,6	9,6	10,4	10,2	9,4	7,1	8,6	9,3	10,0	10,8
Zambrów	6,9	13,0	11,0	13,0	11,7	13,1	11,3	9,2	10,1	13,9	15,5	17,0
m. Białystok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,6	13,3
m. Łomża	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,3	23,5
m. Suwałki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,3	20,3
woj. podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,4	13,7	15,1

**TABLICA 3. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY
WOJ. PODLASKIEGO WEDŁUG WYBRANYCH KATEGO-
RII (stan w końcu roku)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1998	1999	2000	2001
OGÓŁEM	62 750	72 752	79 232	86 471
z liczby ogółem:				
Kobiety	35 140	38 710	41 543	43 732
Absolwenci	3 625	4 245	4 600	4 883
Zamieszkali na wsi	23 680	27 259	29 533	31 549
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 949	4 385	4 902	5 436
Z prawem do zasiłku	12 938	13 260	14 625	14 940
W wieku 18-44 lata	52 258	59 787	63 901	68 426
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	24 076	29 261	35 267	42 585

TABLICA 4. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI „NAPŁYW” I WYREJESTROWANI „ODPŁYW” W LATACH 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001
Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”	81 592	75 208	69 975
z tego powracający do rejestracji:			
- po raz pierwszy	22 113	19 856	18 805
- po raz kolejny (od 1990r.)	59 479	55 352	51 170
w tym powracający do rejestracji:			
- po pracach interwencyjnych	1 502	2 499	875
- po robotach publicznych	1 570	957	314
- po szkoleniu	3 734	3 443	1 571
Wyrejestrowani bezrobotni „odpływ”	71 590	68 728	62 736
w tym z powodu:			
• podjęcia pracy	32 505	30 952	26 511
z tego:			
- prac interwencyjnych	7 021	4 941	1 386
- robót publicznych	2 079	993	344
- otrzymania pożyczki na uruchomienie działalności gospodarczej lub rolniczej	387	184	96
• niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 841	24 956	26 024
• rozpoczęcia szkolenia lub stażu	5 347	5 173	2 293
• nabycia uprawnień do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego	511	524	388

TABLICA 5. NAPŁYW I ODPLYW BEZROBOTNYCH ORAZ OSOBY, KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)

POWIATOWY URZĄD PRACY	Bezrobotni nowo zarejestrowani „napływ”			Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”			w tym osoby, które podjęły pracę		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Augustów	4 799	5 300	4 681	4 491	4 701	4 141	2 080	2 269	1 961
Białystok	28 251	24 765	24 812	24 339	23 714	21 987	10 040	10 272	8 758
Bielsk Podlaski	3 596	3 065	3 033	3 294	2 865	2 801	1 652	1 356	1 162
Grajewo	4 125	3 968	3 385	3 814	3 700	3 112	1 552	1 645	1 370
Hajnówka	3 292	2 753	2 883	2 855	2 706	2 399	1 430	1 317	991
Kolno	3 003	2 812	2 370	2 788	2 545	2 199	1 135	1 008	908
Łomża	8 368	7 595	6 977	7 051	6 941	6 324	3 536	3 331	2 618
Mońki	1 956	1 576	1 462	1 641	1 477	1 413	703	634	589
Sejny	2 023	2 055	1 366	1 803	1 718	1 204	1 084	974	675
Siemiatycze	2 397	1 807	1 840	1 865	1 658	1 627	1 012	838	820
Sokółka	5 022	4 795	4 681	4 345	4 392	4 028	2 003	1 905	1 695
Suwałki	9 381	9 345	7 265	8 426	7 584	6 746	4 252	3 477	3 235
Wysokie Maz.	2 728	2 505	2 518	2 318	2 296	2 263	1 000	922	825
Zambrów	2 651	2 867	2 702	2 560	2 431	2 492	1 026	1 004	904
woj. podlaskie	81 592	75 208	69 975	71 590	68 728	62 736	32 505	30 952	26 511

TABLICA 6. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG POWIATÓW (stan w końcu roku)

POWIATOWY URZĄD PRACY	1998	1999	2000	2001
WOJEWÓDZTWO	23 680	27 259	29 533	31 549
Augustów	1 939	1 973	2 142	2 245
Białystok	3 641	4 645	4 740	5 295
Bielsk Podlaski	935	1 105	1 114	1 158
Grajewo	1 582	1 730	1 827	1 844
Hajnówka	1 077	1 231	1 275	1 468
Kolno	1 939	1 934	2 229	2 258
Łomża	2 903	3 182	3 364	3 542
Mońki	775	943	1 000	1 040
Sejny	1 202	1 351	1 571	1 634
Siemiatycze	590	916	984	1 073
Sokółka	2 665	3 147	3 336	3 657
Suwalki	1 607	1 903	2 379	2 559
Wysokie Maz.	1 666	1 985	2 182	2 312
Zambrów	1 159	1 214	1 390	1 464

TABLICA 7. ABSOLWENCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
(stan w końcu roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001
Zarejestrowani absolwenci	4 245	4 600	4 883
z tego ze szkół:			
- wyższych	495	686	987
- policealnych i średnich zawodowych	1 684	1 940	2 068
- liceów ogólnokształcących	511	533	616
- zasadniczych zawodowych	1 535	1 390	1 175
- pozostałych	20	51	37

TABLICA 8. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI Z PRAWEM DO ZASIŁKU
(stan w końcu roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999r.		2000r.		2001r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni zarejestrowani z prawem do zasiłku	13 260	5 512	14 625	6 039	14 940	6 335
z tego:						
▪ osoby poprzednio pracujące	12 516	5 492	13 497	6 027	13 821	6 307
w tym:						
- które pracowały do momentu zarejestrowania się ^{*)}	-	-	10 956	4 918	10 890	4 780
- zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 568	833	1 841	1 064	2 031	1 047
▪ osoby dotychczas nie pracujące	744	20	1 128	12	1 119	28

^{*)} Brak danych statystycznych

TABLICA 9. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU (stan w końcu roku)

POWIATOWY URZĄD PRACY	1998		1999		2000		2001	
	Liczba zasilkobiorców	% do ogółu	Liczba zasilkobiorców	% do ogółu	Liczba zasilkobiorców	% do ogółu	Liczba zasilkobiorców	% do ogółu
WOJEWÓDZTWO	12 938	20,5	13 260	18,2	14 625	18,5	14 940	17,3
Augustów	956	20,6	983	19,9	1 152	20,8	1 206	19,8
Białystok	3 796	22,1	3 402	16,1	3 128	14,1	4 005	16,0
Bielsk Podlaski	431	16,4	414	14,1	457	14,6	509	15,1
Grajewo	804	15,8	983	20,0	933	18,0	1 018	18,7
Hajnówka	365	15,6	488	17,6	427	15,1	589	17,8
Kolno	675	21,0	671	19,6	736	19,9	735	19,0
Łomża	1 751	23,7	2 209	25,4	2 118	22,6	2 292	22,9
Mońki	283	22,6	288	13,9	287	13,3	276	12,5
Sejny	439	23,9	529	25,8	466	19,5	470	18,4
Siemiatycze	259	22,7	277	16,1	282	15,1	318	15,3
Sokółka	1 144	22,1	1 295	22,1	1 313	21,0	1 582	22,9
Suwałki	1 296	24,8	1 072	17,4	2 227	28,1	1 092	12,9
Wysokie Maz.	299	11,0	325	10,6	343	10,5	377	10,7
Zambrów	440	13,1	324	10,9	756	22,2	471	13,0

TABLICA 10. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU (stan w końcu roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1998		1999		2000		2001	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
OGÓLEM	62 750	100,0	72 752	100,0	79 232	100,0	86 471	100,0
z tego w grupach wieku:								
15-17	32	0,05	32	0,04	18	0,02	18	0,02
18-24	18 394	29,3	21 911	30,1	23 244	29,3	24 451	28,3
25-34	17 611	28,1	19 594	26,9	21 084	26,6	23 028	26,6
35-44	16 253	25,9	18 282	25,1	19 573	24,7	20 947	24,2
45-54	8 902	14,2	11 147	15,3	13 281	16,8	15 678	18,1
55-59	1 268	2,0	1 445	2,0	1 612	2,0	1 863	2,2
60 i więcej	290	0,5	341	0,5	420	0,5	486	0,6

TABLICA 11. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (stan w końcu roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1998		1999		2000		2001	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
OGÓLEM	62 750	100,0	72 752	100,0	79 232	100,0	86 471	100,0
z tego z wykształceniem:								
wyższym	1 384	2,2	1 894	2,6	2 502	3,2	3 431	4,0
policealnym i średnim zawodowym	14 173	22,6	16 667	22,9	18 648	23,5	20 834	24,1
średnim ogólnokształcącym	4 490	7,2	5 085	7,0	5 748	7,3	6 193	7,2
zasadniczym zawodowym	21 857	34,8	25 726	35,4	26 819	33,8	29 005	33,5
podstawowym i niepełnym podstawowym	20 846	33,2	23 380	32,1	25 515	32,2	27 008	31,2

TABLICA 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY (stan w końcu roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1998		1999		2000		2001	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
OGÓŁEM	62 750	100,0	72 752	100,0	79 232	100,0	86 471	100,0
z tego ze stażem:								
Do 1 roku	9 038	14,4	10 676	14,7	22 361	28,2	19 429	22,5
1-5	8 780	14,0	10 509	14,4	13 388	16,9	15 579	18,0
5-10	8 904	14,2	9 630	13,2	7 941	10,0	9 549	11,0
10-20	14 011	22,3	15 091	20,7	10 762	13,7	12 963	15,0
20-30	6 178	9,9	7 330	10,2	5 571	7,0	7 464	8,7
30 lat i więcej	457	0,7	526	0,7	336	0,4	469	0,5
Bez stażu	15 382	24,5	18 990	26,1	18 873	23,8	21 018	24,3

TABLICA 13. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (stan w końcu kwartału)

Kwartaly/ Czas pozostawania bez pracy	1999	2000	2001
I	73 926	76 743	83 253
Do 1 miesiąca	5 728	4 832	3 980
1-3	15 371	11 002	10 937
3-6	15 051	13 583	14 794
6-12	12 527	13 737	15 809
12 miesięcy i więcej	25 249	33 589	37 733
II	66 464	71 857	79 202
Do 1 miesiąca	4 771	5 820	5 284
1-3	6 664	7 342	7 240
3-6	14 653	10 747	10 707
6-12	15 604	15 744	18 032
12 miesięcy i więcej	24 772	32 204	37 939
III	67 856	73 384	80 523
Do 1 miesiąca	6 879	6 543	6 025
1-3	8 592	10 024	9 749
3-6	8 416	8 917	9 074
6-12	17 868	14 720	15 735
12 miesięcy i więcej	26 101	33 180	39 940
IV	72 752	79 232	86 471
Do 1 miesiąca	6 745	5 460	6 048
1-3	11 248	13 100	12 473
3-6	11 583	12 207	12 139
6-12	13 915	13 198	13 226
12 miesięcy i więcej	29 261	35 267	42 585

**TABLICA 14. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W LATACH 1999-2001
(w okresie sprawozdawczym)**

POWIATOWY URZĄD PRACY	Liczba ofert pracy:											
	ogółem			w tym								
				z sektora publicznego			dla niepełnosprawnych			dla absolwentów		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Augustów	1 037	1 452	735	247	186	75	79	37	39	145	367	134
Białystok	6 517	5 589	3 862	993	836	502	998	530	446	998	739	503
Bielsk Podl.	996	476	382	326	140	106	113	43	44	63	35	84
Grajewo	1 093	1 295	856	247	411	294	21	7	9	97	255	10
Hajnówka	971	778	591	323	206	135	75	44	39	96	101	99
Kolno	854	793	531	323	289	161	23	9	13	107	141	72
Łomża	2 495	1 795	1 362	395	279	156	162	115	120	526	306	179
Mońki	610	454	489	185	93	142	28	6	4	62	45	46
Sejny	723	775	216	2	245	84	11	6	4	58	180	17
Siemiatycze	861	603	507	264	150	88	38	20	9	101	87	50
Sokółka	1 611	1 567	1 228	600	523	349	52	54	49	128	330	155
Suwałki	2 680	1 639	1 061	637	264	126	189	87	85	456	352	100
Wysokie Maz.	829	690	578	240	215	188	16	5	7	151	104	55
Zambrów	618	480	321	130	97	39	10	6	9	82	39	35
woj. podl.	21 895	18 386	12 719	4 912	3 934	2 445	1 815	969	877	3 070	3 081	1 539

TABLICA 15. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY PRACĘ W WOJ. PODLASKIM W LATACH 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999r.	2000r.	2001r.
w liczbach bezwzględnych			
ogółem	32505	30952	26511
kobiety	14528	14108	12228
mężczyźni	17977	16844	14283
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:			
osoby poprzednio pracujące	24259	25056	21776
w tym:			
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1545	2234	1972
osoby dotychczas nie pracujące	8246	5896	4735
w tym:			
absolwenci szkół	3976	3493	2492
z tego:			
wyższych	720	839	761
policyalnych i średnich zawodowych	1768	1496	1020
średnich ogólnokształcących	409	284	209
zasadniczych zawodowych	1062	840	472
pozostałych	17	34	30
w odsetkach			
ogółem	100,0	100,0	100,0
kobiety	44,7	45,6	46,1
mężczyźni	55,3	54,4	53,9
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:			
osoby poprzednio pracujące	74,6	81,0	82,1
w tym:			
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4,8	7,2	7,4
osoby dotychczas nie pracujące	25,4	19,0	17,9
w tym:			
absolwenci szkół	12,2	11,3	9,4
z tego:			
wyższych	2,2	2,7	2,9
średnich ogólnokształcących	5,4	4,8	3,8
policyalnych i średnich zawodowych	1,3	0,9	0,8
zasadniczych zawodowych	3,3	2,7	1,8
pozostałych	0,05	0,11	0,11

TABLICA 16. SZKOLENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)

POWIATOWY URZĄD PRACY	Osoby bezrobotne, które:					
	rozpoczęły szkolenie			ukończyły szkolenie		
	1999r.	2000r.	2001r.	1999r.	2000r.	2001r.
Augustów	260	434	122	259	437	90
Białystok	1 196	825	566	1 181	810	529
Bielsk Podlaski	162	156	148	166	140	147
Grajewo	212	168	0	212	184	0
Hajnówka	115	115	32	98	121	42
Kolno	222	135	25	225	149	22
Łomża	323	343	189	306	358	196
Mońki	50	40	14	50	40	13
Sejny	159	111	9	161	117	15
Siemiatycze	101	40	12	101	40	12
Sokółka	176	194	95	176	194	90
Suwałki	748	626	157	760	597	133
Wysokie Maz.	122	133	79	125	138	75
Zambrów	194	163	165	198	167	138
woj. podlaskie	4 040	3 483	1 613	4 018	3 492	1 502

TABLICA 17. BEZROBOTNI SKIEROWANI DO PRAC INTERWENCYJNYCH W LATACH 1999-2001 (według poszczególnych miesięcy)

Miesiące	Liczba osób bezrobotnych skierowanych do prac interwencyjnych w miesiącu			% udział wyrejestrowanych z tytułu podjęcia prac interwencyjnych do „odpływów” ogółem		
	1999r.	2000r.	2001r.	1999r.	2000r.	2001r.
styczeń	231	363	13	6,6	8,9	0,3
luty	319	354	7	7,0	7,3	0,2
marzec	500	426	30	8,7	7,3	0,7
kwiecień	911	313	82	12,4	5,0	1,5
maj	801	437	468	10,8	6,5	7,3
czerwiec	759	1 027	314	10,3	13,9	4,8
lipiec	642	566	113	10,1	8,7	1,9
sierpień	657	329	124	11,1	5,8	2,3
wrzesień	791	442	141	11,4	6,8	2,4
październik	751	462	55	10,1	6,8	0,8
listopad	351	187	31	7,3	4,2	0,7
grudzień	308	35	8	7,3	0,9	0,2
Ogółem	7 021	4 941	1 386	9,8	7,2	2,2

**TABLICA 18. BEZROBOTNI SKIEROWANI DO ROBÓT PUBLICZNYCH
W LATACH 1999-2001 (według poszczególnych miesięcy)**

Miesiące	Liczba osób bezrobotnych skierowanych do robót publicznych w miesiącu			% udział wyrejestrowanych z tytułu skierowania do robót publicznych do „odpływów” ogółem		
	1999r.	2000r.	2001r.	1999r.	2000r.	2001r.
styczeń	233	62	18	6,6	1,5	0,4
luty	138	54	8	3,0	1,1	0,2
marzec	109	69	10	1,9	1,2	0,2
kwiecień	339	132	19	4,6	2,1	0,3
maj	492	185	62	6,7	2,8	1,0
czerwiec	168	234	75	2,3	3,2	1,1
lipiec	129	84	64	2,0	1,3	1,1
sierpień	150	67	29	2,5	1,2	0,5
wrzesień	65	43	16	0,9	0,7	0,3
październik	156	38	18	2,1	0,6	0,3
listopad	59	16	20	1,2	0,4	0,5
grudzień	41	9	5	1,0	0,2	0,1
Ogółem	2 079	993	344	2,9	1,4	0,5

TABLICA 19. AKTYWIZACJA ZAWODOWA ABSOLWENTÓW WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999-2001 (w okresie sprawozdawczym)

POWIATOWY URZĄD PRACY	Absolwenci skierowani na staże			Absolwenci skierowani na szkolenia		
	1999r.	2000r.	2001r.	1999r.	2000r.	2001r.
Augustów	63	209	97	27	40	14
Białystok	135	129	108	143	91	62
Bielsk Podlaski	141	94	83	13	13	9
Grajewo	130	235	4	33	11	0
Hajnówka	28	28	36	4	10	4
Kolno	84	162	33	43	12	2
Łomża	114	142	79	22	20	18
Mońki	30	21	19	19	0	3
Sejny	121	152	17	26	10	0
Siemiatycze	18	27	13	14	4	1
Sokółka	99	170	49	17	13	10
Suwałki	250	173	62	79	47	11
Wysokie Maz.	60	89	21	12	26	9
Zambrów	30	49	59	35	10	14
woj. podlaskie	1 303	1 680	680	487	307	157

TABLICA 20. LICZBA BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH MIASTACH I GMINACH W WOJ. PODLASKIM (stan w końcu grudnia 2001r.)

Lp.	Powiat miasta (m) gminy (gm) a) stan na 30.06.2001r. b) stan na 31.12.2001r.	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym						
			kobiety	absolwenci	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	z prawem do zasiłku	w wieku 18-44 lata	pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
woj. podlaskie ogółem		a	79 202	40 955	1 731	5 657	14 113	62 693	37 939
		b	86 471	43 732	4 883	5 436	14 940	68 426	42 585
Powiat Augustów		a	5 549	2 791	180	480	1 114	4 403	2 773
		b	6 091	3 094	314	383	1 206	4 821	3 124
1	Augustów (m)	a	2 980	1 582	106	337	670	2 277	1 349
		b	3 394	1 841	166	260	778	2 594	1 611
2	Lipsk (m)	a	456	245	1	38	81	353	273
		b	513	270	20	42	91	400	283
3	Augustów (g)	a	441	217	30	25	80	373	210
		b	437	214	32	19	72	368	210
4	Bargłów (gm)	a	402	188	23	21	75	359	187
		b	401	182	44	14	64	362	206
5	Lipsk (gm)	a	277	112	1	7	37	236	185
		b	292	124	9	6	30	245	198
6	Nowinka (gm)	a	233	96	3	15	42	187	137
		b	251	97	11	10	44	197	145
7	Płaska (gm)	a	304	130	9	17	44	245	174
		b	322	142	11	15	47	255	198
8	Sztabin (gm)	a	456	221	7	20	85	373	258
		b	481	224	21	17	80	400	273
Powiat Białystok		a	22 727	11 957	547	2 128	3 394	17 170	9 388
		b	25 012	12 877	1 584	2 110	4 005	18 927	10 596
1	Białystok (m)	a	14 576	7 809	397	1 366	2 267	10 818	5 742
		b	16 060	8 365	1 039	1 303	2 570	11 950	6 443
2	Choroszcz (m)	a	235	113	8	22	39	169	74
		b	280	124	25	25	48	217	101
3	Czarna Białostocka (m)	a	702	376	8	68	85	524	310
		b	814	439	44	63	150	601	357
4	Łapy (m)	a	1 278	758	22	72	116	1 007	614
		b	1 393	818	84	82	205	1 103	686
5	Supraśl (m)	a	224	102	7	17	33	170	66
		b	250	110	21	22	47	189	83

6	Suraż (m)	a	57	34	0	1	4	50	32
		b	56	27	6	3	4	51	33
7	Tykocin (m)	a	133	61	1	9	14	99	57
		b	140	61	8	5	15	105	61
8	Wasilków (m)	a	539	260	6	95	132	430	193
		b	558	268	27	67	95	436	214
9	Zabłudów (m)	a	150	76	6	17	19	110	67
		b	166	79	16	18	21	132	78
10	Choroszcz (gm)	a	349	161	8	27	48	275	147
		b	364	168	28	24	53	285	178
11	Czarna Białostocka (gm)	a	122	54	4	9	16	95	51
		b	149	70	11	13	28	117	70
12	Dobrzyniewo Kościelne (gm)	a	439	195	11	44	65	351	183
		b	435	198	26	46	75	354	197
13	Gródek (gm)	a	531	239	7	60	84	378	242
		b	551	260	18	52	94	388	272
14	Juchnowiec (gm)	a	659	342	10	83	99	533	302
		b	755	377	46	72	126	603	341
15	Łapy (gm)	a	348	183	5	23	32	290	192
		b	381	190	21	74	54	321	196
16	Michałowice (gm)	a	526	256	6	42	94	389	219
		b	607	311	29	62	139	449	271
17	Poświętne (gm)	a	185	86	4	8	22	156	112
		b	186	95	7	7	22	155	104
18	Supraśl (gm)	a	367	201	5	36	56	294	154
		b	406	207	22	34	72	319	177
19	Suraż (gm)	a	43	20	0	1	6	38	20
		b	52	22	4	2	7	44	24
20	Turośń Kościelna (gm)	a	281	132	3	27	39	232	158
		b	327	158	16	30	45	270	180
21	Tykocin (gm)	a	154	81	8	9	14	137	75
		b	209	108	24	19	26	183	86
22	Wasilków (gm)	a	226	112	8	37	31	168	101
		b	244	114	17	31	36	185	119
23	Zabłudów (gm)	a	502	259	10	51	59	369	242
		b	523	265	37	52	59	379	275
24	Zawady (gm)	a	101	47	3	4	20	88	35
		b	106	43	8	4	14	91	50
Powiat Bielsk Podlaski		a	3 053	1 673	46	285	421	2 467	1 463
		b	3 361	1 788	194	164	509	2 683	1 576
1	Bielsk Podlaski (m)	a	1 758	1 020	27	225	269	1 394	776
		b	2 010	1 111	108	112	336	1 578	908
2	Brańsk (m)	a	188	96	5	6	23	155	87
		b	194	99	8	5	37	149	82

3	Bielsk Podlaski (gm)	a	274	133	3	15	25	230	140
		b	291	143	17	12	36	243	143
4	Brańsk (gm)	a	131	69	2	5	15	123	64
		b	156	81	18	5	17	147	71
5	Boćki (gm)	a	175	93	0	7	15	143	103
		b	180	90	14	5	20	147	71
6	Orla (gm)	a	210	96	1	15	32	160	116
		b	214	103	11	15	28	157	128
7	Rudka (gm)	a	97	51	2	0	11	80	49
		b	106	49	5	0	13	85	50
8	Wyszki (gm)	a	220	115	6	12	31	182	128
		b	210	112	13	10	22	177	123
Powiat Grajewo		a	5 023	2 572	72	282	840	4 020	2 889
		b	5 452	2 760	206	301	1 018	4 345	3 154
1	Grajewo (m)	a	2 609	1 441	33	205	449	2 043	1 458
		b	2 874	1 577	107	221	540	2 229	1 635
2	Rajgród (m)	a	288	129	11	9	47	239	150
		b	295	141	9	11	51	242	161
3	Szczuczyn (m)	a	542	272	5	17	91	483	350
		b	593	253	21	18	98	494	371
4	Grajewo (gm)	a	460	229	8	11	57	391	282
		b	519	248	23	16	95	435	290
5	Radziłów (gm)	a	349	144	5	10	42	291	231
		b	380	154	19	9	50	309	249
6	Rajgród (gm)	a	224	116	6	5	35	179	141
		b	231	114	4	4	45	196	145
7	Szczuczyn (gm)	a	199	91	1	11	53	112	82
		b	202	118	7	10	67	150	98
8	Wąsosz (gm)	a	352	150	3	14	66	282	195
		b	358	155	16	12	72	290	205
Powiat Hajnówka		a	2 763	1 496	52	218	398	2 125	1 257
		b	3 309	1 639	182	305	589	2 578	1 394
1	Hajnówka (m)	a	1 396	831	34	109	198	1 058	632
		b	1 740	938	100	145	328	1 338	703
2	Kleszczele (m)	a	88	41	2	7	20	59	36
		b	101	42	5	15	26	79	43

3	Białowieża (gm)	a	121	58	0	11	12	83	57
		b	158	74	12	10	22	110	61
4	Czeremcha (gm)	a	224	119	4	32	38	184	93
		b	269	134	8	61	62	218	105
5	Czyże (gm)	a	76	35	0	3	11	60	31
		b	74	36	5	3	8	63	37
6	Dubicze Cerkiewne (gm)	a	86	43	2	1	13	78	41
		b	111	45	9	5	18	98	46
7	Hajnówka (gm)	a	182	84	3	13	24	145	83
		b	208	91	14	16	23	171	90
8	Kleszczele (gm)	a	75	26	1	6	9	65	25
		b	93	29	3	19	18	75	37
9	Narew (gm)	a	218	103	1	18	29	160	122
		b	220	100	14	11	28	161	116
10	Narewka (gm)	a	297	156	5	18	44	233	137
		b	335	150	12	20	56	265	156
Powiat Kolno		a	3 545	1 658	75	71	708	3 049	1 979
		b	3 868	1 813	191	66	735	3 320	2 201
1	Kolno (m)	a	1 174	588	43	31	257	964	637
		b	1 344	687	61	27	298	1106	726
2	Stawiski (m)	a	253	135	6	8	73	200	123
		b	261	136	15	6	58	201	131
3	Grabowo (gm)	a	272	114	3	2	39	234	160
		b	291	122	18	5	39	243	173
4	Kolno (gm)	a	722	315	12	9	123	658	434
		b	799	348	45	9	138	733	480
5	Mały Płock (gm)	a	382	177	3	11	70	329	206
		b	404	190	18	10	64	346	236
6	Stawiski (gm)	a	225	89	5	3	34	202	123
		b	219	83	13	4	28	200	129
7	Turośl (gm)	a	517	240	3	7	112	462	296
		b	550	247	21	5	110	491	326
Powiat Łomża		a	9 016	4 783	103	596	1 978	7 362	4 729
		b	10 007	5 215	475	586	2 292	8 092	5 272
1	Jedwabne (m)	a	186	101	1	5	39	153	107
		b	205	107	5	5	50	176	120
2	Łomża (m)	a	5 412	2 991	73	399	1 255	4 262	2 697
		b	6 013	3 256	290	402	1 453	4 668	2 997

3	Nowogród (m)	a	221	120	2	9	56	179	106
		b	247	146	5	6	65	196	131
4	Łomża (gm)	a	750	415	11	54	151	638	425
		b	852	449	51	59	181	725	473
5	Jedwabne (gm)	a	120	55	2	2	22	116	75
		b	139	55	9	2	31	110	77
6	Nowogród (gm)	a	107	55	2	5	26	101	53
		b	114	60	6	6	18	109	68
7	Miastkowo (gm)	a	369	180	1	14	88	314	199
		b	426	196	27	14	93	361	238
8	Piątnica (gm)	a	715	381	4	47	132	614	425
		b	782	407	38	41	174	665	454
9	Przytuły (gm)	a	85	33	0	1	16	76	42
		b	89	34	4	2	20	80	44
10	Śniadowo (gm)	a	300	143	3	26	76	259	151
		b	333	161	18	21	73	294	181
11	Wizna (gm)	a	314	120	2	17	57	263	189
		b	322	125	11	11	47	273	209
12	Zbójna (gm)	a	437	189	2	17	60	387	260
		b	485	219	11	17	87	435	280
Powiat Mońki		a	2 091	977	36	138	200	1 646	1 121
		b	2 213	1 007	113	126	276	1 755	1 236
1	Goniądz (m)	a	157	61	2	4	15	112	72
		b	163	65	7	5	25	124	99
2	Knyszyn (m)	a	215	114	3	32	28	153	115
		b	226	117	10	28	29	167	125
3	Mońki (m)	a	739	413	21	54	58	571	428
		b	782	404	37	55	92	594	453
4	Goniądz (gm)	a	150	57	2	7	15	126	75
		b	148	57	6	6	15	134	84
5	Jasinówka (gm)	a	115	48	0	6	10	100	63
		b	126	52	7	7	16	108	79
6	Jaświły (gm)	a	131	49	1	7	17	112	65
		b	150	51	11	5	23	129	71

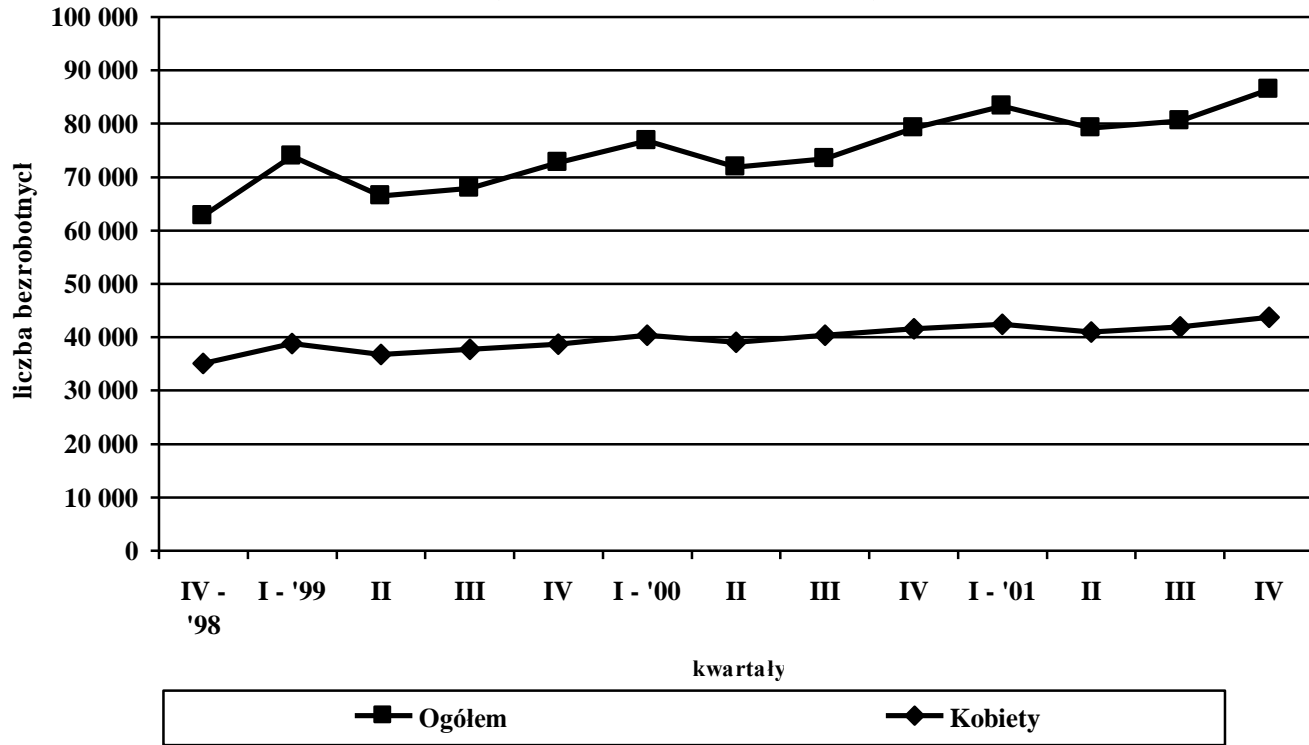
7	Knyszyn (gm)	a	92	42	1	9	8	76	46
		b	97	43	4	6	12	80	54
8	Krypno (gm)	a	142	60	1	9	13	104	77
		b	155	61	12	5	19	116	75
9	Mońki (gm)	a	176	70	3	6	16	145	96
		b	179	78	7	5	20	141	100
10	Trzcianne (gm)	a	174	63	2	4	20	147	84
		b	187	79	12	4	25	162	96
Powiat Sejny		a	2 417	1 117	68	57	454	1 955	1417
		b	2 552	1 170	128	57	470	2 067	1543
1	Sejny (m)	a	859	422	26	22	191	682	487
		b	918	448	38	23	197	729	534
2	Giby (gm)	a	352	170	11	8	70	295	207
		b	392	180	24	8	65	325	234
3	Krasnopol (gm)	a	409	193	11	6	64	324	246
		b	400	193	25	6	54	324	268
4	Puńsk (gm)	a	398	176	8	18	63	325	239
		b	423	191	18	17	74	345	256
5	Sejny (gm)	a	399	156	12	3	66	329	238
		b	419	158	23	3	80	344	251
Powiat Siemiatycze		a	1 895	992	27	242	335	1 460	818
		b	2 082	1 041	125	171	318	1 603	918
1	Siemiatycze (m)	a	815	451	12	130	167	604	310
		b	922	476	63	84	153	692	365
2	Drohiczyn (gm)	a	145	69	2	15	24	114	67
		b	162	78	11	11	25	125	70
3	Dziadkowice (gm)	a	68	35	1	3	11	61	22
		b	67	34	5	2	6	62	27
4	Grodzisk (gm)	a	73	43	2	6	7	69	42
		b	88	46	9	4	12	80	43
5	Nurzec Stacja (gm)	a	274	151	1	33	46	198	133
		b	290	160	10	25	48	217	139
6	Mielnik (gm)	a	126	59	3	16	26	98	50
		b	125	56	5	14	12	90	70

7	Milejczyce (gm)	a	107	42	2	11	14	85	56
		b	100	43	3	8	7	77	58
8	Perlejewo (gm)	a	64	22	0	3	12	59	34
		b	67	25	3	1	6	62	30
9	Siemiatycze (gm)	a	223	120	4	25	28	172	104
		b	261	123	16	22	49	198	116
Powiat Sokółka		a	6289	3003	124	553	1304	4971	3474
		b	6913	3255	347	639	1582	5491	3690
1	Dąbrowa Białostocka (m)	a	650	312	11	39	110	504	377
		b	707	340	21	50	142	559	429
2	Sokółka (m)	a	2067	1121	49	242	497	1546	1051
		b	2291	1226	109	273	594	1720	1124
3	Suchowola (m)	a	235	104	0	16	38	174	133
		b	258	111	8	32	70	187	140
4	Dąbrowa Białostocka (gm)	a	410	174	7	19	56	348	227
		b	419	175	20	28	73	364	239
5	Janów (gm)	a	227	104	6	7	48	197	109
		b	244	115	19	8	53	215	130
6	Korycin (gm)	a	146	55	0	5	28	123	98
		b	152	51	9	12	24	126	91
7	Krynki (gm)	a	445	230	7	48	102	330	259
		b	505	248	18	44	147	379	257
8	Kuźnica Białostocka (gm)	a	454	180	8	41	108	376	259
		b	480	199	19	58	119	399	263
9	Nowy Dwór (gm)	a	236	85	7	8	33	201	135
		b	259	95	18	8	38	221	142
10	Sidra (gm)	a	289	129	5	19	49	223	171
		b	328	139	18	18	67	253	195
11	Szudziałowo (gm)	a	307	143	4	31	77	242	184
		b	366	159	21	40	86	288	192
12	Sokółka (gm)	a	620	294	17	63	119	538	366
		b	678	309	40	54	131	587	375
13	Suchowola (gm)	a	203	72	3	15	39	169	105
		b	226	88	27	14	38	193	113

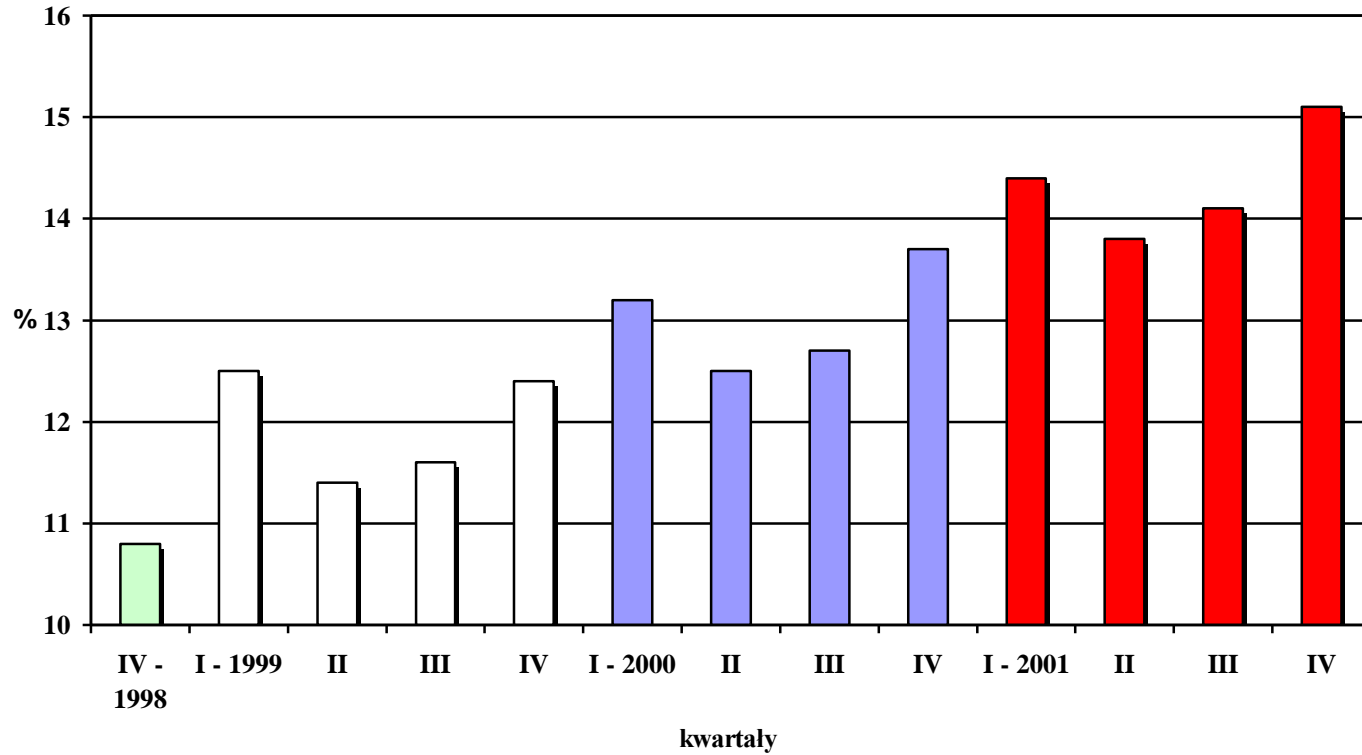
Powiat Suwałki		a	8 197	4 499	162	390	2 082	6 504	3 162
		b	8 451	4 566	537	285	1 092	6 729	4 017
1	Suwałki(m)	a	5 790	3 266	111	314	1 542	4 488	2 150
		b	5 892	3 324	317	225	802	4 550	2 764
2	Bakalarzewo (gm)	a	167	77	1	5	36	147	61
		b	168	82	16	4	17	148	83
3	Filipów (gm)	a	384	199	2	17	70	306	185
		b	410	195	21	19	49	338	214
4	Jeleniewo (gm)	a	160	90	7	1	29	139	79
		b	195	90	19	2	30	173	92
5	Przerośl (gm)	a	191	94	5	4	45	174	78
		b	193	92	24	3	22	176	87
6	Raczki (gm)	a	383	193	13	1	104	330	152
		b	427	190	41	5	57	369	186
7	Rutka Tartak (gm)	a	138	61	0	11	34	103	54
		b	153	71	19	5	19	128	78
8	Suwałki (gm)	a	516	277	15	20	128	420	207
		b	519	274	36	13	51	415	265
9	Szypliszki (gm)	a	303	152	4	9	70	260	124
		b	305	152	32	4	29	270	163
10	Wizajny (gm)	a	165	90	4	8	24	137	72
		b	189	96	12	5	16	162	85
Powiat Wysokie Mazowieckie		a	3 245	1 660	150	58	256	2 686	1 748
		b	3 537	1 735	287	85	377	2 929	1 872
1	Ciechanowiec (m)	a	399	214	10	14	41	299	228
		b	421	206	22	11	32	321	238
2	Wysokie Mazowieckie (m)	a	685	400	39	20	67	541	326
		b	806	419	55	42	138	636	349
3	Ciechanowiec (gm)	a	170	82	9	1	13	137	88
		b	164	71	20	4	19	150	87
4	Czyżew Osada (gm)	a	348	164	21	7	27	279	190
		b	374	171	36	4	36	304	196
5	Klukowo (gm)	a	209	90	11	1	14	182	106
		b	232	103	31	2	25	208	129
6	Kobylin Borzymy (gm)	a	86	45	12	1	6	79	39
		b	101	47	12	0	8	93	48

7	Kulesze Kościelne (gm)	a	136	60	6	1	10	127	67
		b	144	63	21	1	9	137	73
8	Nowe Piekuty (gm)	a	177	90	6	1	17	161	86
		b	183	94	14	1	14	173	96
9	Sokoły (gm)	a	339	161	5	4	13	293	227
		b	362	177	24	7	28	291	230
10	Szepietowo (gm)	a	446	230	18	5	30	375	256
		b	485	259	32	6	38	391	276
11	Wysokie Mazowieckie (gm)	a	250	124	13	3	18	213	135
		b	265	125	20	7	30	225	150
Powiat Zambrów		a	3 392	1 777	89	159	629	2 875	1 721
		b	3 623	1 772	200	158	471	3 086	1 992
1	Zambrów (m)	a	2 040	1 066	60	97	399	1 702	985
		b	2 159	1 065	122	102	291	1 806	1 161
2	Kołaki Kościelne (gm)	a	86	36	1	3	12	80	41
		b	96	46	9	3	11	88	51
3	Rutki (gm)	a	505	272	5	23	72	420	314
		b	541	262	14	22	57	462	332
4	Szumowo (gm)	a	247	123	5	6	48	226	125
		b	274	131	19	9	37	250	142
5	Zambrów (gm)	a	514	280	18	30	98	447	256
		b	553	268	36	22	75	480	306

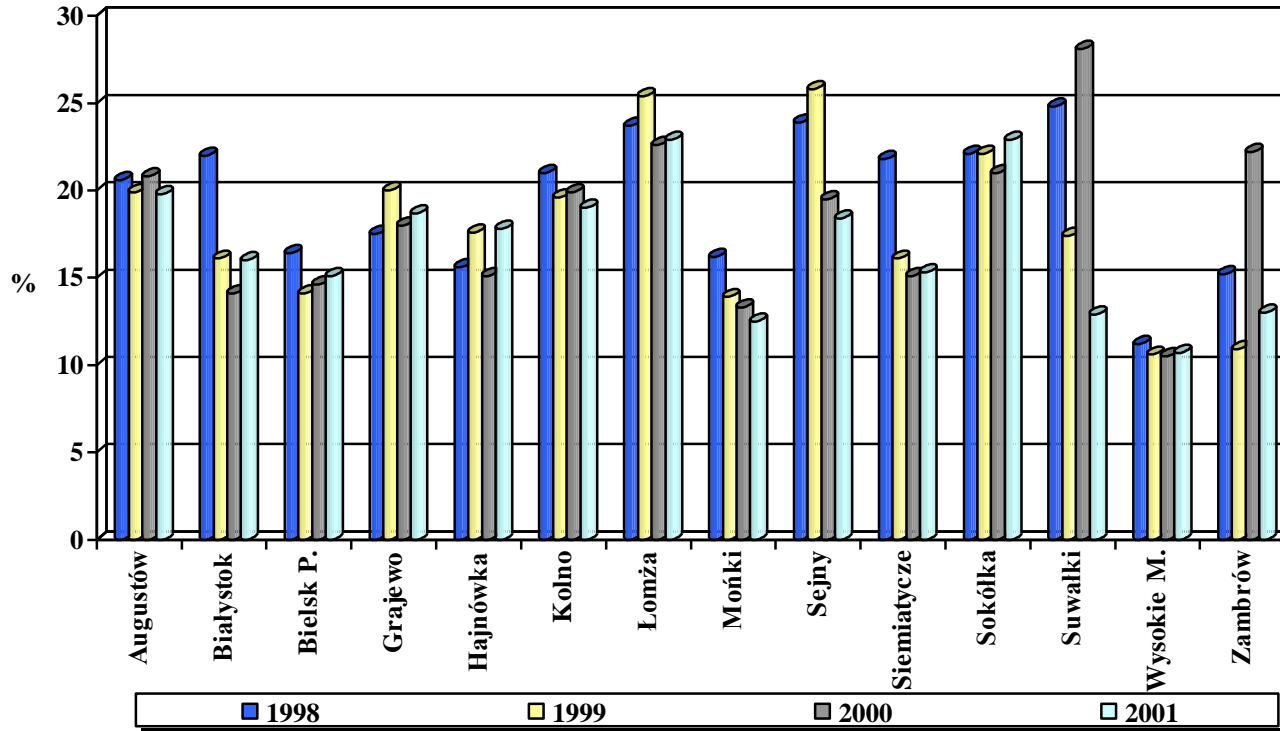
Bezrobotni ogółem i bezrobotne kobiety w latach 1998-2001
(stan w końcu kwartału)

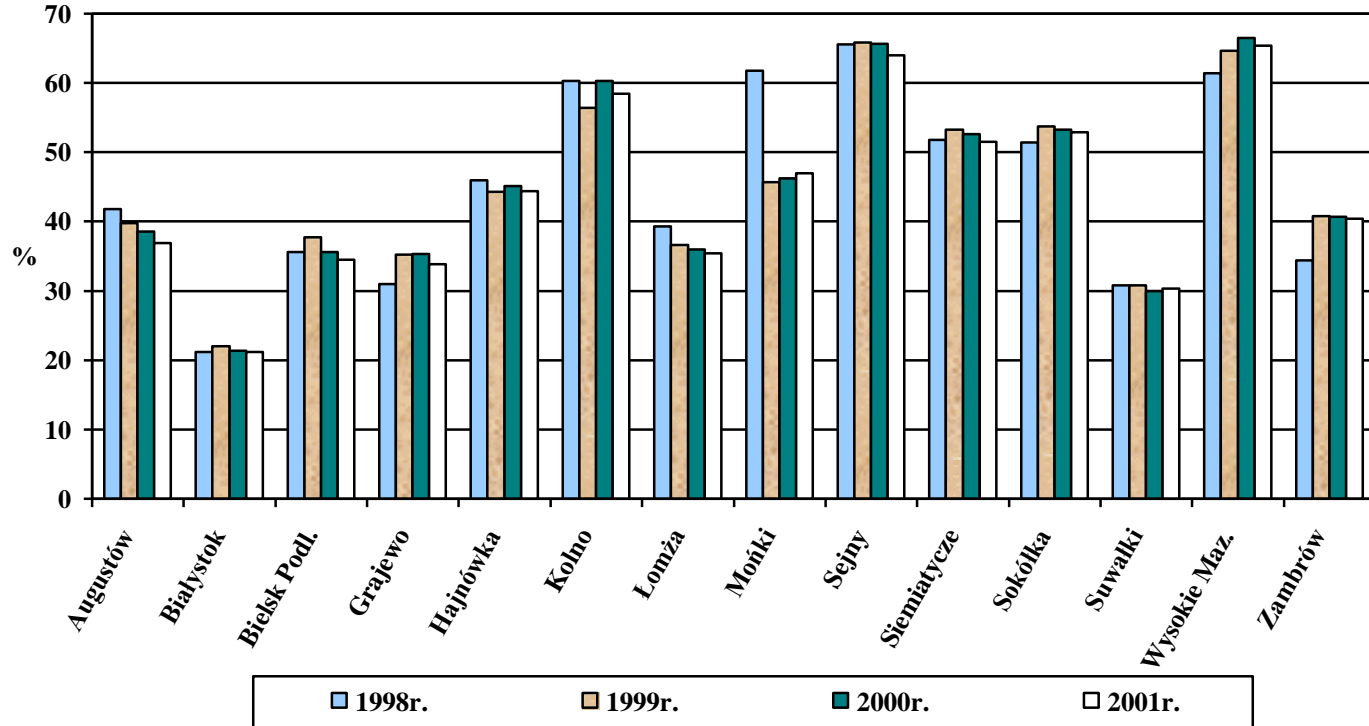
Stopa bezrobocia do aktywnych zawodowo w woj. podlaskim w latach 1998-2001. (stan w końcu kwartału)

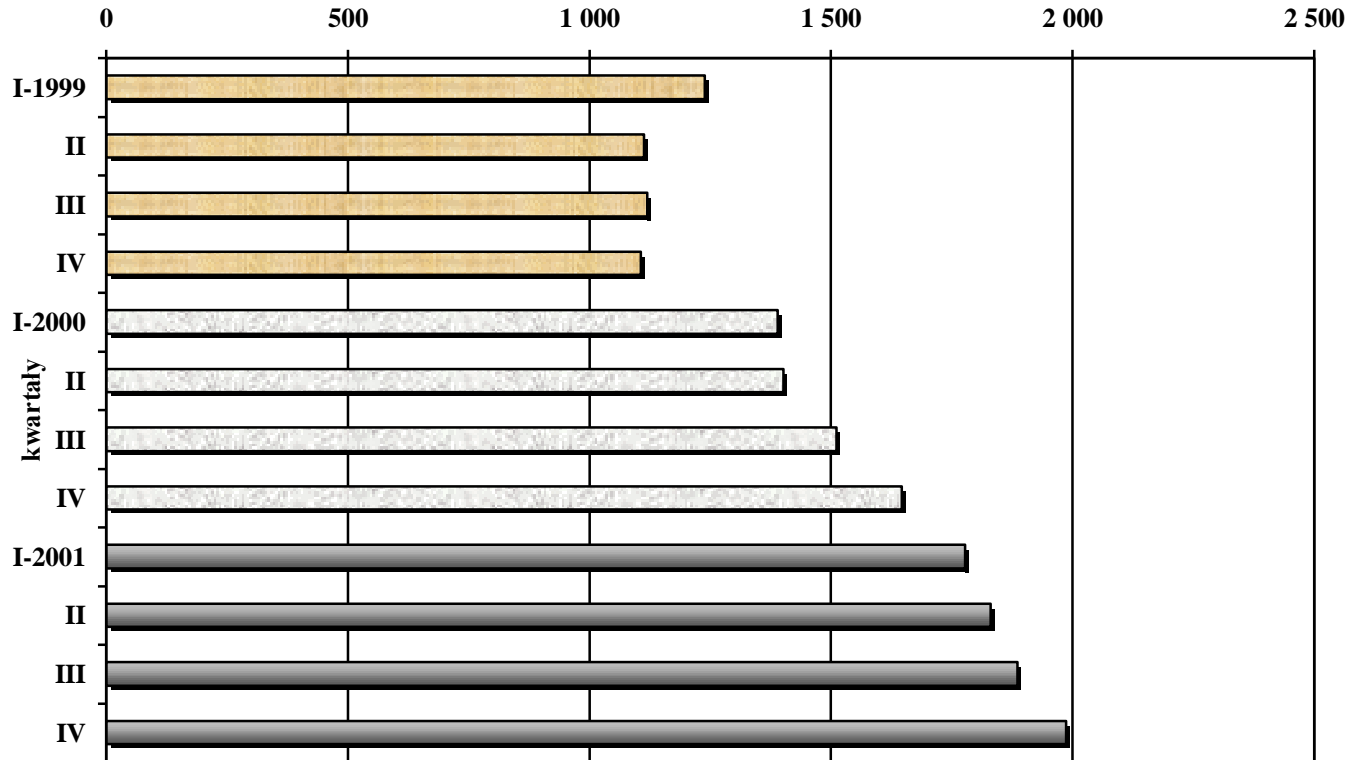
Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbi bezrobotnych w latach 1998-2001 (stan w końcu roku)

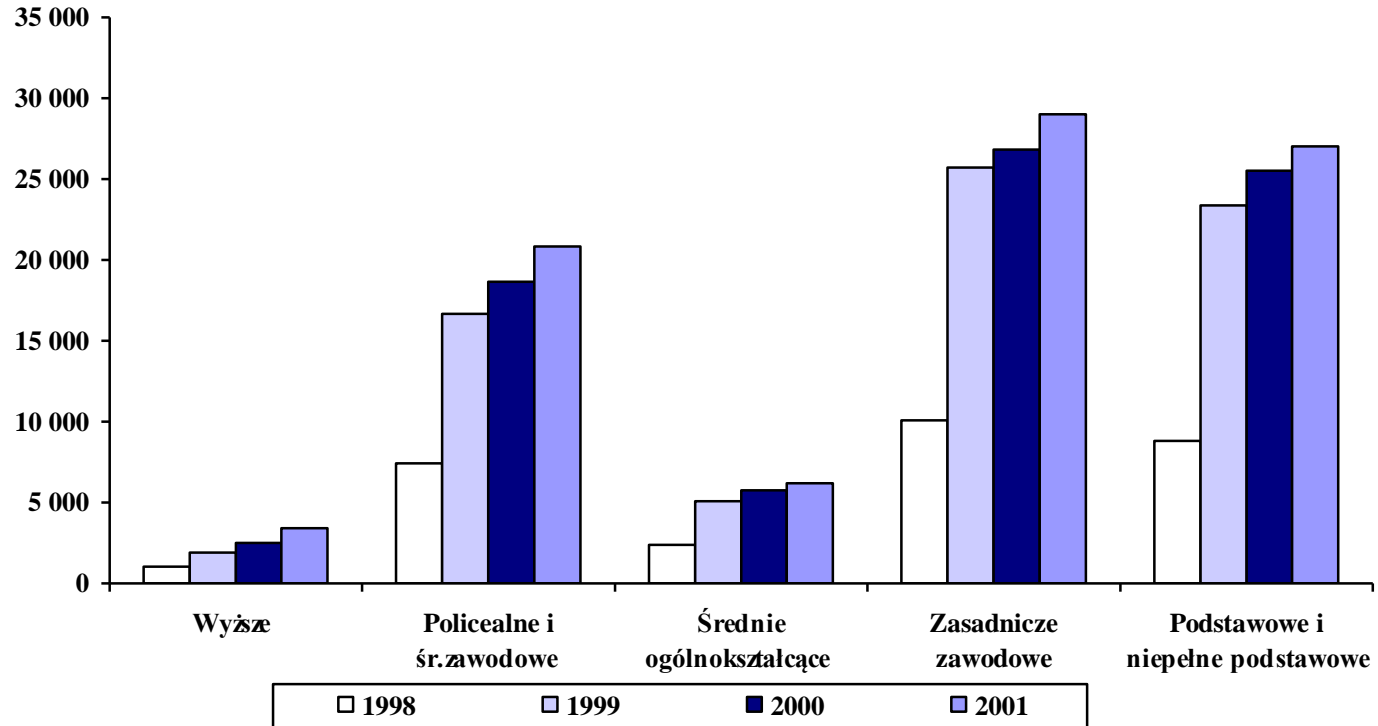
Procentowy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbi bezrobotnych w latach 1998-2001 (stan w końcu roku)

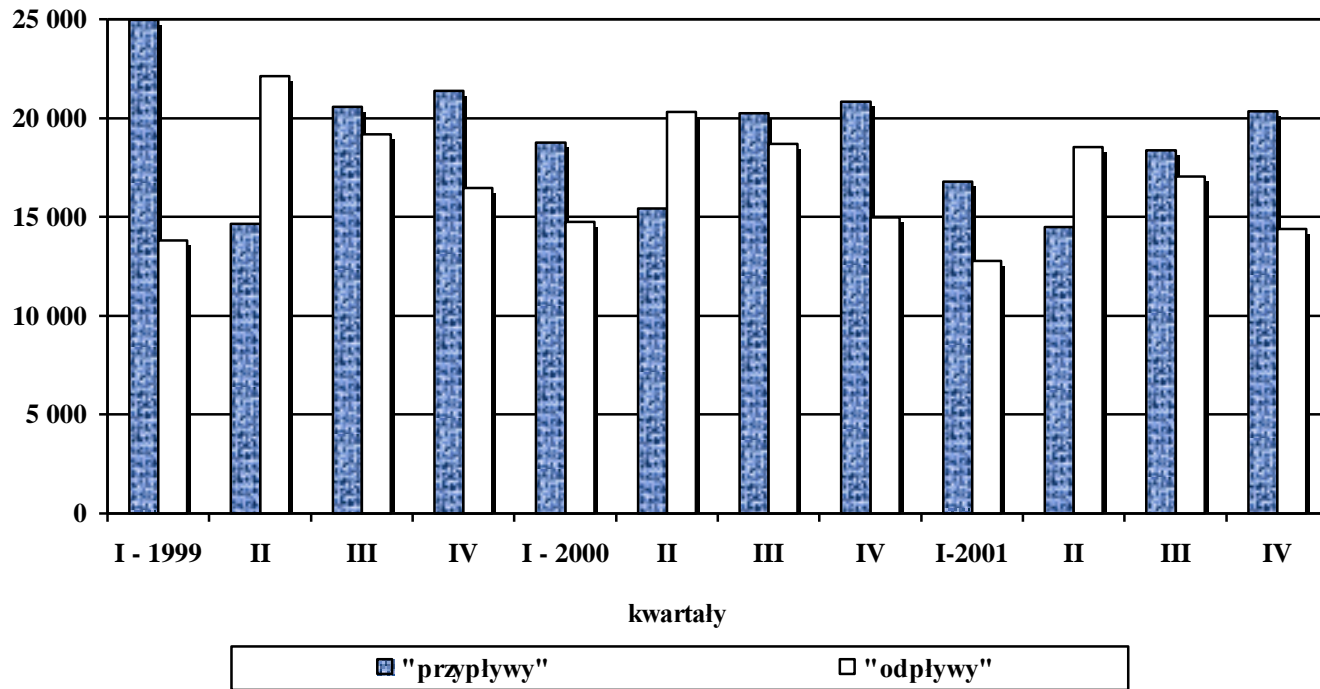
Zarejestrowane osoby niepełnosprawne w latach 1999-2001
(stan w końcu kwartału)

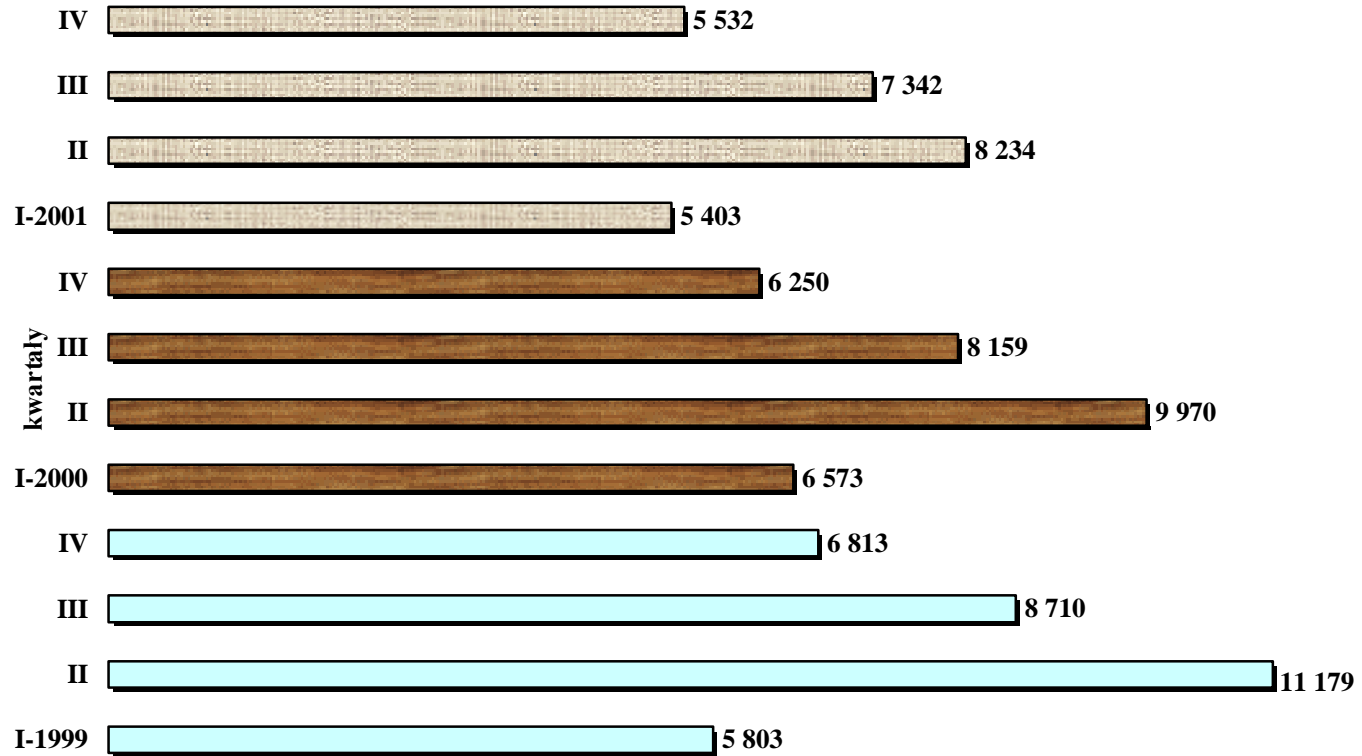
Bezrobotni wg wykształcenia w latach 1998-2001 (stan w końcu roku)

**Zmiany poziomu bezrobocia ("przyływy" i "odpływy") w latach
1999-2001
(w kwartale)**

Podjęcia pracy w latach 1999-2001 (w kwartale)

**Oferty pracy zgłoszone w woj. podlaskim w latach 1999-2001
(w miesiącu)**

